

საქართველოს კანონი

საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ თავი I საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მაჩვენებლები

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლისგეგმა	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსავლები	6,839,493.5	7,434,637.5	8,048,920.0	7,946,000.0	102,920.0
გადასახადები	6,287,685.0	6,846,964.2	7,520,000.0	7,520,000.0	0.0
გრანტები	238,861.2	278,734.5	238,920.0	136,000.0	102,920.0
სხვა შემოსავლები	312,947.3	308,938.8	290,000.0	290,000.0	0.0
ხარჯები	6,545,615.2	7,479,426.2	8,110,493.1	7,868,460.1	242,033.0
შრომის ანაზღაურება	1,187,569.5	1,296,186.2	1,381,379.6	1,380,859.6	520.0
საქონელი და მომსახურება	765,801.2	875,411.3	941,743.3	940,566.3	1,177.0
პროცენტი	233,042.9	244,841.3	377,106.0	377,106.0	0.0
სუბსიდიები	242,552.1	274,489.6	236,526.9	215,201.9	21,325.0
გრანტები	1,083,320.4	1,067,744.1	1,257,480.3	1,257,480.3	0.0
სოციალური უზრუნველყოფა	2,083,043.6	2,547,741.7	2,783,632.8	2,783,632.8	0.0
სხვა ხარჯები	950,285.5	1,173,012.1	1,132,624.3	913,613.3	219,011.0
საოპერაციო სალდო	293,878.3	-44,788.8	-61,573.1	77,539.9	-139,113.0

არაფინანსური აქტივების ცვლილება	690,117.7	617,822.9	419,093.9	175,276.9	243,817.0
ზრდა	767,632.2	698,450.1	699,093.9	455,276.9	243,817.0
კლება	77,514.5	80,627.2	280,000.0	280,000.0	0.0
მთლიანი სალდო	-396,239.4	-662,611.7	-480,667.0	-97,737.0	-382,930.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-172,213.0	347,335.2	376,190.0	213,040.0	163,150.0
ზრდა	277,105.1	419,475.1	461,190.0	298,040.0	163,150.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	147,272.9	125,000.0	125,000.0	0.0
სესხები	118,546.0	105,830.1	158,200.0	0.0	158,200.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	158,559.1	166,372.1	177,990.0	173,040.0	4,950.0
კლება	449,318.1	72,139.9	85,000.0	85,000.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	409,393.6	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	39,913.0	72,136.8	85,000.0	85,000.0	0.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	11.4	3.1	0.0	0.0	0.0
ვალდებულებების ცვლილება	224,026.4	1,009,946.9	856,857.0	310,777.0	546,080.0
ზრდა	737,891.5	1,569,680.6	1,331,080.0	785,000.0	546,080.0
საშინაო	149,531.0	572,815.6	315,000.0	315,000.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	149,531.0	572,815.6	315,000.0	315,000.0	0.0
საგარეო	588,360.5	996,864.9	1,016,080.0	470,000.0	546,080.0
სესხები	572,976.5	996,864.8	1,016,080.0	470,000.0	546,080.0
აქციები და სხვა კაპიტალი (მხოლოდ სახელმწიფო საწარმოები და ორგანიზაციები)	15,384.0	0.1	0.0	0.0	0.0
კლება	513,865.1	559,733.7	474,223.0	474,223.0	0.0
საშინაო	59,649.4	56,284.6	78,194.0	78,194.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0
სესხები	8,170.2	1,181.4	1,186.0	1,186.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	16,479.1	20,103.2	42,008.0	42,008.0	0.0

საგარეო	454,215.7	503,449.0	396,029.0	396,029.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	106,824.6	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	323,621.0	499,469.7	395,000.0	395,000.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	23,770.2	3,979.3	1,029.0	1,029.0	0.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

შენიშვნა: საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო დირიჟირებული თანხის დაფარვა 497 170.0 ათასილარის ოდენობით და სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების შედეგად საშინაო ვალდებულებების ზრდა 812 170.0 ათასი ლარის ოდენობით.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება:

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსულობები	7,717,435.9	9,157,085.1	9,745,000.0	9,096,000.0	649,000.0
შემოსავლები	6,839,493.5	7,434,637.5	8,048,920.0	7,946,000.0	102,920.0
არაფინანსური აქტივების კლება	77,514.5	80,627.2	280,000.0	280,000.0	0.0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	62,536.4	72,139.9	85,000.0	85,000.0	0.0
ვალდებულებების ზრდა	737,891.5	1,569,680.6	1,331,080.0	785,000.0	546,080.0
გადასახდელები	8,104,217.6	9,009,812.2	9,620,000.0	8,971,000.0	649,000.0
ხარჯები	6,545,615.2	7,479,426.2	8,110,493.1	7,868,460.1	242,033.0
არაფინანსური აქტივების ზრდა	767,632.2	698,450.1	699,093.9	455,276.9	243,817.0
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	277,105.1	272,202.2	336,190.0	173,040.0	163,150.0

ვალდებულებების კლება	513,865.1	559,733.7	474,223.0	474,223.0	0.0
ნაშთის ცვლილება	-386,781.7	147,272.9	125,000.0	125,000.0	0.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

თავი II

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 3. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები 8,048,920.00 ათასი ლარის ოდენობა რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
შემოსავლები	6,839,493.5	7,434,637.5	8,048,920.0
გადასახადები	6,287,685.0	6,846,964.2	7,520,000.0
გრანტები	238,861.2	278,734.5	238,920.0
სხვა შემოსავლები	312,947.3	308,938.8	290,000.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 4. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები 7,520,000.00 ათასი ლარის ოდენობა რედაქციით:

	2013 წლის	2014 წლის	2015
--	-----------	-----------	------

დასახელება	ფაქტი	ფაქტი	წლისგეგმა
გადასახადები	6,287,685.0	6,846,964.2	7,520,000.0
გადასახადები შემოსავალზე, მოგებაზე და კაპიტალის ღირებულების ნაზრდზე	2,601,687.4	2,619,202.7	3,042,000.0
ფიზიკური პირებიდან	1,795,142.0	1,790,379.5	2,038,000.0
საშემოსავლო გადასახადი	1,795,142.0	1,790,379.5	2,038,000.0
გადასახადი საწარმოებიდან	806,545.3	828,823.2	1,004,000.0
მოგების გადასახადი	806,545.3	828,823.2	1,004,000.0
გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	3,570,045.6	4,108,727.4	4,385,000.0
საყოველთაო გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	2,847,867.5	3,298,518.3	3,525,000.0
დამატებული ღირებულების გადასახადი	2,847,867.5	3,298,518.3	3,525,000.0
აქციზი	722,178.1	810,209.1	860,000.0
გადასახადები საგარეო ვაჭრობასა და საგარეო-ეკონომიკურ ოპერაციებზე	89,375.3	94,883.2	68,000.0
იმპორტის გადასახადი	89,375.3	94,883.2	68,000.0
სხვა გადასახადები	26,576.7	24,150.9	25,000.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 5. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები 238,920.00 ათასი ლარის ოდენობა რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
გრანტები	238,861.20	278,734.50	238,920.00
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული გრანტები	116,954.10	88,663.80	153,470.00
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	108,958.70	79,748.50	136,000.00
EU	83,069.70	39,535.30	136,000.00

პროფესიული განათლების და გადამზადების პროგრამა (VET) (EU)	12,113.80	0	0
რეგიონალური განვითარების სექტორული პროგრამა (EU)	25,358.50	0	0
საქართველოში მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის მხარდაჭერა (EU)	0	0	7750
სახელმწიფო ფინანსების მართვა II (PFM II) (EU)	12,776.40	0	0
დევენილთა სამოქმედო გეგმის მხარდაჭერა: 2009 წელი, III ნაწილი (EU)	8,263.60	0	0
სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის პროგრამა (EU)	8,728.60	13,950.90	21,180.00
სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის მხარდაჭერა II (Criminal Justice) (EU)	11,460.20	12,460.50	0.00
სახელმწიფო ფინანსების მართვა III (PFM III) (EU)	0	0	13250
რეგიონული განვითარების მხარდაჭერა – ფაზა II (EU)	0	0	20250
მაკროფინანსური დახმარების პროგრამა (MFA) (EU)	0	0	29971
DCFTA-ს განხორციელების და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა (EU)	0	0	14708
დევენილთა სამოქმედო გეგმის მხარდაჭერა: 2012 წელი, IV ნაწილი (EU)	4,368.80	6,148.50	18,340.00
დასაქმება და პროფესიული განათლება და გადამზადება (EU)	0	6,975.30	10,551.00
სხვადასხვა დონორი	25,889.00	40,213.20	0.00
ხაზინის ანგარიშზე აღრიცხული რეესტრის გრანტები (სხვადასხვა დონორი)	25,889.00	40,213.20	0.00
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	7,995.40	8,915.30	17,470.00
WB	102.6	0	0
იძულებით გადაადგილებულ პირთა თემის განვითარების პროექტი (WB)	102.6	0	0
IFAD	149.4	122.9	223
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	0	0	158
სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის			

პროექტი (IFAD)	149.4	122.9	65
SIDA	0	445	1000
საკანალიზაციო სისტემების მდგრადი მართვის პროექტი (SIDA)	0	445	1000
CNF	656.4	739.4	1240
დაცული ტერიტორიების განვითარება (CNF)	656.4	739.4	1240
WB-TF	0	0	100
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF)	0	0	100
EU	6,640.00	7,414.90	14,750.00
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EIB, EU)	0	0	4150
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (KfW, EU)	0	0	400
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB, EU)	1,442.60	3,006.60	5,200.00
სამტრედია-გრიგოლეთის საავტომობილო გზის კმ 0-კმ 50 მონაკვეთის მოდერნიზაცია-მშენებლობა (EIB, EU)	5,197.40	4,408.20	5,000.00
GEF	0	0	157
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	0	0	157
EBRD	447	0	0
რუსთავის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	447	0	0
ORET	0	193.2	0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (ORET, EBRD)	0	193.2	0
უცხო ქვეყნების მთავრობებიდან მიღებული გრანტები	121,907.10	190,070.70	85,450.00
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	3,884.20	14,595.40	43,330.00
MCC	3,884.20	12,762.30	41,900.00
ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს –	3,884.20	12,762.30	41,900.00

მეორე პროექტი (MCC)			
KfW	0	1,833.10	1,430.00
დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა კავკასიაში – საქართველო (ეკორეგიონული პროგრამა – საქართველო, ფაზა III) (KfW)	0	1,833.10	1,430.00
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	118,022.90	175,475.30	42,120.00
KfW	10,311.40	15,317.80	17,000.00
ბუნების დაცვის პროგრამა „სამხრეთი კავკასია – საქართველო – ჯავახეთის ეროვნული პარკის შექმნა საქართველოში“ (KfW)	750.8	2,359.70	0.00
იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი სახლების გადაუდებელი რეაბილიტაცია დასავლეთ საქართველოში (KfW)	7,163.80	6,381.80	3,380.00
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (II ფაზა) (KfW)	300.3	1,041.30	0.00
განახლებადი ენერჯიების განვითარების პროგრამა (KfW)	0	1,498.50	0.00
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (III ფაზა) (KfW, EU)	1,432.80	4,036.50	13,620.00
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (I ფაზა) (KfW)	663.7	0	0
USAID	107,711.40	160,157.50	24,970.00
ინფრასტრუქტურისა და ეკონომიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება და იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა (USAID)	54,330.00	85,894.60	24,970.00
ენერჯეტიკის ინფრასტრუქტურის განვითარება (USAID)	53,381.40	74,262.90	0.00
ORIO	0	0	150
ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია (ORIO)	0	0	150

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 6. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 290,000.00 ათასი ლარის ოდენობა რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლისგეგმა
სხვა შემოსავლები	312,947.3	308,938.8	290,000.0
შემოსავლები საკუთრებიდან	66,620.2	28,663.6	63,700.0
პროცენტები	12,264.6	22,091.1	44,200.0
დივიდენდები	43,903.4	218.6	500.0
სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდი	43,903.4	218.6	500.0
რენტა	10,452.3	6,353.9	19,000.0
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	75,785.5	83,426.9	74,950.0
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	73,175.1	80,117.5	70,800.0
სალიცენზიო მოსაკრებელი	727.6	1,293.8	700.0
სანებართვო მოსაკრებელი	54,030.3	58,580.0	50,000.0
სარეგისტრაციო მოსაკრებელი	1,174.5	1,222.5	1,400.0
სახელმწიფო ბაჟი	13,729.5	15,595.2	15,000.0
საკონსულო მოსაკრებელი	1,634.9	1,848.9	2,300.0
სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	1,473.5	1,240.9	1,000.0
სხვა არაკლასიფიცირებული მოსაკრებელი	404.9	336.1	400.0
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	2,610.4	3,309.4	4,150.0
შემოსავლები საქონლის რეალიზაციიდან	538.8	332.4	150.0
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	2,071.6	2,977.1	4,000.0
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	116,198.8	73,912.3	68,000.0
ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გრანტების გარდა	1,812.1	21,641.6	2,300.0

საგარეო წყაროებიდან	1,812.1	21,641.6	2,300.0
მიმდინარე	1,812.1	21,641.6	2,300.0
კაპიტალური	0.0	0.0	0.0
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	52,530.7	101,294.4	81,050.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

თავი III

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 7. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები 8 110 493.1 ათასი ლარის ოდენობა რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
ხარჯები	6,545,615.2	7,479,426.2	8,110,493.1	7,868,460.1	242,033.0
შრომის ანაზღაურება	1,187,569.5	1,296,186.2	1,381,379.6	1,380,859.6	520.0
საქონელი და მომსახურება	765,801.2	875,411.3	941,743.3	940,566.3	1,177.0
პროცენტი	233,042.9	244,841.3	377,106.0	377,106.0	0.0
სუბსიდიები	242,552.1	274,489.6	236,526.9	215,201.9	21,325.0
გრანტები	1,083,320.4	1,067,744.1	1,257,480.3	1,257,480.3	0.0
სოციალური უზრუნველყოფა	2,083,043.6	2,547,741.7	2,783,632.8	2,783,632.8	0.0
სხვა ხარჯები	950,285.5	1,173,012.1	1,132,624.3	913,613.3	219,011.0

მუხლი 8. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება 419 09 ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა 699 09 ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	სულ ჯამი	767,632.2	698,450.1	699,093.9	455,276.9	243,817.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	15,266.3	6,213.0	3,682.6	3,682.6	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	135.4	262.6	100.0	100.0	0.0
03 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	72.2	66.5	40.0	40.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	632.6	5,301.0	5,120.0	5,120.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	1,067.6	443.7	500.0	500.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	251.6	1,461.6	122.0	122.0	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	138.9	96.0	100.0	100.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	243.2	280.3	235.0	235.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	6,622.5	2,778.2	504.0	504.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	289.8	96.1	121.0	121.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებში, ქალაქ ფოთისა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	0.0	63.6	28.0	28.0	0.0

12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	0.0	85.1	30.0	30.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	0.0	27.8	10.0	10.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	14.9	14.0	0.0	0.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	0.0	27.6	3.0	3.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	0.0	21.0	10.0	10.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	0.0	51.1	12.0	12.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	0.0	7.2	37.0	37.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	0.0	12.6	5.0	5.0	0.0
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	9.7	106.0	20.0	20.0	0.0
21 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	9.2	75.6	20.0	20.0	0.0

22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	40.4	20.6	20.0	20.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	10,647.2	8,830.8	4,068.0	4,068.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	22,103.5	8,327.0	4,288.1	4,288.1	0.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	472,769.8	440,006.2	427,900.0	186,495.0	241,405.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	8,536.5	8,901.3	9,242.0	9,010.0	232.0
27 00	საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	35,843.4	25,529.8	23,364.0	23,364.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	347.9	143.9	973.0	973.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	52,470.0	36,402.5	32,930.0	32,930.0	0.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	41,736.1	30,415.6	10,660.0	10,660.0	0.0
31 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	3.0	1,898.8	1,562.0	1,562.0	0.0
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	59,426.0	48,554.6	55,020.0	54,790.0	230.0
33 00	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	3,060.8	2,937.8	2,381.0	2,381.0	0.0
34 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	4,664.1	20,054.3	45,868.0	45,868.0	0.0
35 00	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	8,149.1	23,534.8	32,265.0	32,265.0	0.0
36 00	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	1,505.7	2,661.4	70.0	70.0	0.0
37 00	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	7,252.0	8,356.3	15,370.0	15,330.0	40.0
38 00	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	4,514.1	5,890.9	5,986.0	4,076.0	1,910.0
39 00	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	563.5	455.8	619.0	619.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,914.1	1,805.1	4,034.0	4,034.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	54.6	148.6	106.0	106.0	0.0

42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	1,059.8	1,207.0	4,486.0	4,486.0	0.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	0.0	122.9	126.0	126.0	0.0
44 00	სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	5.3	0.0	165.0	165.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	3,493.0	3,695.7	3,012.0	3,012.0	0.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	396.9	489.0	20.0	20.0	0.0
48 00	სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	50.3	14.9	15.0	15.0	0.0
49 00	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	46.3	30.2	25.0	25.0	0.0
50 00	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	17.3	20.0	37.2	37.2	0.0
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	25.7	25.5	253.0	253.0	0.0
52 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	73.2	252.5	0.0	0.0	0.0
53 00	სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	108.7	90.0	143.0	143.0	0.0
54 00	სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	0.0	53.3	2,393.0	2,393.0	0.0
55 00	სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	0.0	82.4	20.0	20.0	0.0
56 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	0.0	0.0	330.0	330.0	0.0
59 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	0.0	0.0	603.0	603.0	0.0
60 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	0.0	0.0	40.0	40.0	0.0

ბ) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება 280 00 ოდენობით, მათ შორის:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
არაფინანსური აქტივების კლება	77,514.5	80,627.2	280,000.0

ძირითადი აქტივები	25,696.9	60,702.0	126,800.0
მატერიალური მარაგები	1.6	129.1	0.0
არაწარმოებული აქტივები	51,815.9	19,796.1	153,200.0
მიწა	2,186.5	2,430.1	2,000.0
სხვა ბუნებრივი აქტივები	49,629.4	17,366.0	151,200.0
რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზია	49,629.4	17,366.0	151,200.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 9. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალუ

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდ ქრილში თანდართული რედაქციით:

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა		
				სულ	მათ შორის, საბიუჯეტო სახსრები	მათ შორის, დონორების დაფინანსება
7	სულ	7,313,247.4	8,177,876.3	8,809,587.0	8,323,737.0	485,850.0
7.1	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	1,727,223.4	1,776,093.2	2,130,199.9	2,130,199.9	0.0
7.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	313,569.4	346,556.7	412,302.4	412,302.4	0.0
7.1.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	202,864.3	224,230.7	195,483.4	195,483.4	0.0
7.1.1.2	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	26,916.6	29,396.8	119,784.0	119,784.0	0.0
7.1.1.3	საგარეო ურთიერთობები	83,788.4	92,929.2	97,035.0	97,035.0	0.0
7.1.3	საერთო დანიშნულების მომსახურება	27,154.9	32,509.3	34,973.3	34,973.3	0.0
7.1.3.1	საერთო საკადრო მომსახურება	1,208.3	1,687.6	2,843.3	2,843.3	0.0
7.1.3.2	საერთო დანიშნულების დაგეგმვა და სტატისტიკური მომსახურება	6,368.3	14,935.0	8,900.0	8,900.0	0.0

7.1.3.3	საერთო დანიშნულების სხვა მომსახურება	19,578.3	15,886.7	23,230.0	23,230.0	0.0
7.1.4	ფუნდამენტური სამეცნიერო კვლევები	25,456.5	30,307.0	33,199.2	33,199.2	0.0
7.1.6	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	232,817.6	244,664.7	377,000.0	377,000.0	0.0
7.1.7	საერთო დანიშნულების ფულადი ნაკადები მთავრობის სხვადასხვა დონეს შორის	1,068,455.5	1,055,565.4	1,239,800.0	1,239,800.0	0.0
7.1.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	59,769.6	66,490.1	32,925.0	32,925.0	0.0
7.2	თავდაცვა	630,321.3	639,636.6	644,279.9	644,279.9	0.0
7.2.1	შეიარაღებული ძალები	578,139.7	598,550.3	606,304.0	606,304.0	0.0
7.2.3	საგარეო სამხედრო დახმარება	1,496.4	2,476.4	4,000.0	4,000.0	0.0
7.2.4	გამოყენებითი კვლევები თავდაცვის სფეროში	50,685.2	37,851.2	32,331.9	32,331.9	0.0
7.2.5	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა თავდაცვის სფეროში	0.0	758.7	1,644.0	1,644.0	0.0
7.3	საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	859,999.9	905,816.8	932,217.0	932,217.0	0.0
7.3.1	პოლიციის სამსახური და სახელმწიფო დაცვა	619,926.2	643,062.1	643,422.0	643,422.0	0.0
7.3.2	სახანძრო-სამაშველო სამსახური	0.0	0.0	20,000.0	20,000.0	0.0
7.3.3	სასამართლოები და პროკურატურა	80,562.2	101,372.9	107,092.0	107,092.0	0.0
7.3.4	სასჯელაღსრულების დაწესებულებები	130,834.5	124,287.5	118,681.0	118,681.0	0.0
7.3.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების სფეროში	28,677.1	37,094.3	43,022.0	43,022.0	0.0
7.4	ეკონომიკური საქმიანობა	910,724.7	1,006,700.7	936,449.3	565,189.3	371,260.0
7.4.1	საერთო ეკონომიკური, კომერციული და შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	16,369.2	27,160.5	46,293.1	46,293.1	0.0
7.4.1.1	საერთო ეკონომიკური და კომერციული საქმიანობა	16,369.2	27,160.5	42,293.1	42,293.1	0.0
7.4.1.2	შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	0.0		4,000.0	4,000.0	0.0
7.4.2	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	176,005.2	217,652.1	184,869.0	181,610.0	3,259.0
7.4.2.1	სოფლის მეურნეობა	176,005.2	217,652.1	184,869.0	181,610.0	3,259.0
7.4.3	სათბობი და ენერგეტიკა	60,131.8	85,163.8	12,400.0	7,200.0	5,200.0
7.4.3.2	ნავთობი და ბუნებრივი აირი	5,307.8	78,176.4	7,000.0	7,000.0	0.0
7.4.3.5	ელექტროენერგეტიკა	54,824.0	5,488.9	5,200.0	0.0	5,200.0

7.4.3.6	არაელექტრული ენერჯია	0.0	1,498.5	200.0	200.0	0.0
7.4.4	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, მშენებლობა	1,184.9	1,253.2	1,435.0	1,435.0	0.0
7.4.4.3	მშენებლობა	1,184.9	1,253.2	1,435.0	1,435.0	0.0
7.4.5	ტრანსპორტი	515,864.9	580,687.3	588,720.0	261,475.0	327,245.0
7.4.5.1	საავტომობილო ტრანსპორტი და გზები	515,861.9	580,456.6	582,830.0	261,400.0	321,430.0
7.4.5.3	სარკინიგზო ტრანსპორტი	3.0	230.7	40.0	40.0	0.0
7.4.5.5	მილსადენები და სხვა სახის სატრანსპორტო საშუალებები	0.0	0.0	5,850.0	35.0	5,815.0
7.4.7	ეკონომიკის სხვა დარგები	126,613.7	64,898.7	75,277.0	39,721.0	35,556.0
7.4.7.1	ვაჭრობა, მარაგების შექმნა, შენახვა და დასაწყობება	262.3	297.5	344.0	344.0	0.0
7.4.7.3	ტურიზმი	58,608.0	16,671.7	18,800.0	18,800.0	0.0
7.4.7.4	მრავალმიზნობრივი განვითარების პროექტი	67,743.4	47,929.5	56,133.0	20,577.0	35,556.0
7.4.8	გამოყენებითი კვლევები ეკონომიკური საქმიანობის სფეროში	541.4	4,103.7	1,030.2	1,030.2	0.0
7.4.8.2	გამოყენებითი კვლევები სოფლის მეურნეობაში, სატყეო მეურნეობაში, მეთევზეობასა და მონადირეობაში	541.4	4,103.7	1,030.2	1,030.2	0.0
7.4.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	14,013.5	25,781.4	26,425.0	26,425.0	0.0
7.5	გარემოს დაცვა	25,845.2	37,547.3	42,970.0	39,900.0	3,070.0
7.5.1	წარჩენების შეგროვება, გადამამუშავება და განადგურება	447.0		400.0	0.0	400.0
7.5.4	ბიომრავალფეროვნებისა და ლანდშაფტების დაცვა	6,632.5	18,401.4	18,012.0	15,342.0	2,670.0
7.5.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა გარემოს დაცვის სფეროში	18,765.6	19,145.9	24,558.0	24,558.0	0.0
7.6	საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	37,755.5	54,394.9	49,748.3	8,478.3	41,270.0
7.6.2	კომუნალური მეურნეობის განვითარება	2,396.8	5,077.8	15,448.3	1,828.3	13,620.0
7.6.3	წყალმომარაგება	35,358.7	48,871.2	32,550.0	5,900.0	26,650.0
7.6.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საბინაო-კომუნალურ მეურნეობაში	0.0	445.9	1,750.0	750.0	1,000.0
7.7	ჯანმრთელობის დაცვა	481,334.7	652,906.0	822,513.0	822,513.0	0.0
	სამედიცინო პროდუქცია, მოწყობილობები და					

7.7.1	აპარატები	16,938.3	19,935.9	26,333.0	26,333.0	0.0
7.7.1.1	ფარმაცევტული პროდუქცია	16,938.3	19,935.9	26,333.0	26,333.0	0.0
7.7.2	ამბულატორიული მომსახურება	93,370.2	370,431.6	604,026.0	604,026.0	0.0
7.7.2.1	ზოგადი პროფილის ამბულატორიული მომსახურება	81,210.1	358,850.6	591,334.0	591,334.0	0.0
7.7.2.2	სპეციალიზირებული ამბულატორიული მომსახურება	12,160.1	11,581.0	12,692.0	12,692.0	0.0
7.7.3	საავადმყოფოების მომსახურება	90,321.1	93,547.7	114,581.0	114,581.0	0.0
7.7.3.2	სპეციალიზებული საავადმყოფოების მომსახურება	72,790.6	80,199.4	101,122.0	101,122.0	0.0
7.7.3.3	სამედიცინო ცენტრებისა და სამშობიარო სახლების მომსახურება	17,530.4	13,348.3	13,459.0	13,459.0	0.0
7.7.4	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მომსახურება	11,237.4	42,460.8	17,822.0	17,822.0	0.0
7.7.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	269,467.7	126,529.9	59,751.0	59,751.0	0.0
7.8	დასვენება, კულტურა და რელიგია	144,601.3	190,258.6	199,641.1	199,641.1	0.0
7.8.1	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	40,618.9	50,082.0	59,682.1	59,682.1	0.0
7.8.2	მომსახურება კულტურის სფეროში	73,298.7	88,478.9	89,013.0	89,013.0	0.0
7.8.3	ტელერადიომაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	25,466.4	43,046.9	39,978.0	39,978.0	0.0
7.8.4	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობა	753.1	804.1	781.0	781.0	0.0
7.8.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	4,464.2	7,846.6	10,187.0	10,187.0	0.0
7.9	განათლება	682,544.0	739,660.5	848,327.5	806,427.5	41,900.0
7.9.2	ზოგადი განათლება	444,652.8	521,185.2	477,325.0	477,325.0	0.0
7.9.2.1	დაწყებითი ზოგადი განათლება	18,431.1	19,252.7	20,000.0	20,000.0	0.0
7.9.2.3	საშუალო ზოგადი განათლება	426,221.7	501,932.5	457,325.0	457,325.0	0.0
7.9.3	პროფესიული განათლება	9,292.8	14,963.6	22,749.0	22,749.0	0.0
7.9.4	უმაღლესი განათლება	100,905.5	87,933.1	109,770.0	109,770.0	0.0
7.9.4.1	უმაღლესი პროფესიული განათლება	15,972.7		15,850.0	15,850.0	0.0
7.9.4.2	უმაღლესი აკადემიური განათლება	84,932.9	87,933.1	93,920.0	93,920.0	0.0
7.9.5	უმაღლესისშემდგომი განათლება	0.0		1,000.0	1,000.0	0.0

7.9.6	განათლების სფეროს დამხმარე მომსახურება	61,141.5	21,257.4	92,719.8	92,719.8	0.0
7.9.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	66,551.4	94,321.0	144,763.7	102,863.7	41,900.0
7.10	სოციალური დაცვა	1,812,897.4	2,174,861.7	2,203,241.0	2,174,891.0	28,350.0
7.10.1	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	4,350.9	5,339.2	4,635.0	4,635.0	0.0
7.10.2	ხანდაზმულთა სოციალური დაცვა	1,149,051.9	1,335,086.2	1,390,261.0	1,390,261.0	0.0
7.10.4	ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	500,653.4	639,501.8	654,120.0	654,120.0	0.0
7.10.6	საცხოვრებლით უზრუნველყოფა	7,497.9	10,023.0	9,555.0	9,555.0	0.0
7.10.7	სოციალური გაუცხოების საკითხები, რომლებიც არ ექვემდებარება კლასიფიკაციას	118,481.2	146,579.5	99,256.0	70,906.0	28,350.0
7.10.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა სოციალური დაცვის სფეროში	32,862.2	38,331.9	45,414.0	45,414.0	0.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

თავი IV

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებები

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 10. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო (-480,667.0) ათასი ლარის ოდენობით.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 11. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება 376 15 ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 461 190.0 ათასი (ათნაღარათული რედაქციით):

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების ზრდა	277,105.1	419,475.1	461,190.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	147,272.9	125,000.0
სესხები	118,546.0	105,830.1	158,200.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	158,559.1	166,372.1	177,990.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 85 000.0 ათასი ლარიდან თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების კლება	449,318.1	72,139.9	85,000.0
ვალუტა და დეპოზიტები	409,393.6	0.0	0.0
სესხები	39,913.0	72,136.8	85,000.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	11.4	3.1	0.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 12. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 856 857.0 ათასი ლარიდან
2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ზრდა 1 331 080.0 ათასი ლარიდან თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
ვალდებულებების ზრდა	737,891.5	1,569,680.6	1,331,080.0

საშინაო	149,531.0	572,815.6	315,000.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	149,531.0	572,815.6	315,000.0
საგარეო	588,360.5	996,864.9	1,016,080.0
სესხები	572,976.5	996,864.8	1,016,080.0
აქციები და სხვა კაპიტალი (მხოლოდ სახელმწიფო საწარმოები და ორგანიზაციები)	15,384.0	0.1	0.0

ა) სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული სახსრები – 315 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

ბ) განვითარების პოლიტიკის ახალი ღონისძიებიდან (CG DPO I) (WB) მისაღები სახსრები – 269 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

გ) ინკლუზიური ზრდისთვის შიდა რესურსების მობილიზების გაუმჯობესების პროგრამიდან (ADB) მიღებული სახსრები – 176 300.0 ათასი ლარის ოდენობით;

დ) მაკროფინანსური დახმარების პროგრამიდან (MFA) (EU) მისაღები სახსრები – 24 700.0 ათასი ლარის ოდენობით;

ე) საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოს გამოსაყოფი გრძელვადიანი საინვესტიციო, შეღავათიანი კრედიტები – 546 080.0 ათასი ლარის ოდენობით;

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა
კრედიტები	471,725.9	481,716.9	546,080.0
შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტი (KfW, EIB, EBRD)	71,409.2	13,562.1	0.0
საგზაო დერეფნის საინვესტიციო პროგრამა (აჭარის შემოვლითი გზა) (ADB)	52,855.9	58,888.3	35,600.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტის დამატებითი დაფინანსება (WB)	3,144.1	1,513.5	0.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი III (სვენეთი-რუისი) (WB)	20,786.6	8,922.6	2,600.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი I (კახეთი) (WB)	11,066.9	5,397.7	6,950.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (II ფაზა) (KfW)	4,126.1	418.1	0.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EIB, EU)	0,0	19,824.7	20,750.0

ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (III ფაზა) (KfW, EU)	1,821.9	1,010.8	15,000.0
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (KfW)	1,366.8	7.7	0.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მეორე პროექტი (WB)	33,782.3	23,771.9	8,950.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი (EIB)	18,680.5	13,406.0	1,750.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB, EU)	8,195.6	17,088.6	18,200.0
სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის პროექტი (IFAD)	2,919.6	7,964.5	3,400.0
კახეთის რეგიონული გზების განვითარების პროექტი (WB)	2,887.3	6,895.0	2,500.0
სამტრედია-გრიგოლეთის საავტომობილო გზის კმ 0-კმ 50 მონაკვეთის მოდერნიზაცია-მშენებლობა (EIB, EU)	37,594.8	32,327.4	39,900.0
მუნიციპალური მომსახურების განვითარების პროექტი (II ფაზა) (ADB)	1,239.5	12.6	0.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი II (იმერეთი) (WB)	14,336.6	13,045.1	13,850.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი IV (აგარა-ზემო ოსიაური) (WB)	171.0	20,168.1	27,800.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი III-ის (რუისი-აგარა) დამატებითი დაფინანსება (WB)	10,335.0	15,459.9	24,000.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (I ფაზა) (KfW)	1,493.1	204.0	0.0
გოდერძის ხეობაში სათხილამურო საბაგროების მოწყობა (Unicredit Bank)	9,951.1	0.0	0.0
ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD)	8,478.7	1,200.1	0.0
საფრანგეთის სასაქონლო დახმარება (Government of France)	21,087.9	0.0	0.0
ბორჯომის წყლის პროექტი (EBRD)	623.0	0.0	0.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის ზესტაფონი-ქუთაისი-სამტრედიის მონაკვეთის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია (JICA)	76,481.5	89,201.8	85,900.0
სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (Government of France)	22,001.0	3,470.3	0.0
მდგრადი ურბანული ტრანსპორტის განვითარების საინვესტიციო პროგრამა (ADB)	6,339.3	53,564.0	66,180.0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (ORET, EBRD)	553.8	159.7	800.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი I (აღიანი-იგოეთი, რიკოთის გვირაბის რეაბილიტაცია) (WB)	5,848.6	0.0	0.0

რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი (WB)	2,580.6	61.4	56.0
ურბანული მომსახურების გაუმჯობესების პროგრამა (წყალმომარაგებისა და წყალარინების სექტორი) (ADB)	19,567.6	41,830.2	67,750.0
შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მირულა-ხარაგაული-მოლითი-ფონა-ჩუმათელეთის საავტომობილო გზის ჩუმათელეთი-ხარაგაულის მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია (ADB)	0.0	0.0	0.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	0.0	0.0	310.0
220 კვ ხაზის „ახალციხე-ბათუმი“ მშენებლობა (WB)	0.0	279.9	14,000.0
აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	5,000.0
500-220 კვ ქს-ის „ჯვარი“ და შესაბამისი ხაზების მშენებლობა (KfW, EBRD, EC)	0.0	15,043.2	23,000.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (KfW, EU)	0.0	0.0	250.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი (WB)	0.0	5,963.9	23,000.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი III (მცხეთა-მთიანეთი და სამცხე-ჯავახეთი) (WB)	0.0	0.0	1,000.0
ჭიათურის საბაგირო გზების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროექტი (Government of France)	0.0	0.0	5,815.0
რეგიონალური ელექტროგადაცემის გაუმჯობესების პროექტი (ADB)	0.0	9,002.5	14,000.0
ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების პროექტი (WB)	0.0	0.0	4,169.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF)	0.0	2,051.1	13,600.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების კლება 474 223.0 ათასი ლარიდან თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლისგეგმა
ვალდებულებების კლება	513,865.1	559,733.7	474,223.0
საშინაო	59,649.4	56,284.6	78,194.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	35,000.0	35,000.0

სესხები	8,170.2	1,181.4	1,186.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	16,479.1	20,103.2	42,008.0
საგარეო	454,215.7	503,449.0	396,029.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	106,824.6	0.0	0.0
სესხები	323,621.0	499,469.7	395,000.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	23,770.2	3,979.3	1,029.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 13. საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2015 წლის ბოლოსათვის 13 570.2 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის, სახელმწიფო საგარეო ვალისა – 10 737.5 მლნ ლარის, სახელმწიფო საშინაო ვალისა – 2 832.7 მლნ ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი (31.12.2015)
სულ სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფოს გარანტიით აღებული საგარეო კრედიტების ზღვრული მოცულობა		10,737,467
მრავალმხრივი კრედიტორებისაგან აღებული კრედიტები		7,596,480
1	მსოფლიო ბანკი (WB)	4,552,425
2	სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	74,390
3	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	279,679
4	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	212,509
5	აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	1,794,737
6	ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	653,689
7	ევროკავშირი (EU)	29,050
ორმხრივი კრედიტორებისაგან აღებული კრედიტები		1,886,318

1	ავსტრია	31,752
2	აზერბაიჯანი	25,667
3	თურქმენეთი	507
4	თურქეთი	49,129
5	ირანი	19,948
6	რუსეთი	208,375
7	სომხეთი	29,873
8	უზბეკეთი	582
9	უკრაინა	531
10	ყაზახეთი	66,658
11	ჩინეთი	8,887
12	გერმანია	703,724
13	იაპონია	496,134
14	ქუვეითი	40,104
15	ნიდერლანდი	3,454
16	ამერიკის შეერთებული შტატები	65,611
17	საფრანგეთი	135,381
სხვა საგარეო ვალდებულებები		1,200,000
1	ევრობონდები	1,200,000
სახელმწიფოს გარანტიით აღებული კრედიტები		5,726
1	გერმანია	5,726
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (საქართველოს ეროვნული ბანკი)		48,944
საშინაო ვალის ზღვრული მოცულობა		2,832,711
1	საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი, ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაციები	400,846
2	სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	137,000
3	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	383,395
4	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,239,145

5	ისტორიული ვალი	672,325
სულ სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა		13,570,178

შენიშვნა: ზღვრული მოცულობის გამოთვლისას გამოყენებულია გაცვლითი კურსი: 1 აშშ დოლარი – 2.4

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

თავი V

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

მუხლი 14. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები (პირველი დონე), განსახორციელებელი პროგრამები (მეორე დონე) და ქვეპროგრამები (მესამე და მესამისშემდგომი დონე) რედაქციით:

1	<p>ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა</p> <p>სახელმწიფოს უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია მოსახლეობის ჯანმრთელობასა გარანტიებზე ზრუნვა. პრიორიტეტი ითვალისწინებს პროგრამებს, რომლებმაც უნდ ქვეყნის მთელი მოსახლეობისათვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხარისხის გააუმჯობესოს ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხარისხი და უზრუნველყ დაფუძნებული სოციალური გარანტიების შესაბამისი ბენეფიციარებისათვის შეთავაზება;</p> <p>პრიორიტეტის მიზანია პაციენტზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის აუცილებელია გაიზარდოს სამედიცინო მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური და გაუმჯობესდეს სამედიცინო მომსახურების ხარისხი; გაგრძელდეს მუშაობა დაავად საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის და საპა უზრუნველსაყოფად და გაუმჯობესდეს ჯანმრთელობის დაცვის სფეროს ორგანიზება და ეფექტიანობის გაზრდისათვის;</p> <p>ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეფორმირების პროცესში საქართველოს ყველა მოქალ უზრუნველყოფილი იქნება ჯანმრთელობის დაცვის უნივერსალური საბაზისო პაკეტიც დაცვის უნივერსალური პროგრამა უზრუნველყოფს სამედიცინო მომსახურების ხე ფინანსური რისკებისაგან დაცვას, დაავადებათა პრევენციას და ბაზისურ გადაუდებე ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსების გაუმჯობესებისათვის დაინერგ აპრობირებული მექანიზმები. გარდა ამისა, გაიზრდება ჯანმრთელობის დაცვ დაფინანსება;</p> <p>გაგრძელდება მუშაობა მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობე სხვადასხვა პროგრამით უზრუნველსაყოფად. დაავადებათა პრევენციისა და ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის მიზნით გაგრძელდე ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე მუდმივი ზედამხედველობა; ელექტრონული საინფორ განვითარებით დაიხვეწება რუტინული სტატისტიკის მოპოვებისა და ანალიზ</p>
---	---

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფში სპეციფიკურ არაგადამდები დაავადებების პრევენციას და იმუნიზაციის პროგრამის ეფექტიანობა ინფექციის/შიდსის გავრცელების სტაბილიზაციას, ტუბერკულოზის გავრცელების შემცირების/ქრონიკული დაავადებების პრევენციას, როგორებიცაა დიაბეტი და თირკმლის ქრონიკული ყურადღება გამახვილდება ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაციაზე;

პრიორიტეტის ფარგლებში ბენეფიციარები უზრუნველყოფილი იქნებიან სახარანტირებული სოციალური დახმარებებით, მათი საჭიროებიდან გამომდინარე;

პენსიონერები უზრუნველყოფილი იქნებიან საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სასაცემლებით;

სოციალური მომსახურების გაწევისათვის მნიშვნელოვანი იქნება სპეციალიზებული მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, მოხუცებულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის სახლები და დღის სტაციონარები, აგრეთვე სხვა სპეციალიზებული დაწესებულებები მომსახურების დაწესებულებათა ქსელის განვითარება გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის დაფუძნებაზე;

დასაქმების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ფარგლებში უზრუნველყოფილი ადგილების შექმნის ხელშეწყობა და შრომითი რესურსების სწორი მართვა. მიმართულებაა ეფექტიანი და ცივილიზებული შრომის ბაზრის ჩამოყალიბება. საქართველოს კანონმდებლობის ევროპულ კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაცია ამ ამოცანის შესრულებაში კომპონენტია. სახელმწიფო უზრუნველყოფს უმუშევრების შესახებ საინფორმაციო განახლებას და დახვეწას, უმუშევრობის გეოგრაფიის შესახებ მონაცემების შეგროვებას, სამუშაოს მაძიებელთა შესახებ მონაცემების დამუშავებას, აგრეთვე იმის თაობაზე სტატისტიკის დამუშავებას, თუ რა კვალიფიკაციის კადრებს ითხოვენ დამსაქმებლები.

1.1 სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 35 02)

ქვეყანაში სიღარიბის უკიდურესი ფორმების აღმოფხვრა, სოციალური რისკების ხანდაზმული მოქალაქეებისათვის ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფა; ეფექტიანი მდგრადი საპენსიო და სოციალური დახმარებების სისტემის განვითარებით მოწყობის საარსებოდ აუცილებელი ფულადი შემოსავლებით და სოციალური სერვისებით საპენსიო სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე დაკავშირებული ღონისძიებების ხელშეწყობა; შესაბამისი საჭიროების მქონე შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა) პრევენციული, სარეაბილიტაციო ალტერნატიული მომსახურებითა და დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა; სოციალური მზრუნველობის მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ და მიუსაფარ ბავშვებს სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია.

1.1.1 საპენსიო უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 35 02 01)

ქვეპროგრამის ფარგლებში გაიცემა სახელმწიფო პენსიები ქალებისათვის მამაკაცებისათვის – 65 წლის ასაკის მიღწევას და სახელმწიფო კომპენსაციის კატეგორიისათვის (სამხედრო, შინაგან საქმეთა ორგანოებიდან, საქართველოს სამსახურიდან და სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურიდან თაღარიბების, პროკურატურის სისტემიდან დათხოვნილი მუშაკებისათვის დიპლომატიური რანგის მქონე პირთათვის, მოსამართლეთათვის და სხვა); ქვეპროგრამით განსაზღვრული პირების – სახელმწიფო პენსიებისა და სახელმწიფო მიმდებთა – გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, მათთვის ბენეფიტის დანიშვნა ორგანიზება.

1.1.2 სოციალური დახმარებები (პროგრამული კოდი 35 02 02)

ქვეყანაში სიღარიბის უკიდურესი ფორმების აღმოფხვრისა და სოციალური განეიტრალების მიზნით სხვადასხვა სოციალური გასაცემის დაფინანსება, კე

ზღვრის ქვემოთ მყოფი მოსახლეობისათვის საარსებო შემწეობების, დევნილთა, ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა ფულადი დახმარებების, რეინტეგრირების, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილი დახმარებებისა და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დახმარებების გაცემა.

1.1.3 სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა (პროგრამული კოდი 35 02 03)

რეინტეგრირებული და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფი ბავშვების ხელშეწყობით უზრუნველყოფა; გონებრივი და ფიზიკური დარღვევების მქონე ბავშვების დიაგნოსტიკა და მათი მიტოვების პრევენცია; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების რეაბილიტაცია; ძვალსახსროვანი დაავადებების მქონე ბავშვთა რეაბილიტაცია; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვების) რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა დღის ცენტრების მომსახურებით უზრუნველყოფა; შესაძლებლობის მქონე პირთა და ხანდაზმულთა სათემო ორგანიზაციებში უზრუნველყოფა; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა დამხმარებელთა უზრუნველყოფა; ყრუთა კომუნიკაციის ხელშეწყობა; სხვადასხვა პრობლემის მქონე ბავშვთა და მათი 10 წლამდე ასაკის შვილების თავშესაფრით უზრუნველყოფა; ბავშვების მიმღებ ოჯახებში განთავსებით მათი აღზრდის უზრუნველყოფა და მცირე საოჯახო ტიპის ბავშვთა სახლებში მომსახურების უზრუნველყოფის სადღეღამისო მომსახურების უზრუნველყოფა.

1.2 ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 03)

სახელმწიფოს მიერ სხვადასხვა მეთოდით მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მიწოდება; პროგრამის „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა“ ფარგლებში გეგმური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული, გეგმური მომსახურებით, სტაციონარული, ქიმიო-, ჰორმონო- და სხივური თერაპიით და საკეისრო კვეთის სერვისებით უზრუნველყოფა; საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის განხორციელების, მოსახლეობის იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენის ხელშეწყობის განხორციელება და ისეთი გადაწყვეტილებების, როგორც სექსობრივი გზით გადამდები ინფექციები, გავრცელების კონტროლის, სისხლძარღვოვანი პრობლემების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობა; სამედიცინო განათლების რეფორმის ფარგლებში დიპლომისშემდეგ განათლების პროცესის, შესაბამისი შეფასების სისტემების სრულყოფისა და რეგულირების დამატებითი მექანიზმების შემოღებისათვის საჭირო ღონისძიებების, პროფესიული განვითარების ფორმალიზებული სისტემის ამოქმედებისათვის განხორციელების დაფინანსება.

1.2.1 მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03 01)

პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მოსახლეობის გეგმური ამბულატორიული, გეგმური ქირურგიული მომსახურებით, სტაციონარული, ქიმიო- და სხივური თერაპიით და მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისებით უზრუნველყოფის ბუნებრივი ბენეფიციარის შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.2 საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03 02)

ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობის, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების პროფილაქტიკისკენ მიმართული პროგრამების განხორციელებით მოსახლეობის მდგომარეობის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებების განხორციელება: განხორციელება, რომლებიც ხელს უწყობს გადამდებ და ონკოლოგიურ დაავადებათა ადრეული გამოვლენა უზრუნველყოფს, ერთი მხრივ, საზოგადოების დაცვას, მეორე მხრივ, სახელმწიფო დანახარჯების ოპტიმიზაციას;

მოსახლეობის იმუნიზაცია, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის უზრუნველყოფა.

აგრეთვე ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი, მალ ჰეპატიტები, აივ ინფექცია/შიდსი და სქესობრივი გზით გადამდები ინფექცი კონტროლი და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებისკენ მიმართულ განხორციელება საქართველოს მთელი მოსახლეობისთვის.

1.2.2.1 დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი (პროგრამული კოდი 35 03 02 0

დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და მათი გავრცელების პრევენციის უ მოსახლეობაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება;

პროგრამა ითვალისწინებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- ძუძუს, საშვილოსნოს ყელის, კოლორექტული და პროსტატის კიბოს სკრინინგი;
- ბავშვთა ასაკის განვითარების შეფერხება, დაავადებათა ადრეული გამოვლენა ;
- ეპილეფსიის დიაგნოსტიკა და ზედამხედველობა;
- მოსახლეობის საგანმანათლებლო კამპანია.

1.2.2.2 იმუნიზაცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 02)

იმუნიზაციით მოსახლეობის მართვადი ინფექციებისაგან დაცვა და მი ვაქცინით, იმუნოგლობულინითა და ანტირაბიული სამედიცინო დახმარებით უ

იმუნიზაციისთვის საჭირო ვაქცინებისა და ასაცრელი მასალის (შპრიცების ყუთების) შესყიდვა;

სპეციფიკური შრატებისა და ვაქცინების სტრატეგიული მარაგის შესყიდვა, შენა

მოსახლეობის ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით და შესაბან დახმარებით უზრუნველყოფა;

ვაქცინების, შრატებისა და ასაცრელი მასალის (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუ გაცემა-განაწილება „ცივი ჯაჭვის“ პრინციპის დაცვით, ცენტრალური დონიდან . ერთეულელებამდე.

1.2.2.3 ეპიდზედამხედველობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 03 02 03)

ქვეყანაში ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების გაუმჯობესება;

ადმინისტრაციულ ერთეულებში და მუნიციპალიტეტებში სამედიცინო სტატის მუშაობის უზრუნველყოფა;

იმუნიზაციის წარმოებისათვის საჭირო ღონისძიებების დაგეგმვა და მუ ლოჯისტიკის განხორციელება;

მალარიისა და სხვა პარაზიტული დაავადებების პროფილაქტიკისა გაუმჯობესება;

გადამდებ დაავადებათა დროულად გამოვლენის გაუმჯობესება ეპიდზედან ლაბორატორიულ სამსახურებზე დაფუძნებული სისტემის გამართული მუშაობ

1.2.2.4 უსაფრთხო სისხლი (პროგრამული კოდი 35 03 02 04)

ტრანსფუზიით გადამდები ინფექციების პრევენცია, საქართველოს მასწავლებლების უსაფრთხოების თანაბარი სტანდარტის უზრუნველყოფა და ფაინსტიტუტის ეტაპობრივი ჩანაცვლება უანგარო, რეგულარული დონორობის სიღარიბის დონორული სისხლის B და C ჰეპატიტებზე, აივ ინფექციაზე/შიდსზე და სიდს მხარდაჭერა;

ხარისხის გარე კონტროლის უზრუნველყოფა;

უანგარო დონორების მხარდაჭერა და მათი მოზიდვის კამპანია.

1.2.2.5 პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 05)

დასაქმებული მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა პროფესიული განპირობებული დაავადებების პრევენციით;

შრომის პროცესში მოქმედი გარე ფაქტორების შესწავლა-შეფასება, საპროფესიული ჯანმრთელობის კვლევა და დამსაქმებლისა და დასაქმებულ პროფესიული ჯანმრთელობის რისკებისა და მათგან დაცვის მეთოდების შესახებ

1.2.2.6 ინფექციური დაავადებების მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 06)

ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა ადეკვატურ სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა.

1.2.2.7 ტუბერკულოზის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 07)

ტუბერკულოზით ავადობისა და სიკვდილიანობის შემცირების უზრუნველყოფა ტუბერკულოზზე აქტიური ეპიდემიოლოგიის განხორციელება და დაწესებულებებში ანტიტუბერკულოზური ღონისძიებების ხელშეწყობა; სამკურნალო პირველი რიგის მედიკამენტების შესყიდვა, სენსიტიური და ფორმების ტუბერკულოზით დაავადებულ პაციენტთა დაავადების ინტენსივობის შემცირება უზრუნველყოფს: ტუბერკულოზის ყველა საექსპლუატაციო შემთხვევაში ტუბერკულოზით დაავადებულთა ამბულატორიულ მომსახურებას (ანტიტუბერკულოზული უზრუნველყოფა და მკურნალობა უშუალო მეთვალყურეობის რეფერალური ლაბორატორიის მიერ სტაციონარსა და ამბულატორიაში ბაიოგენოსტიკის ხარისხის კონტროლის და რეზისტენტული ფორმის ლაბორატორიული მართვის უზრუნველყოფას, ტუბერკულოზის და სხვა ზედამხედველობას (სუპერვიზია), უშუალო მეთვალყურეობით (DOTS სამსახურეო ფორმის სტაციონარული დახმარების ფარგლებში დიაგნოსტიკურ ქირურგიულ მომსახურებას, მათ შორის, რეზისტენტული ფორმის მკურნალობას.

1.2.2.8 აივ ინფექცია/შიდსი (პროგრამული კოდი 35 03 02 08)

აივ ინფექციის/შიდსის მაღალი რისკის ჯგუფში შემავალ პირთათვის კონსულტაციური მათი კვლევა; აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთა პალიატიური მოვლა, და სტაციონარული მკურნალობა, პირველი რიგის ანტირეტროვირუსული უზრუნველყოფა; ბენეფიციარების მეთადონით ჩანაცვლებითი თერაპიის პროგრამის მხარდაჭერა

1.2.2.9 დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 09)

დედათა და ახალშობილთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება და შემცირება ანტენატალური ზედამხედველობის, მაღალი რისკის ორსულთა მელოგინეთა მკურნალობის, გენეტიკური პათოლოგიების ადრეული გამოვლენის ჰეპატიტის (სწრაფი/მარტივი და კონფირმაციული), ათამანგის (სწრაფი/მარტივი)

კონფორმაციული) და აივ ინფექციის/შიდსის (სწრაფი/მარტივი) განსაზღვრისა ტესტებითა და სახარჯი მასალით უზრუნველყოფის, ჰიპოთირეოზზე, ფენ ჰიპერფენილალანინემიასა და მუკოვისციდოზზე ახალშობილთა და ბავშვთა ახალშობილთა სმენის სკრინინგის გზით.

1.2.2.10

ნარკომანია (პროგრამული კოდი 35 03 02 10)

ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობა (სტაციონარული დეტოქსიკაცია, რეაბილიტაცია, აგრეთვე მათი ჩამანაცვლებელი ნარკოტიკული საშუალებით უსამედიცინო მეთვალყურეობა.

1.2.2.11

ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 03 02 11)

თამბაქოს წინააღმდეგ ფართომასშტაბიანი საზოგადოებრივი ბრძოლის თამბაქოსაგან თავისუფალი გარემოს შესაქმნელად სამოქალაქო მობილიზაცია მოსახლეობის მხარდაჭერის მოპოვება; თამბაქოს საკითხებზე, მათ შორის კანონმდებლობის ძირითად პრინციპებზე და თამბაქოს, როგორც ჯანმრთელობის რისკფაქტორზე, მოსახლეობის ინფორმირებულობის დონის ამაღლება; საინფორმაციო განხორციელება, თამბაქოს მოხმარების აკრძალვის/შეზღუდვის დანერგვისა შეფასებისა და გაუმჯობესების მიზნით სხვადასხვა ტიპის დაწესებულებებში ტრენინგების ჩატარება და მათში დაინტერესებული მხარეების ჩართვა; მკურნალობის განმტკიცება თამბაქოსაგან თავისუფალი გარემოს მხარდასაჭერად.

1.2.3

მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტული (პროგრამული კოდი 35 03 03)

არაგადამდები დაავადებებით გამოწვეული სიკვდილიანობის შემცირება და გამოწვეული ფინანსური რისკებისგან მოსახლეობის დაცვა მისთვის ჯანმრთელობის მომსახურებების (მათ შორის, პირველადი სამედიცინო მომსახურებები სასწრაფო შემთხვევებში) ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით.

პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებებია:

- ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებულ უზრუნველყოფა;
- დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;
- ბავშვთა ონკოპათოლოგიური მომსახურება;
- თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;
- ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;
- იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;
- სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირების ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა;
- რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა;
- სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება.

1.2.3.1

ფსიქიკური ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 01)

	<p>ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობისათვის ამბულატორიული და სტაციონარული დახმარების გაწევა, მათ შორის:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული მომსახურება; • ფსიქოსოციალური რეაბილიტაცია; • ბავშვთა და მოზრდილთა ფსიქიკური სტაციონარული მომსახურება; • კრიზისული ინტერვენცია; • ფსიქოაქტიური ნივთიერებებით გამოწვეული ფსიქიკური და ქცევითი აშკარათა სტაციონარული მომსახურება; • სტაციონარში მყოფი პაციენტების ურგენტული მომსახურებით უზრუნველყოფა;
1.2.3.2	დიაბეტის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 02)
	<p>დიაბეტით დაავადებული ბავშვებისა და მოზრდილების ადეკვატური სამედიცინო უზრუნველყოფა, შესაძლო გართულებების პრევენცია და შემცირება;</p> <p>დიაბეტით (მათ შორის, უმაქრო დიაბეტით) დაავადებულ ბავშვთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, აგრეთვე ბავშვთა საანალიზო-ტექნიკურ უზრუნველყოფა;</p> <p>დიაბეტით დაავადებულ პირთა სპეციალიზებული ამბულატორიული უზრუნველყოფა.</p>
1.2.3.3	ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 03)
	18 წლამდე ასაკის ონკოლოგიური პაციენტების ჯანმრთელობის მდგომარეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდით.
1.2.3.4	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია (პროგრამული კოდი 35 03 03 04)
	თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პაციენტების შესაბამისი მომსახურებით, კერძოდ, ჰემოდიალიზით, პერიტონეული დიალიზით ტრანსპლანტაციის ოპერაციით და შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.
1.2.3.5	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 05)
	ინკურაბელურ პაციენტთა ამბულატორიული და სტაციონარული პალიატიური მომსახურებით მათ შორის, აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთა პალიატიური მზრუნველობა; ინკურაბელურ პაციენტთა ტკივილგამაყუჩებელი უზრუნველყოფა.
1.2.3.6	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას საჭიროებენ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 06)
	<p>იშვიათი დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის პირთა სტაციონარული მომსახურებით სპეციფიკური გართულებების დროს, აგრეთვე ჰემოფილიით დაავადებულ მოზრდილების ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურებით უზრუნველყოფა დაავადებების მქონე პირთათვის სპეციფიკური მედიკამენტებისა და საკვების შესყიდვა;</p> <p>ჰემოფილიით დაავადებულ ბავშვთა და მოზრდილთა მედიკამენტებით (ანტიჰემოფილური ფაქტორ-კონცენტრატებისა და ანტიინჰიბიტორულ</p>

	კომპლექსის შესყიდვა); ფენილკეტონურიით დაავადებულ ბავშვთა სამკურნალო უზრუნველყოფა; მუკოვისციდოზით დაავადებულთა სპეციფიკური უზრუნველყოფა (პანკრეასის ფერმენტების შესყიდვა); სომატოტროპული ჰორმონი პაციენტებისათვის ჰორმონის შესყიდვა; ბრუტონის დაავადების მკურნალობის სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.
1.2.3.7	სასწრაფო, გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება (პროგრამული კოდი 03 07)
	მოსახლეობისათვის სასწრაფო სამედიცინო დახმარებისა და სამედიცინო ტრანსპორტირების მიწოდება.
1.2.3.8	სოფლის ექიმი (პროგრამული კოდი 35 03 03 08)
	სოფლად მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეების (გარდა სახელმწიფოს წარმომადგენლებისა) პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით (ექიმთა ვიზიტი ბინაზე, ლაბორატორიული გამოკვლევები, ექიმის მეთვალყურეობა) უზრუნველყოფა; მაღალმთიან, სასაზღვრო და ოკუპირებული ტერიტორიების მოსაზღვრე რეგიონებში სამედიცინო დაწესებულებებისათვის სპეცდაფინანსების გათვალისწინება.
1.2.3.9	რეფერალური მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 09)
	სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების მიწოდება.
1.2.3.10	სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება (პროგრამული კოდი 35 03 03 10)
	სამხედრო ძალებში გასაწვევი კონტინგენტისთვის მიკუთვნებულ სამედიცინო და დამატებითი სტაციონარული გამოკვლევების უზრუნველყოფა.
1.2.4	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება (პროგრამული კოდი 35 03 04)
	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლების პროცესისა და შეფასების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.
1.3	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 03)
	საზოგადოების სოციალურ კეთილდღეობაზე ზრუნვა, ჯანმრთელობის დაცვის გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობა, შრომის უფლების რეალიზაციისათვის ღირსშესანიშნაო შექმნა; შრომის, სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება; სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი სახელმწიფო (მათ შორის, ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით დახმარების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშნული ორგანიზება; უმუშევართა და ვაკანსიების აღრიცხვა, შესაბამისი საინფორმაციო ბაზის შექმნა; შრომის ბაზარზე საშუალო საქმიანობის განხორციელება; შრომის უსაფრთხო და მეთვალყურეობა, სამუშაო ადგილებზე უბედური შემთხვევების პრევენცია, შესაბამისი ჩატარება და საინფორმაციო ბანკის წარმოება; ობოლ და მშობელთა მზრუნველ ბავშვთა შვილად/შვილობილად აყვანის, მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის გასაშვილებელ ბავშვთა და შვილად აყვანის მსურველთა ცენტრალური საინფორმაციო წარმოება; სამედიცინო საქმიანობის ხარისხისა და სამედიცინო-სოციალური ექსპერტის საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფა.

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამოზნული პროგრამა განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი; ეპიდსაწინააღმდეგო ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა; ნარკომანიით და მკურნალობის და ხანგრძლივი ფსიქოსოციალური რეაბილიტაციის სისტემის განვი სამედიცინო დახმარების კოორდინაცია.

1.3.1

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება (პროგრამული კოდი 35 01 01)

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროებში სახელმწიფო შემუშავება, განხორციელება და კოორდინაცია;

ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში განხორციელებული საქმიანობის მარცხეულ რესურსების ეფექტიანად და ეკონომიურად გამოყენებისათვის, მართვის გაუმჯობესების შეწყობა და რისკების ანალიზი;

სამედიცინო მომსახურების წესების, პირობებისა და ნორმატივების შემუშავება, კონტროლი;

ჯანმრთელობის მართვის საინფორმაციო სისტემების სრულყოფა და კოორდინაციის ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება, პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვა.

1.3.2

სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 01 02)

სამედიცინო მომსახურების ხარისხის კონტროლი, სამკურნალო საშუალებების მიმოქცევისა და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა, ფარმაცევტული რეესტრის წარმოების უზრუნველყოფა, სამედიცინო-სოციალური ექსპერტული ნარკოტიკული საშუალებებისა და ფსიქოტროპული ნივთიერებების იმპორტი-კონტროლი;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სამედიცინო დაწესებულებებში სამედიცინო ექსპერტიზის ორგანიზაციული სრულყოფა, სამედიცინო დაწესებულებების არასწორი საექსპერტო დასკვნების გამოვლენა, რაც ხელს შეუწყობს შეზღუდულ მქონე პირებისათვის განსაზღვრული სოციალური გასაცემლების ბენეფიცი განაწილებას;

სამედიცინო პერსონალის სერტიფიცირების პროცესის უზრუნველყოფა, ფარმაცევტულ დაწესებულებებზე შესაბამისი ლიცენზიისა და ნებართვის გაცემა დაქვემდებარებული სამედიცინო და ფარმაცევტული საქმიანობით გაუმჯობესების მიმწოდებელთა აღრიცხვა და მათი საქმიანობის კონტროლი.

1.3.3

დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 01 03)

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში მოსახლეობის ჯანმრთელობის მონიტორინგი და ანალიზი;

ქვეყანაში კეთილსაიმედო ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის უზრუნველყოფის მიზნით კვლევებზე დაყრდნობით გადამდები და არაგადამდები დაავადებების გამოვლენას, საინფორმაციო სისტემის ფუნქციონირებას, სამედიცინო სტატისტიკის დაავადებათა კონტროლსა და პრევენციას;

ლაბორატორიული საქმიანობა, ეროვნული რეფერალური ლაბორატორიების ფუნქციონირება, განსაკუთრებით საშიშ ინფექციებთან დაკავშირებული ეპიდემიოლოგიური სტანდარტების შემუშავება;

1.3.4 სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 35 01 04)

სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა, რაც გულისხმობს სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების ადმინისტრირებას, შესაბამისი საინფორმაციო ბაზების შექმნას, კომპეტენციის ფარგლებში მართვას;

სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი შორის, ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) დასაწყისი გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის მართვა;

ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა შვილად/შვილ მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის კოორდინაცია, გასაშვილებელ ბავშვების მსურველთა ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა;

მოსახლეობისათვის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში სამედიცინო მომსახურების შესყიდვა და მისი გაწევის მონიტორინგი.

1.3.5 სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვი პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 01 05)

ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის პრევენცია, ამ საკითხების ინფორმაციის საშუალებებით მოსახლეობის ინფორმირება, სხვადასხვა სახის შეხვედრების გამართვა;

ადამიანთ ვაჭრობისა და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა სამართლებრივი ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია, მათი თავშესაფრით და სხვადასხვა სერვისით მათ შორის, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ბენეფიციარებისათვის კომპენსაციების გაცემა;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის, ხანდაზმულთათვის მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთათვის ცხოვრების ღირსეული პირობებში ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, ფსიქოსამედიცინო რეაბილიტაციისა და ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი პირების ინსტიტუციური პატრონაჟი – მოვლა-პირველადი სამედიცინო მომსახურება, დღის და სადღეღამისო მომსახურება, სარეაბილიტაციო ღონისძიებების განხორციელება.

1.3.6 სამედიცინო მედიაციის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 01 06)

სახელმწიფო სადაზღვევო პროგრამების ფარგლებში დაზღვევის სუბსიდირებული სახელშეკრულებო ურთიერთობებიდან წარმოშობილი დავის გადაწყვეტასთან დაკავშირებული როლის შესრულება, რომლის ფარგლებშიც მოხდება მზღვეველის, სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებელთა კანონიერი ინტერესების დაცვა;

ჯანმრთელობის დაზღვევასთან დაკავშირებულ ურთიერთობებში მზღვეველთა უფლება-მოვალეობების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

1.3.7 ნარკომანიისა და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პოლიტიკისა და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 35 01 07)

ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობის და ხანგრძლივი რეაბილიტაციის სისტემის განვითარება.

1.3.8	სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მართვის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 01 0)
	მოსახლეობისათვის პირველადი გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების გაწევის რეგიონებში და ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში (გარდა თბილისის რეგიონისა) სწორად გადანაწილების კოორდინირება; დროული, ეფექტიანი პირველადი სასწრაფო სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა.
1.4	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა (პროგრამული კოდი 35 04)
	ხარისხიანი სამედიცინო სერვისების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელშეწყობის უზრუნველსაყოფად სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულების რეაბილიტაცია, სამედიცინო დაწესებულებების მშენებლობა; ინფექციური პათოლოგიის, შიდა ორგანოების იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის შენობის რეაბილიტაცია სამუშაოების თანადაფინანსება, რაც ხელს შეუწყობს არსებული სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებას.
1.5	ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით (პროგრამული კოდი 27 04)
	სასჯელაღსრულების სისტემაში ჯანმრთელობის დაცვის რეგულირება და ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთათვის ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურების პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის დონეზე პენიტენციურ დაწესებულებებში, შიდა დონეებზე – როგორც პენიტენციურ, ისე სამოქალაქო ჯანმრთელობის დაცვის სამედიცინო დაწესებულებებში; სასჯელაღსრულების სისტემაში გადამდებ დაავადებათა გავრცელების პრევენცია, ეპიდემიოლოგიური კონტროლი და პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის რგოლის ფუნქციონირება და შესაბამისი მომსახურების მიწოდება; ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო მომსახურების უზრუნველყოფა, მათთვის სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების სასჯელაღსრულების სისტემაში და მის გარეთ; პენიტენციურ დაწესებულებებში ინფექციის/შიდა ორგანოების, ტუბერკულოზის და C ჰეპატიტის პრევენციის, დიაგნოსტიკისა და უზრუნველყოფა; მსჯავრდებულთათვის ფსიქიატრიული დახმარების, ხოლო წამალი პირთათვის – მკურნალობისა და რეაბილიტაციის უზრუნველყოფა; მძიმე და განუკურნებელ დაავადებულ მსჯავრდებულთა სასჯელისაგან გათავისუფლება; სამედიცინო პროფესიული განვითარება.
1.6	საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვა უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 03)
	საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა და პენსიონერთა (საქართველოს სამინისტროდან დათხოვნილი კომპენსაციის/პენსიის მიმღები სამხედრო ან სპეციალური მქონე მოსამსახურე) და მათი ოჯახის წევრთა, დაღუპულ სამხედრო მოსამსახურეთა (სამოქალაქო პირთა სათანადო სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფის ამბულატორიული, სტაციონარული მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და პაციენტთა მკურნალობის შედეგების ანალიზი და მკურნალობის ხარისხისა და გაზრდისათვის ღონისძიებების განხორციელება.
1.7	სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური (პროგრამული კოდი 54 00)
	ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, საქართველოს მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების ცხოვრობის პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა; სახელმწიფოს თავდაცვისუნარიანობის საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოსა და საზოგადოებას ვეტერანთა ღვაწლისა და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებზე სულიერების გადვივება; სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და განხორციელების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოყენება.

განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისათვის სათავე შექმნა; სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად უკვდავსაყოფად საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცხსოვნის განმტკიცებისათვის მუდმივი ზრუნვა; ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების ეკონომიკური მხარდაჭერისათვის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივ შემუშავებისა და რეალიზაციის ხელშეწყობა.

1.8 შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 05)

სამუშაო ადგილებზე შრომის უსაფრთხოებისა და შრომის პირობები კანონმდებლობასთან შესაბამისობის მონიტორინგი; საქართველოს შრომის ბაზის დამყარება მოთხოვნად პროფესიებში მომზადება-გადამზადების ღონისძიებების დასაქმების პერსპექტივების გაუმჯობესებისათვის; შრომის ბაზართან დაკავშირებული საინფორმაციო ბაზის შექმნა, ინფორმაციის შეფასება, ანალიზი, გავრცელება.

1.9 საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობისათვის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 30 04)

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მოსამსახურეთა, თადარიგში დათხოვილი ოჯახის წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო უზრუნველყოფა; სამინისტროს თანამშრომელთა ავადობისა და შრომისუნარობის დისპანსერიზაცია, სამკურნალო-სამედიცინო საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონარული ავადობის მიზეზების შესწავლა, დაჭრილთა სამედიცინო რეაბილიტაცია, უნარშეზღუდულთა სამედიცინო შემოწმება; დადგენილი წესით სამხედრო-საორგანიზაციო; შესაძლო საბრძოლო მოქმედებების დროს დაჭრილთათვის სამედიცინო გაწევა და მათი ევაკუაციის ორგანიზება; სამედიცინო აპარატურის განახლება/შეკეთება; პერსონალის კვალიფიკაციის ასამაღლებელი ღონისძიებების უზრუნველყოფა; თანამედროვე მიღწევების გაცნობა და პრაქტიკაში დანერგვა.

1.10 ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი (პროგრამული კოდი 57 00)

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად განსაკუთრებულად დაუცველი ან სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისათვის ალტერნატიული რესურსების მობილიზაცია და პრიორიტეტული სოციალური საჭიროებების საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით; სოციალური დაცვის პროექტების დაფინანსება, მათ შორის, ერთჯერადი დახმარებების, რეგულარული შემწეობების პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება.

2 თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში გაგრძელება თავდაცვის სისტემის მართვის ინსტიტუციონალიზაცია, პერსონალის განათლება და წვრთნა, შეიარაღებული ძალების განვითარება, ნატოში ინტეგრაციის მხარდაჭერა და ორმხრივი თანამშრომლობის დაინერგვა თავდაცვის სფეროში განათლების მიღების ახალი პრინციპები;

პრიორიტეტის ფარგლებში საქართველოს მთავრობა შეიმუშავებს ეროვნული უსაფრთხოებისა და ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკა წარმართება დასავლური სტანდარტების შესაბამისად. დაიხვეწება სამხედრო ძალების საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმები საქართველოს პარლამენტის მონაწილეობა შეიარაღებული ძალების განვითარებასა და სავალდებულო გახდება საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ პარლამენტის წინაშე ანგარიშების წარდგენა;

შეიქმნება საინფორმაციო უსაფრთხოების დოქტრინა, რომელიც დაეყრდნობა ეროვნულ კონცეფციის ძირითად პრინციპებს და განავითარებს ამ პრინციპებს საინფორმაციო მიმართებით. სამხედრო მოსამსახურეთათვის შეიქმნება ღირსეული სამუშაო პირობები.

ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეებისათვის – ადეკვატური სოციალური გარანტიები;

ნატოში ინტეგრაციის პრიორიტეტულობის გათვალისწინებით გაგრძელდება და გაღრმავდება თანამშრომლობა შესაბამისი რეკომენდაციების უზრუნველსაყოფად;

პრიორიტეტის ფარგლებში სამხედრო ძალების საკადრო უზრუნველყოფა მოპროფესიონალიზმის ნიშნით. საქართველოს თავდაცვის მინისტრსა და გაერთიანებულ ფუნქციები განაწილდება საერთაშორისო სტანდარტების გათვალისწინებით და მკვე სამხედრო საქმე და სამოქალაქო პოლიტიკური ფუნქციები. შეიქმნება დასავლური კარიერული სისტემა;

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება ღონისძიებები ქვეყნის წინაშე მდგარი გამოწვევების გათვალისწინებით ძლიერი სამხედრო სარეზერვო სისტემის ჩამოყალიბება სამხედრო სავალდებულო სამსახურის სრული რეფორმირება და მისი სარეზერვო სამსახურ შემუშავდება სამოქალაქო თავდაცვის ეფექტიანი სისტემა, რომელიც მთლიანად ქვე სისტემის ნაწილი იქნება;

ძირეული რეფორმა განხორციელდება ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების ინტერესების უზრუნველყოფის სისტემაში. იგი გაითვალისწინებს სოციალური დახმარე კვალიფიკაციისა და დასაქმების კომპონენტებს;

პრიორიტეტის ფარგლებში სახელმწიფო საზოგადოებრივი მართლწესრიგის განმტკიცების განხორციელებს შესაბამის ღონისძიებებს, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს პოლიციისად მალაი ნდობა, უსაფრთხო გარემო მოქალაქეებისა და ბიზნესისათვის. უზრუნველყოფილ იქნება პოლიციელების საქმიანობის ხელშეუხებლობის სამართლებრივი გარანტიები, რათა საქვე საქმეთა სამინისტრო დაცული იყოს ყველანაირი წინებისაგან. მართლწესრიგის ორგანოების დამოუკიდებლობით შეიქმნება როგორც მოქალაქეების, ისე ამ ორგანოების უფლებების დაცვის მნიშვნელოვანი გარანტია;

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება სამართლიანი სასჯელის პოლიტიკა. გადამართლის კანონმდებლობა სხვადასხვა დანაშაულთან მიმართებით. სასჯელის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გახდება და სრულად იქნება დაცული ადამიან

პატიმართა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებისათვის დაბა ლაითურთ თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულების მშენებლობა. აგრეთვე გაგრძელდება სარემონტო სამუშაოები სხვადასხვა დაწესებულებაში და განახლდება საყოფაცხოვრებო ც

პენიტენციურ დაწესებულებებთან აშენდება საზოგადოებრივი მისაღებები, სადაც პენიტენციებისმიერ ვიზიტორს ექნება შესაძლებლობა, მიიღოს სწრაფი და კვალიფიციური მომსახურ

განახლდება და თანამედროვე სამედიცინო ტექნოლოგიებით აღიჭურვება პენიტენციური სამედიცინო დაწესებულებები და პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის პუნქტები. გაუმჯობესდება მედიკამენტებით მომარაგება და გაიზრდება სტაციონარული მომსახურების არეალი. გადამართლის პერსონალის რაოდენობა და უზრუნველყოფილი იქნება მისი უწყვეტი განათმარე მოსამსახურეები უზრუნველყოფილი იქნებიან ჯანმრთელობის დაზღვევით და გაუმჯობესებული სოციალური და სამუშაო პირობები;

პრობაციის სისტემის სრულყოფისათვის სრული დატვირთვით ამოქმედდება თავისუფლ დაწესებულება. გარემონტდება და თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღიჭურვება პრობაციის გაფართოვდება პრობაციონერთა სარეაბილიტაციო პროგრამების არეალი;

პრიორიტეტის ფარგლებში გადაიხედება საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტთან უზოგიერთი საკითხი, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს მაქსიმალურად სამართლიანი სისტე

განსაკუთრებით შეეწყობა ხელი ორგანიზებული თუ სხვა სახის დანაშაულის გამოვლენის უპირატესობა მიენიჭება აღდგენითი მართლმსაჯულებისა და რესოციალიზაციის პოლიტი

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება ღონისძიებები, რომლებიც გულისხმობს უფლებამოსილების შეზღუდვას გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი ბრალდებულისა და დაზარალებულის უფლებების დაცვის მიზნით. პროკურატური საზოგადოების დანაშაულისაგან დაცვა, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამომიებო ორგანოთა მართლზომიერი უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

2.1 შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება (პროგრამული კოდი :

არსებული უსაფრთხოების გარემოდან გამომდინარე, საქართველოს შეიარაღებულ დაკისრებული ამოცანების ეფექტიანად შესასრულებლად თავდაცვითი (გაუმჯობესება; კონცეპტუალური და დოქტრინული ბაზის განვითარება; ბუნებრივი კატასტროფების დროს სამოქალაქო ხელისუფლების მხარდაჭერა; საყაზარმე, სა დაწესებულებების და საინჟინრო-საფორტიფიკაციო და სააეროდრომე ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება.

2.2 საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო განვითარება/გაღრმავება (პროგრამული კოდი 30 01)

ქვეყანაში საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო უსაფრთხოების დონის საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ბალანსზე რიცხული შენობა-ნაგებობებილიტაცია და ახალი შენობების მშენებლობა, მათი მიმდებარე ტერიტორიების დაცვითი სისტემებით უზრუნველყოფა, სამინისტროს ავტოპარკის მუდმივი განსაკუთრებული სიტუაციების მართვისათვის სასწავლო გეგმების განხორციელება, კავშირგაბმულობის ახალი, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, სასაზღვრო პოლიციის სამმართველოების, მათი განყოფილებებისა და რეგიონული სასაზღვრო-საემიგრაციო პუნქტების მუდმივი და შეუფერხებელი კავშირის გაუმჯობესება, სასაზღვრო სარეზერვო საგუშაგოებამდე მაღალი გამავლობის სატრანსპორტო საშუალებების ხელშეწყობა, სასაზღვრო სივრცის მოდერნიზებული სწრაფმავალი კატარღებით კავშირის სამაშველო ოპერაციების ავიაციის გამოყენებით წარმოება, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, კომპიუტერული და სპეციალური ტექნიკის ექსპლუატაციური თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, ქსელური უწყვეტი კავშირის ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის ამოცანათა შესრულებისათვის საინფორმაციო სისტემების სამინისტროს მოსამსახურეთათვის სადაზღვევო მომსახურების გაუმჯობესება და სისტატისტიკის წარმოება უწყებებს შორის შეთანხმებული მემორანდუმის შესაბამის პარტნიორი სახელმწიფოების ხელშეწყობით პირადი შემადგენლობის კვალიფიკაციის მომზადება-გადამზადება; საერთაშორისო თანამშრომლობისათვის საქართველო ხელშეკრულებებისა და კანონმდებლობის შესაბამისად ოპერატიულ-სამძებრო ინფორმაციის ერთობლივი ოპერაციების ჩატარება და სხვა; საერთაშორისო სამართლებრივი თანამშრომლობის ბაზის განვითარება; არალეგალ მიგრანტთა გამოვლენის პროცედურის დანიშნულებაა მიგრანტების შესახებ ყველა იმ ინფორმაციის შეგროვება, რომელიც დაკავშირებულია ქვეყნის ტერიტორიაზე მათ ლეგალურ ცხოვრებასთან. სისტემა მოახდენს იმ პირის იდენტიფიცირებას, რომელსაც არ აქვს ქვეყნის საფუძველი. მონაცემთა ბაზაზე დაყრდნობით მიგრაციის სამსახური უცხოელთა ქვეყანაში ყოფნის მონიტორინგს; არალეგალ მიგრანტთა განთავსების შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით, რომელიც დააკმაყოფილებს სტანდარტებს; ადამიანის უფლებების დაცვისა და უსაფრთხოების გაუმჯობესების უფლებების დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა, არაადამიანური მოპყრობის სისხლის სამართლის საქმეებზე დაკავებული და ადმინისტრაციულ პატიმრობაში მყოფი მაქსიმალურად უსაფრთხო გარემოს შექმნა; შესაბამისი ინფრასტრუქტურის რეკონსტრუქციის პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება; ნარკომანიასთან ბრძოლისათვის შესაბამის ღონისძიებების განხორციელება; ქვეყნის მასშტაბით ქიმიური, ბიოლოგიური, ბირთვული საფრთხეების თავიდან ასაცილებლად ერთიანი მექანიზმის ჩამოყალიბება.

ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული პროგრამის განხორციელების, მდგომარეობის მუდმივი შესწავლის, შეფასების, ახალი საფრთხეების, რისკებისა და საფრთხეების შესაბამისი სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის პერიოდული განახლა და საქართველოს შორის სავაჭრო რეჟიმის ლიბერალიზაციისათვის წარმოებულ ფარგლებში აღებული ვალდებულებების თანახმად, საქართველოში ევროკავშირისა და სტანდარტების დაცვით ორგანიზებული დანაშაულის პრევენციისა და მის წინა სამართლებრივი და ინსტიტუციური ჩარჩოს ჩამოყალიბება; ტრეფიკინგის წინააღმდეგ კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა, ანალიზი, ადამიანებით ვაჭრობის წინააღმდეგ 2013-2014 წლების სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული, საქართველოს სამინისტროს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი და ღონისძიებების განხორციელება; წინასწარი დაკავების საკნებში მოთავსებულ სამედიცინო შემოწმება და წინასწარი დაკავების იზოლაციის რეგულარული მოთავსებულთა ინფორმირება საპროცესო უფლებების შესახებ, დაკავებულ პირთა მიწოდება და მათი სანიტარიული პირობების გაუმჯობესება; სისხლის სამართლის სისტიმის ფარგლებში დროებითი მოთავსების იზოლაციის რეგულარული მოთავსებულთა დაკავების სტანდარტების დანერგვა, არაადამიანური მოპყრობის აღკვეთა და დაკავებული და პატიმრობაში მყოფი პირებისათვის მაქსიმალურად უსაფრთხო გარემოს შექმნის პრევენციის მიზნით საზოგადოებასთან აქტიური თანამშრომლობა; საზოგადოებასთან ურთიერთობების მექანიზმების შემუშავება და სისხლის სამართლის სისტიმის რეფორმის საინფორმაციო კამპანიების ჩატარება დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში მოქალაქეების აქტიურობისა და ჩართულობისთვის; საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კონტროლ მაქსიმალურად გასაკონტროლებლად და კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა აღკვეთად სასაზღვრო სექტორებამდე და სასაზღვრო პოსტებამდე გზებისა და ხიდების შესაბამისი ქვედანაყოფების მაღალი გამავლობის სატრანსპორტო საშუალებებით სასაზღვრო სექტორებისათვის ახალი შენობების მშენებლობა, დასაცავი მანქანების სათვალთვალ კომპლექსების მოწყობა და არსებულის რეაბილიტაცია, საგუშაგოებში ელექტროენერჯით უზრუნველყოფა, კავშირგაბმულობის სისტიმის მოდერნიზაცია საზღვრის სრული პერიმეტრის დაფარვა სათანადო რადიოკავშირის საშუალებებით შესაძლებლობების განვითარება, მისი ახალი, უფრო ეფექტიანი მცურავი საშუალებების არსებულის მოდერნიზაცია; რადიოტექნიკური დაკვირვების სისტიმების და მცურავი მეშვეობით საქართველოს საზღვარო სივრცეში სამართლებრივი რეჟიმის დაცვის სამართალდარღვევათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, საქართველოსა და უცხო საქმიანობის მონიტორინგი, ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და დარღვევის ოპერაციების ჩატარება, ნავსადგურის დაცვისა და უსაფრთხოების ღონისძიებათა კონტროლი, ზღვის მხრიდან სტრატეგიული ობიექტების დაცვა; სახელმწიფო დამრღვევთა ძეგლისა და ძეგლის ეფექტიანობის გაზრდისათვის კინოლოგიის განვითარება, ვოლიერებისა და სამძებრო ძალებისთვის სავარჯიშო ტერიტორიების სამძებრო-სამაშველო ოპერაციების დღისით და ღამით, რთული მეტეოროლოგიური მიუხედავად სრულყოფილად ჩატარებისათვის სასაზღვრო ავიაციის საფრენი აპარატების დაცვის სწრაფმავალი კატარების თანამედროვე საკომუნიკაციო-სანავიგაციო და ხელსაწყოებით აღჭურვა.

2.3 **სისხლის სამართლის სისტიმის რეფორმა (პროგრამული კოდი 27 02)**

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტიმის ჩამოყალიბება; მსჯავრდებულთა ყოფითი და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება და დაწესებულებებში არსებული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და საწარმოო სრულყოფილი პრობაციის სისტიმის ჩამოყალიბება; საჯარო სამართლის იურიდიული არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს და შესაძლებლობების განვითარება; სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელების პრობაციონერების ჩართვა.

2.3.1 **საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტიმის ჩამოყალიბება (კოდი 27 02 01)**

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება მსჯავრდებულთა ყოფითი და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების და მათთვის გარანტიების შენარჩუნების გზით; ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესებისათვის განსახორციელებელი ღონისძიებები ბრალდებულთათვის და მსჯავრდებულთათვის რბილი ინვენტარისა და, საჭირო შესაფერისი უნიფორმის შესყიდვას, ხარისხიანი კვებითი მომსახურების შენარჩუნ ხელმისაწვდომობას – პროფესიული/სახელობო საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის შექმნას, მსჯავრდებულთა დასაქმებას, სამართლებ განმტკიცებას, პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნებას, პატიმართა ცნობიერების ამაღლებას და (საჩივრების, დისციპლინური და ადმინისტრაციული პროცედურების) ინფორმირებულობის უზრუნველყოფას.

2.3.2

სრულყოფილი პრობაციის სისტემა (პროგრამული კოდი 27 02 02)

სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერების სამართლის იურიდიული პირის – არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულების ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარება; თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულების მშენებლობის დაწყება.

2.4

გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაუ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა (პროგრამული კოდი 26 02)

დამოუკიდებელი, მიუკერძოებელი, ეფექტიანი გამოძიების წარმოება და სისხლ დევნის განხორციელება; გამოძიების ერთიანი მეთოდოლოგიის შექმნა და სისხლ დევნის ერთიანი, მოქნილი სისტემის, ერთგვაროვანი პრაქტიკის დასამკვიდრე ტერიტორიულ ერთეულში არსებული კრიმინოგენული მდგომარეობის სპეცი საფუძველზე შესაბამისი გაიდლაინების შემუშავება; გამოძიებისა და სისხლისსამარ განხორციელების კონტროლის მექანიზმების გაუმჯობესება; საკანონმდებლო წინადადებების შემუშავება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის ე. წ. მ ამოქმედების და რეალობასთან შესაბამისობის მიზნით; ჩადენილი დანაშაულ სიმძიმის პროპორციული და ადეკვატური სანქციების სისტემის დანერ მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პრო უფლებათა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი დაცვის უზრუნველყო სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის გამომწვევი მიზეზებ საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალთ ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარ ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიების სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება; პროკურატურის თანამშრომელ გაუმჯობესება და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება; ტრენინგის საჭიროებების რ მდგრადი სისტემის შექმნა, აუცილებელი ტრენინგების დაგეგმვა და შესაბან შემუშავება; პროკურატურის თანამშრომელთა სამუშაო უნარ-ჩვევებზე დაფუძნებ ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი შეფასების სისტემის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემისა და პროკურორთა საჭიროე ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრო შექმნა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის შემოღება, პრობლ იდენტიფიცირებისათვის კვლევების ინიცირება; პროკურატურის საქმიანობის გამ საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფისათვის ორიენტირებული პროკურატურის კონცეფციის შემუშავება, მასობრივი ინფორმაცი ურთიერთობის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა, პროკურორებისა და ჟურნალისტ; ამაღლების და უნარ-ჩვევების გაუმჯობესების მიზნით ერთობლივი გასვლითი სემი

საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მისაწოდებლად არსებული მექანიზმების სრულ დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა; დანაშაულის პრევენციური პროკურატურის როლის გაზრდა, შესაბამისი სტრატეგიის და საკანონმდებლ შემუშავება.

2.5

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 29 05)

საქართველოსა და მისი მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფისათვის სამეცნიერო განხორციელება; მანქანათმშენებლობის, ტრანსპორტისა და სახალხო მეურნეობის სხვა ინოვაციური ტექნოლოგიებისა და ორიგინალური კონსტრუქციების დამუშავება; ფეთქებადი მასალების ექსპერტიზა, მათი გამოცდის მეთოდების სრულყოფისა და კვლევითი სამუშაოების განხორციელება; საქართველოს სამოქალაქო და სამხედრო ინფრასტრუქტურის შემთხვევითი და ტერორისტული აფეთქებებისაგან დაცვა შემუშავება; ტურისტული და სამხედრო დანიშნულების მსუბუქი საბაგირო გზების მასალის დამუშავება; ახალი მასალების, ნაკეთობების, მოწყობილობებისა და რესურსებისა და კომპლექსების შესაქმნელად პრიორიტეტული სამეცნიერო-კვლევითი საკონსტრუქტორო და ინოვაციური ტექნოლოგიური სამუშაოების განხორციელება; უსაფრთხოების, სპეციალური დანიშნულების ავტომობილებისა და სამოქალაქო პროდუქციის შექმნა (ჯავშანჭილეტებისა და ჩაფხუტების წარმოება და მოდერნიზაცია); სპეციალური კლიმატური პირობების მოქმედების არეალში როგორც ლითონისა და ნაკეთობათა კოროზიულ პრობლემებთან დაკავშირებული სამეცნიერო-კვლევითი განხორციელება, ისე არალითონური მასალების გამოცდა ხელოვნურად შექმნილ პირობებში და კვების პროდუქტების შენახვის ხანგრძლივობისა და კლიმატური განსაზღვრა; საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში არსებული ტექნიკის ადრენინიზაციაში მონაწილეობა; ვადაგასული, გამოუყენებელი საბრძოლო მასალის სამხედრო ტექნიკის დახარისხების, შეფასების, უტილიზაციის, ფეთქებად გადამუშავების, ჰუმანიტარული განადმევითი საქმიანობის განხორციელების მონაწილეობა; მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის დარგებში ინოვაციური ტექნოლოგიური მასალების დამუშავება; მიკრო-, ნანო- და ოპტოელექტრონიკის ნაკეთობების ნახევარგამტარული მასალების საფუძველზე უნიფიცირებული საბაზისო ტექნოლოგიური და ოპტოელექტრონული ხელსაწყოების შესწავლა, შექმნა და ჰელიოენერგეტიკის განვითარების ხელშეწყობა; თანამედროვე მაღალტექნოლოგიური შესწავლა, დამუშავება და შექმნა.

2.6

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 06)

საქართველოს ტერიტორიაზე სამოქალაქო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ღონისძიებების კოორდინაციისა და ორგანიზების სისტემის სრულყოფა და დანერგვა; სიტუაციებზე რეაგირებისათვის მზადყოფნა და ღონისძიებების განხორციელება/სახანძრო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება; შემუშავება და განხორციელება, ხანძრების პროფილაქტიკისა და დასახლებების, ობიექტების დაწესებულებების ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემის ეფექტიანობის გაზრდა.

2.7

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია (პროგრამული კოდი 23 03)

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყნის კონკურენტული გარემოს გაუმჯობესება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება; საქართველოსა და უცხო ქვეყნებში შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდის გამოყენება; საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადებისთვის ფაქტების აღკვეთისათვის, ღონისძიებების განხორციელება დანაშაულის წინააღმდეგ.

აცილებისათვის.

2.8

ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოება (პროგრამული კოდი 30 02)

დიპლომატიური მისიების და მათი ხელმძღვანელების რეზიდენციების, მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების, ეროვნული საგანძურისა და საპატრია დაცვა.

2.9

პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 27 01)

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბების პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია; სახელმწიფო ორგანიზაციებთან ურთიერთობების კოორდინაცია, თანამშრომლობის ხელშეწყობის განხორციელების გაფორმება.

2.10

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების და საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების“ მომსახურების ხარჯები (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა) (პროგრამული კოდი 03 01)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა; ფრენები და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება; აშშ-ის სამხედრო ავიაციის საჰაერო პილოტაჟით უზრუნველყოფა; ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სა „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

2.11

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (პროგრამული კოდი 03 01)

სამხედრო აღმშენებლობისა და ქვეყნის თავდაცვის ორგანიზებისათვის გადაწყვეტილებების შემუშავება და მათ ფარგლებში ეროვნული ინტერესების შემცველი ყველა ტიპის სიტუაციების მართვა უმაღლეს პოლიტიკურ დონეზე; საქარე ძალების რაოდენობის განსაზღვრა და საქართველოს პარლამენტისათვის წარდგენილი ანალიტიკური საქმიანობის განხორციელება – ქვეყნის თავდაცვის, უშიშროების აღმშენებლობის საკითხებზე აქტების მომზადება და ექსპერტიზა, საინფორმაციო მასალების მომზადება და ამ მასალებით საქართველოს პრეზიდენტისა და საქართველოს უშიშროების საბჭოს წევრების უზრუნველყოფა; თავდაცვისა და უშიშროების სფეროში კანონმდებლობით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელება – საქართველოს უშიშროების საბჭოს დასკვნებისა და გადაწყვეტილებების პროექტების მომზადება.

2.12

კიბერუსაფრთხოების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 04)

კრიზისების დროს თავდაცვის სფეროში შემავალი კრიტიკული მნიშვნელობის (საინფორმაციო) მუშაობის, ინფორმაციული სივრცის უსაფრთხოების, ინფორმაციული საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების პროგრამული და ტექნიკური დაცულობისა ფუნქციონირების უზრუნველყოფა; ინციდენტებზე სწრაფი რეაგირების ჯგუფის ჩამოყალიბების რეჟიმით ფუნქციონირება; საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს წ

კიბერუსაფრთხოების საკითხებზე ნატოს სწავლებებში მონაწილეობის მუდმივი მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელება.

2.13 **დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები (პროგრამული კოდი 26 07)**

დანაშაულის პირველი დონის პრევენციის ღონისძიებათა ბენეფიციარებზე მორგე სახის ტრენინგების, სემინარების, დებატებისა და კონფერენციების ჩატარება, ან ტრეფიკინგის, ბულინგის წინააღმდეგ მიმართული აქტივობების, ბიზნესის/მეწა მონათესავე სფეროების საფუძვლების შესწავლა და სამოქალაქო აქტივობის სხ; განხორციელება; პროექტის „ახალგაზრდული კლუბი“ ფარგლებში სხვადასხვა სახის სპორტული ღონისძიებების, სამიზნე ჯგუფის საჭიროებებზე მორგებული (საგანმანათლებლო სემინარების ჩატარება; დანაშაულის ჩადენის რისკგუფების საჭ რისკგუფებისათვის მიკუთვნებულ არასრულწლოვანთა ერთიანი მონაცემთა ბაზა ოჯახის წევრებთან მუშაობა, რისკგუფებთან მომუშავე სახელმწიფო სტრუქტურ კოორდინირება და დანაშაულის მეორე დონის პრევენციის სტრატეგიის შემუშავება; საზოგადოების სრულფასოვან წევრებად დაბრუნების ხელშემწყობი ღონისძიებები ყოფილი პატიმრების ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების სოციალური უნარების ამალგება, პროფესიული გადამზადება და დასაქმების ხელშე მუშაკების პროფესიული უნარ-ჩვევების გაუმჯობესება და, ზოგადად, ქვეყანაში სო პროფესიის განვითარება; სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისგა არასრულწლოვანთათვის ადეკვატური სერვისების მოძიება და მათი შესაბამის პრი პროგრამაში ჩართული პროფესიონალებისთვის (პროკურორები, სოციალური მუშაკე სპეციალური ტრენინგების ჩატარება და განრიდების ინსტრუმენტების ეფექტ მედიატორის საქმიანობის სტანდარტისა და ეთიკის კოდექსის შემუშავე საკვალიფიკაციო მოთხოვნების დადგენა; კვლევისა და სერვისების განვითარების ხე

2.14 **სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა (პროგრამული კოდი 30 05)**

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების დაგროვებისა და მათი სწორად მართვის შემუშავება და მარაგების შევსება; სახელმწიფო რეზერვების მატერიალურ ფასეულო წარმოება, უიმედო დებიტორული დავალიანებების ბალანსიდან მოხსნა და ჩამოწერა.

3 **რეგიონალური განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი**

საქართველოს უკეთესი შიგა და საერთაშორისო ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად გ პრიორიტეტულია ქვეყნის ზოგადი რეგიონული და ინფრასტრუქტურული განვით განვითარებასთან ერთად ქვეყანა ჩამოყალიბდება რეგიონალურ ცენტრად;

ქვეყნისათვის აქტუალურ თემად რჩება საგზაო, ენერგეტიკისა და წყლის ინფრასტრუქტ; რეაბილიტაცია და რეგიონული განვითარება;

გაგრძელდება მუშაობა ძირითადი მაგისტრალური, მეორეული და ადგილობრივი გზებ გაუმჯობესებისათვის, რათა გაიზარდოს როგორც ქვეყნის შიგა ტვირთბრუნვა და ურთ ისე საქართველოს როლი რეგიონალური და საერთაშორისო ტვირთბრუნვისა და ტრ. მაღალი ტემპით გაგრძელდება აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომაგისტრალის, ქუთაისი/ შემოვლითი გზების მშენებლობა. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე აშენდება დ მეორეული და ადგილობრივი გზები. შეიქმნება განვითარებული, ხარისხიანი და უ ინფრასტრუქტურა ქვეყნის შიგა ტვირთბრუნვის, იმპორტის, ექსპორტისა განვითარებისათვის. უზრუნველყოფილი იქნება უკეთესი მიღწევადობა საკურორტო და გაგრძელდება ამ სფეროში ინვესტიციების მოზიდვა, რაც ხელს შეუწყობს როგორც ქვე პოტენციალის, ვაჭრობისა და ტურიზმის ზრდას, ისე ახალი საწარმოების მშენებლ ადგილების შექმნას;

უცხოური და ადგილობრივი ინვესტიციების მძლავრი ნაკადის მოზიდვით და მოწოდების დივერსიფიკაციით გაიზრდება ქვეყნის საქსპორტო პოტენციალი ენერგეტიკის სფეროში როლი აღმოსავლეთ-დასავლეთის ენერგეტიკულ დერეფანში. სანდო, დივერსიფიკაციას მდგრადი ენერგეტიკული სისტემა ერთ-ერთი წინაპირობაა საქართველოს საქსპორტო პოტენციალის მაქსიმალიზებისათვის. სახელმწიფოს მიზანია, საქსპორტო ენერგეტიკის მნიშვნელოვანი ექსპორტიორი თურქეთში, ევროპასა და ახლო აღმოსავლეთში ენერგეტიკულ სექტორს განსაკუთრებულად მიმზიდველს ხდეს დამაკავშირებელი 500-კილოვოლტიანი მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებელი ენერგეტიკული პროექტები;

გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში წყალმომარაგებისა და ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციისათვის. აგრეთვე გაგრძელდება წყლის მილსადენების, რეზერვუარების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ნაპირდაცვის უზრუნველყოფა და მუდმივი მონიტორინგი მდინარეებისა და ზღვის სანაპირო ზოლებში ავარიული და უბუნების გამოვლენისა და ნაპირსამაგრი სამუშაოების ჩატარებისათვის;

ტურიზმის ხელშეწყობისათვის გაგრძელდება საქართველოს ქალაქებისა და რეკრეაციულ მხარდაჭერა, ტურისტულ ინფრასტრუქტურაში ინვესტიციების მოზიდვა.

3.1 საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 25 02)

გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, საქართველომ ევროპისა და აზიის მნიშვნელოვანი სატრანსპორტო დერეფნის სტატუსი შეიძინა. ვინაიდან სატვირთო საკმაოდ დიდი ნაწილი ავტოსატრანსპორტზე მოდის, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საავტომობილო გზები. საავტომობილო გზებზე გაზრდილმა მოთხოვნილებამ განაპირობა არსებული გზების რეკონსტრუქციის ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზების და ზოგ შემთხვევაში ცენტრალური გვერდის ავლით ახალი, უსაფრთხო საგზაო მონაკვეთების მშენებლობის აუცილებელი გარკვეული ტერიტორიები გამოთავისუფლდება. ეს ტურიზმის განვითარების და ახალი ინვესტიციების მშენებლობის საფუძველი იქნება;

უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო სისტემაში ინტეგრირება, ქვეყნის საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის ავტოსატრანსპორტო დერეფნის განვითარება და საერთაშორისო სატრანსპორტო კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, სახელმწიფოთაშორისი და რეგიონთაშორისი ავტოსაგზაო კავშირების მოსახლეობის ეკონომიკური აქტივობის გაზრდა, ინტენსიური ავტომობილიზაცია და გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადების დონესთან საავტომობილო საგზაო ქსელის ტემპების შესაბამისობა.

3.1.1 საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 25 02 01)

სავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო განხორციელება, საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაციის ადმინისტრირება და მონიტორინგი.

3.1.2 გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 25 02 02)

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაცია და მშენებლობისათვის მუნიციპალიტეტებისა და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება;

სტიქიური მოვლენების ლიკვიდაციისა და პრევენციის მიზნით სამუშაოების განხორციელება საავტომობილო გზებზე სატრანსპორტო გადაზიდვების, მგზავრთა შეუფერხებელი

გადაადგილების უზრუნველყოფა.

3.1.3 ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა (პროგრამული კოდი 25 02 03)

პროგრამა მოიცავს ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობის სამუშაო აღნიშნული საავტომობილო გზების რეკონსტრუქცია-მშენებლობა გაზრდი გადაზიდვების საერთაშორისო კორიდორებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარებას, უზრუნველყოფს ავტოტრანსპორტის გაზრდას და უსაფრთხო მოძრაობას.

3.2 რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 02 03)

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, სახელმწიფო (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნული) სამშენებლო, სარემონტო, სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება, ნაპირდაცვა, ჩატარების უზრუნველყოფა, აგრეთვე სამინისტროს მმართველობის სფეროში არსებ საოპერაციო ხარჯების უზრუნველყოფა, შესაბამისი ფუნქციური დავალებების წარმოებული სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების და მათთან დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისათვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება;

დონორების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად ამ პროექტის დონისძიებების განხორციელება, საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება და ანალიზი;

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რეგიონისა) ნაგავსაყრელების მოწყობა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადამამუშავება და უტილიზაცია;

3.3 წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 02 03)

საქართველოს რეგიონების მოსახლეობისა და ორგანიზაციების ეკოლოგიურად სუფთა ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისაგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი რეჟიმით უზრუნველყოფა;

საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგებისა და საკანალიზაციო ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია;

მუნიციპალიტეტებში წყალსადენების სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის განხორციელება.

3.4 სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (პროგრამული კოდი 25 02 03)

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების რეაბილიტაცია, მეზობელ ქვეყნებთან არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების რეაბილიტაცია, სისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა ინდუსტრიული ზონის განვითარებისათვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება;

3.5 ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 36 01)

ენერგეტიკის უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების განხორციელების კოორდინაცია და მართვა;

ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; ელექტროენერჯ ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყარ ათვისებისა და დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო შემუშავება; ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა; არსებული წილობრ ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტორების საქმიანობა ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების მონიტორინგი, კომპანიების ყოველ გეგმებისა და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და მათი შესრულები ინვესტორებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბა ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის ერთიანი მარეგულირებე შექმნა; ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუ ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; შავი ზღვის შელფის საქართვე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისებისათვის პოტენციური ინვესტორების მოძი სხვადასხვა (იმერეთის, კახეთის, შიდა ქართლის, ქვემო ქართლის, სამეგრელოს, რ სამცხე-ჯავახეთის) რეგიონში გაზის გარეშე დარჩენილი სოფლების (დაახლოებ გაზიფიცირება; ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალ მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ შესაბამის პერიოდებში მოხმარებული საფასურის ანაზღაურება პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

3.5.1 ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 36 01 01)

ენერგეტიკის უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავ სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების განხორციელების კოორდინაცია ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; ელექტროენერჯ ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყარ ათვისებისა და დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო შემუშავება; ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა; არსებული წილობრ ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტორებ კოორდინაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების მონიტორი ყოველწლიური სამუშაო გეგმებისა და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და მონიტორინგი; ინვესტორებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მი სისტემატიზაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების, ნავთობ გაზის დამუშავებისა და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმ მარეგულირებელი საფუძვლების შექმნა; ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვის გადამუშავების სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; შავი საქართველოს ნაწილზე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისებისათვ ინვესტორების მოძიება.

3.5.2 მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობეს კოდი 36 01 02)

პროგრამა მოიცავს გაზიფიცირების მე-2 ეტაპის სამუშაოების დაწყებას, კერძო სხვადასხვა (იმერეთის, კახეთის, შიდა ქართლის, ქვემო ქართლის, სამეგრელოს, სამცხე-ჯავახეთის) რეგიონში გაზის გარეშე დარჩენილი სოფლების (დაახლოებ გაზიფიცირებას.

3.5.3 ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმი მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურ (პროგრამული კოდი 36 01 03)

განხორციელდება ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტ სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ შესაბამის პერიოდებ ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიცი

3.6	ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი
	სახელმწიფო ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის განვითარება, რომელიც მოიცავს საკუთრებაში არსებული ჰესების (ენგურჰესი და ვარდნილჰესების კასკადი) რეაბილიტაციას ვარდნილჰესების კასკადის რეაბილიტაციას.
3.7	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 05)
	<p>ტურისტული ინდუსტრიის განვითარების ხელშეწყობა და ტურისტულ დივერსიფიკაცია; შიგა და საერთაშორისო ბაზრებზე ქვეყნის ტურისტულ პოპულარიზაციისათვის საერთაშორისო სპორტული, კულტურული, მარკეტი ღონისძიებებისათვის სარეკლამო აქტივობების დაგეგმვა და განხორციელება, შეუწყობს ქვეყნის რეკლამირებას არა მარტო ერთ კონკრეტულ ქვეყანაში, არამედ რომელთა წარმომადგენლები იქნებიან ღონისძიებებზე; საქართველოს ტურისტულ არსებული ტურისტული პროდუქტების შესახებ ინფორმაციის ფართო მასების მიზნით სარეკლამო მასალების (ზეჰდვითი პროდუქცია, აუდიო- და ვიდეოპროდუქცია, აქსესუარები) მომზადება; ადგილობრივი და უცხოელი ტურისტებისათვის საქართველოს ინფორმაციის სწრაფად და ეფექტიანად მიწოდების მიზნით ბიზნესსივრცეში დახვეწა და პრიორიტეტულ ბაზრებზე ვებმარკეტინგის კამპანიის ჩატარება;</p> <p>სხვადასხვა ქვეყნის წამყვანი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა ტუროპერატორებისათვის პრესტურების და გაცნობითი ტურების ორგანიზება რეგიონებში; საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, წარმოჩენისა და ტურისტული ბაზრების მიზნით საერთაშორისო გამოფენა-ბაზრობებში მონაწილეობა, ქვეყნისათვის ბაზრებზე საქართველოს დღეების ორგანიზება (ქვეყნის ტურისტული სტატუსისა და ღირსების პოპულარიზაციისათვის ქართული კერძებისა და ღვინოსა კულტურის წარმოსაჩენად ცნობილი შემსრულებლების მონაწილეობით განხორციელება);</p> <p>ტურისტული ინფრასტრუქტურის ახალი ობიექტების შექმნა და არსებულ საინფორმაციო-საინტერპრეტაციო დაფების დამზადება და რეგიონებში განთავსებული ტურისტული პოტენციალის სრული შესწავლა და ინვენტარიზაცია, სტატისტიკის ჩატარება და საერთაშორისო ბაზრების შესწავლა შესაბამისი მარკეტინგული კამპანიის მომზადებაში ტურიზმის სფეროში არსებული სტანდარტების დანერგვა და უცხოელი ტურისტებისათვის თანამშრომლობის გაღრმავება.</p>
3.8	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (კოდი 25 01)
	<p>რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, დეცენტრალიზაციისა და თვითმმართველობის მიზნით რეფორმების განხორციელება, მოქალაქეების მასშტაბურ უშუალო ჩართვა მართვის პროცესში, რეფორმების შედეგად თითოეულ საზოგადოებრივ თვითმმართველობის შექმნა და კოორდინაცია;</p> <p>მუნიციპალიტეტების რაოდენობის გაზრდა და მათი ფუნქციური და მატერიალური სამხარეო მმართველობის დონეზე სამხარეო თვითმმართველობის ძირითადი დანერგვა;</p> <p>მუნიციპალიტეტების ტერიტორიული ოპტიმიზაცია და გაძლიერება;</p> <p>სამხარეო ხელისუფლებაში თვითმმართველობის ელემენტების დამკვიდრება;</p> <p>სახელმწიფო ზედამხედველობის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა;</p> <p>რეფორმირების პროცესის სამართლებრივი, ტექნიკური და რესურსებით უზრუნველყოფა;</p> <p>საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო</p>

განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურა; განხორციელების მონიტორინგი;

ტურიზმისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება;

მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობა; განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისათვის გაწვევის კოორდინაცია; მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისისა და აჭარ რესპუბლიკისა) ნაგავსაყრელების მოწყობისათვის საჭირო პოლიტიკის შემუშავება და;

საქართველოს რეგიონებში სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალის მონიტორინგი.

3.9

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება (პროგრამული კოდი 24 02)

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირების დახვეწა, საქართველოს კანონმდებელ კანონმდებლობასთან დაახლოება ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებით (DCFTA) გათვალისწინებული პერიოდის შესაბამისად (ევროპ გლობალური მიდგომის 16 დირექტივასთან დაახლოება და მათი იმპლემენტაცია);

საქართველოში სამრეწველო პროდუქტების ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველ ინსტიტუციური განვითარების გეგმის შემუშავება; ტექნიკური რეგლამენტების კანონქვემდებარე ნორმატიული ბაზის შემუშავება და სააგენტოს თანამშრომელთა ამაღლება;

ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ თავისი კომპეტენციის შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტებით განსაზღვრულ სამრეწველო ზედამხედველობის პროაქტიულ (გეგმურ) სისტემასთან ერთად რეაქტიული სისტემების რისკის შესახებ მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე) დანერგვა;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობისა და სამრეწველო ფეთქებადი მასალების გამოყენების ნებართვების გაცემის ელექტრონული სისტემის დანერგვა.

3.10

ბაქო–თბილისი–ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა–ახალგაზრდა მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია (პროგრამული კოდი 24 02)

ყარსი–ახალქალაქის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობის ხელშეწყობისათვის კარწახის მიმართულებით თურქეთის საზღვრამდე მდებარე კერძო მიწის ნაკვეთების პროცესთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევა, შესასყიდი მიწის ნაკვეთების ტექნიკური ბაზის მომზადება ნასყიდობის გარიგების გასაფორმებლად, საკუთრების რეგისტრაცია მყიდველზე, პრობლემური მიწის ნაკვეთების იურიდიული და კანონმდებლობით გათვალისწინებული საკომპენსაციო შეთავაზების მომზადება თანდართული მონაცემებითა და რუკით.

4

განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

განათლების სისტემა საყოველთაოდ აღიარებულ, თანამედროვე სტანდარტებზე გარანტირებული იქნება უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების, აკადემიური, ადმინისტრაციული და ფინანსური ავტონომიის მაღალი დონე;

შეიქმნება განათლების სისტემის ეფექტიანი მართვის მექანიზმები. განათლების თანამიმდევრულ და შედეგებზე ორიენტირებულ მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადი დაგეგმვას დაეფუძნება;

შეიქმნება ობიექტური, გამჭვირვალე და ეფექტიანი მექანიზმები საგანმანათლებლო კვალიფიციური კადრების შესანარჩუნებლად/მოსაზიდად როგორც ადმინისტრაციულ, ცხვა თანამდებობებზე;

მოხდება განათლების სისტემის ობიექტური და სანდო სტატისტიკის წარმოება, დაინსაერთაშორისო პრაქტიკა და მეთოდოლოგიები. შემუშავდება საგანმანათლებლო სტრატეგიული გეგმების შედგენისა და საქმიანობის ანგარიშის მომზადების ერთიანი განხორციელება განათლების სისტემის მიუკერძოებელი ყოველწლიური მონიტორინგის უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი დოკუმენტების საჯაროობა;

დაიხვეწება განათლების დაფინანსების მექანიზმები მისი ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით განათლების ხელმისაწვდომობა. ამალდება განათლების ხარისხი, გაიზრდოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეცნიერო პოტენციალი;

გაგრძელდება საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და მშენებლობა, განვითარდეს სასწავლებლების ინფრასტრუქტურა. საჯარო სკოლების მოსწავლეები და კერძო სკოლა კატეგორიის მოსწავლეები უზრუნველყოფილი იქნებიან სასკოლო სახელმწიფო პირველკლასელები და ფრიადოსნები (საბაზო საფეხურის წარჩინებული კურსდამთავრებული უზრუნველყოფილი იქნებიან პერსონალური კომპიუტერებით. განხორციელდება ხელფასების ეტაპობრივი ზრდა, აგრეთვე წარმატებული სტუდენტების მსოფლიო უნივერსიტეტებში სწავლისა და ცხოვრების დაფინანსება;

პრიორიტეტის ფარგლებში სახელმწიფო განაგრძობს შესაბამისი პროგრამების განხორციელებას საქართველოს ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სისტემებში მიუახლოვდეს საერთაშორისო სტანდარტებს, რის შედეგადაც საქართველოს I დაწესებულებების კურსდამთავრებულებს შესაძლებლობა ექნებათ, ღირსეული კონკურენტუნარიანობის მსოფლიო ბაზარზე;

შემუშავდება სახელმწიფო პოლიტიკა მეცნიერებისა და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის კუთხით. მეცნიერება გახდება ცოდნაზე დაფუძნებული ეკონომიკის ჩამოყალიბება ფუნდამენტურ და გამოყენებით კვლევათა ორგანიზებისა და მხარხმარების ევროპული ტიპის სისტემა. თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისი სამეცნიერო უზრუნველსაყოფად შეიქმნება ქმედითი სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოს სამეცნიერო პოტენციალის მაქსიმალურ რეალიზებას, მეცნიერების მუდმივ განვითარებას სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრაციას;

უზრუნველყოფილი იქნება სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარება, კვლევების ხელშეწყობა სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში ახალგაზრდობის ჩართვა, ქვეყნის მეცნიერების სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრაცია. მეცნიერების სფეროში შეიქმნება შედეგზე ორიენტირებული დაფინანსების სისტემა;

ხელი შეეწყობა ქართული მეცნიერებისა და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების სამეცნიერო და აკადემიურ სივრცეში ინტეგრაციას, მათ შორის, ერთობლივ კვლევით საქართველოს პროექტებში მონაწილეობის ფორმით. მეცნიერების სისტემა არსებობს კვლევითი დაწესებულებების პოტენციალს დაეფუძნება. ამ დაწესებულებების მხარხმარების მიიღებენ მათი წარმომადგენლები. ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანა ახალგაზრდობის მეცნიერებაში მოზიდვა;

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მაღალი ხარისხის პროფესიული განათლების აუცილებელი წინაპირობაა შრომის ბაზრის მაღალკვალიფიციური ადგილობრივი უზრუნველყოფისათვის, ეს კი, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს უმუშევრობის შემცირებას პრობლემის გადაჭრისათვის მნიშვნელოვანი იქნება პროფესიული გადამზადების სისტემის ეფექტიანი გამოყენება;

სახელმწიფო განაგრძობს და გააძლიერებს ზრუნვას ეთნიკური უმცირესობებისა; სოციალური ფენის წარმომადგენელი ახალგაზრდებისათვის უმაღლესი განათხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად;

სახელმწიფო აგრეთვე განაგრძობს ხელოვნების დარგებში განათლების მიღების მხარდაჭერას და სხვადასხვა სფეროში დასაქმებულთა მუდმივი პროფესიული ზრდის მღონისძიებების განხორციელებას;

განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა სამხედრო განათლებას და კვალიფიკაციის აწ სამართლის იურიდიული პირის – დავით აღმაშენებლის სახელობის ეროვნული თავ განვითარება და მისი ნატოს სტანდარტების დონის უმაღლეს სასწავლებლად ჩამოყად მთავარი პრიორიტეტი გახდება. სახელმწიფო უზრუნველყოფს სამხედრო მოსამ თანამედროვე პროფესიებისა და უნარ-ჩვევების დაუფლებას;

მოხდება პენიტენციური სისტემის თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება სხვა დისციპლინაში.

4.1 ზოგადი განათლება (პროგრამული კოდი 32 02)

ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა ყველასთვის მი განმავლობაში, ინკლუზიური სწავლების გაფართოება;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ფინანსური რესურსებით უზრუნველ მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად შეასრულონ მათთვის დაკისრებული ფუნქცი

მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და მათი ხელფასების ეტაპობრივი ზრდა;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების და აკრედიტ ჩამოყალიბება, სწავლების ხარისხის დადგენისა და შეფასების მეშვეობით ზოგად პროცესის დაგეგმვა და მართვა;

საჯარო სკოლების ყველა კლასის მოსწავლეებისათვის, კერძო სკოლების სიღარიბი მყოფი მოსწავლეებისა და 2008 წლის აგვისტოს ომში დაღუპული მეომრების მოსწავლ სასკოლო სახელმძღვანელოების უფასოდ გადაცემა;

ეთნიკურად არაქართველი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყო

საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობი ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ძალადობის აღმოფხვრა და დისციპლინ

4.1.1 ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება (პროგრამული კოდი 32 02 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება საქართველოს კანონმდებლო ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად ერთ მოსწავლეზე გათვლილი ფინანსურ მისი შესაბამისი სტანდარტული ვაუჩერის, ეროვნული სასწავლო გეგმი მოსწავლეთა რაოდენობის, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მ რაოდენობის, მასწავლებელთა საათობრივი დატვირთვის, სერტიფიცირებული ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯების გათვალისწინებით.

4.1.2 მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 02)

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება; სკო ხარისხის გაუმჯობესება, მასწავლებლის პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობ

მაღალი სტანდარტის დამკვიდრება, მასწავლებლის პროფესიის სტატუსის მასწავლებლებისათვის საგანმანათლებლო სიახლეების შესახებ ინფორმაციის მხარისხის საერთაშორისო სტანდარტებთან და მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონებში ქართული ენის გაძლიერების პროცესის გაგრძელება; საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის უცხოური ენების სწავლების გაძლიერება;

4.1.3 უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 03)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთათვის უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა და ახალგაზრდისათვის ზოგადი განათლებისა და განვითარების შესაძლებლობების, ჯანსაღი და უსაფრთხო სასწავლო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე სკოლის მოსწავლეების და მათი კვალიფიციური ფსიქოსოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლებში პროფესიული ორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობის უზრუნველყოფის შესაბამისი გაკვეთილების, ექსკურსიებისა და გაფართოებულ ჩატარება, მათი შესაძლებლობებისა და უნარების გამოვლენა;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა ძალადობის, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასაბრძოლო ტარების, ალკოჰოლური და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების/გამოყენების აღმოფხვრა.

4.1.4 წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება (პროგრამული კოდი 32 02 04)

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული სწავლებისა და კონკურენტულ გარემოში ახალგაზრდების რეალიზების ხელშეწყობისა და საერთაშორისო დონეზე მათი წარმოჩენის მიზნით საერთაშორისო ოლიმპიადების ორგანიზება; წარჩინებული მოსწავლეების ოქროს მედლებით დაჯილდოება;

მოსწავლეთა ზოგადი განათლების განვითარებაზე ორიენტირებული განსაკუთრებული პროექტების დაფინანსება;

სკოლებისათვის თემატური და კალენდარული დღეებისადმი მიძღვნილი გამოცხადება.

4.1.5 განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვების საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი უზრუნველყოფა და ინკლუზიური განათლების განვითარება (პროგრამული კოდი 32 02 05)

საჯარო სკოლების სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა მხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა;

ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდის სპეციალისტების და საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების შეფასება;

საჯარო სკოლებისათვის დახმარებისა და კონსულტაციების გაწევა ინდივიდუალური გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით;

ინკლუზიური განათლების საკითხებში სპეციალური პედაგოგების გადამზადება;

საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტებისა და სოციალური მხარეების მხარეების მოსწავლეების, განსაკუთრებული საჭიროების მქონე, დევნილი, რეპატრიანტი, მხარისხის უზრუნველყოფა;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი მოზარდების ინტეგრაციისა და ხელშეწყობა, სათემო აქტივობების დაგეგმვითა და განხორციელებით მათში საქმიანობაში ჩართვის სურვილის გაღვივება;

სპეციალური საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბენეფიციარების სრულად დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა. ამ დაწესებულებებში საჭიროების, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით მოხდეს საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვა.

4.1.6 მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 06)

საჯარო სკოლების ყველა კლასის მოსწავლეების, კერძო სკოლების სიღარიბის მყოფი მოსწავლეებისა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა.

4.1.7 საზაფხულო სკოლები (პროგრამული კოდი 32 02 07)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინგლისური ენის სწავლის/სწავლება მომავალი ლიდერებისათვის ისეთი უნარ-ჩვევების გამომუშავების ხელშეწყობის საკუთარი თავის შეცნობა, მიზნისა და მთავარი ამოცანის ჩამოყალიბება, გამოკვეთა და მათზე ფოკუსირება;

არაქართულენოვანი სკოლების/სექტორების მოსწავლეებისა და მასწავლებლების სახელმწიფო ენის სწავლებისა და მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

4.1.8 ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება (პროგრამული კოდი 32 02 08)

გალის რაიონისა და 2008 წლის აგვისტოს ომამდე ახალგორის რაიონის ყოფილი სკოლების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური უზრუნველყოფა.

4.1.9 ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის განათლების მიღების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 09)

პენიტენციურ დაწესებულებებში ზოგადი განათლების მიღების ხელშეწყობა;

სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის არასრულწლოვანთა აღმზრდელობით დაკავშირებული და არასრულწლოვანთა №5 საერთო და საპრობილის რეჟიმის არასრულწლოვანი მსჯავრდებულებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების კურსების მეშვეობით ბრალდებულებისა და სსპ-ში მსჯავრდებულების (როგორც სრულწლოვნების, ისე არასრულწლოვნების) სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა.

4.1.10 საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 10)

დასახლებებში (სოფელი, დაბა), სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლები და სოფლები დიდი მანძილია, მოსწავლეთა ტრანსპორტირებით უზრუნველყოფა.

4.1.11 ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 12)

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსწავლეებისათვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული სრული ზოგადი განათლების მიღების ხელშეწყობა.

გაზრდა, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მათი კონკურენტუნარიანობის გაზრდა მოსწავლეებისათვის და სკოლებში დასაქმებულებისათვის ჯანსაღი და უსურუნველყოფა, მოსწავლეებისა და სკოლებში დასაქმებულებისათვის გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების დროულად აღმოჩენა;

2015-2016 სასწავლო წლისათვის საკლასო ჟურნალით ყველა ზოგად დაწესებულების უზრუნველყოფა;

სასკოლო ინიციატივების დაფინანსებით მოსწავლეზე ორიენტირებული სასწავლო სასკოლო გარემოს განვითარების ხელშეწყობა;

მოსწავლეების ინფორმირებულობის, მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობის ცნობიერების განვითარების ხელშეწყობა;

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები ეთნიკური ქართველები ენობრივ-კულტურული იდენტობისა და ისტორიულ სამშობლოსთან კავშირ აგრეთვე ქართული ენის შესწავლის ხელშეწყობა.

4.2 უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა (პროგრამული კოდი)

უმაღლესი განათლების სფეროში განსახორციელებელი რეფორმების მიზნები და სახელმწიფოს განვითარებისა და საკუთრივ უმაღლესი განათლების სისტემის სიცოცხლე უზრუნველსაყოფად უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში არსებული ი პოტენციალის მიზნობრივად გამოყენება, ახალი სამეცნიერო პერსონალის მომზადება შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა, სამეცნიერო კვლევებისათვის პირობების სწავლებისა და სამეცნიერო კვლევის ინტეგრირების ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტელექტუალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის ერთ გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩატარება;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შერეული საქართველოსა და უცხო ქვეყნების მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით უზრუნველყოფა;

სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

წარმატებული სტუდენტების მსოფლიოს საუკეთესო უნივერსიტეტებში სწავლის დაფინანსება;

განსაკუთრებით ნიჭიერი სტუდენტების ხელშეწყობა;

აკადემიური პერსონალის მობილობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალი

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარებისათვის სამეცნიერო-კვლევითი ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის განსხვავებული ფორმების ამოქმედება;

მიკანიერთა და ახალგაზრდა მკვლევართა საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალის;

სამეცნიერო კვლევების მართვის ოპტიმალური სქემის შემუშავება;

საინოვაციო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა.

4.2.1 გამოცდების ორგანიზება (პროგრამული კოდი 32 04 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის ერთიან გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩატარება;

მასწავლებელთა საბაზო კომპიუტერული უნარებისა და ინგლისური ენის ცოდნის ტესტირების ჩატარების ორგანიზება, რომელთა საფუძველზედაც მასწავლებელთა საგანში შესაბამის სერტიფიკატებს მოიპოვებენ;

საერთაშორისო კვლევების (შეფასებების) განხორციელების უზრუნველყოფა;

მოსწავლეთა და სტუდენტთა საერთაშორისო შეფასების უზრუნველყოფა.

4.2.2 მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 02)

ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების, სამეცნიერო ინოვაციების განახლება, ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გადრმავევა;

საქართველოში მაღალი დონის სამეცნიერო ფორუმებისა და კონფერენციების ჩატარება;

სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების მიმღებთა საქმიანობის მონიტორინგი;

სახელმწიფოს მიერ დამსახურებულ მეცნიერთა ფინანსური მხარდაჭერა.

4.2.2.1 სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 02 01)

სახელმწიფო გრანტების კონკურსის წესით, ღია, გამჭვირვალე და თავისუფალი პრინციპების შესაბამისად გაცემის ორგანიზება;

საქართველოში არსებული სამეცნიერო და ტექნოლოგიური პოტენციალის შემოწმება, დამუშავება და ანალიზი, მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სახელმწიფო პრიორიტეტების განსაზღვრის მიზნით წინადადებების მომზადება;

მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამებში უზრუნველყოფა.

4.2.2.2 სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები (პროგრამული კოდი 32 04 02 02)

ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების, სამეცნიერო ინოვაციების განახლება, ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გადრმავევა;

საქართველოში მაღალი დონის სამეცნიერო ფორუმებისა და კონფერენციების ჩატარება;

4.2.2.3 მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პროგრამების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 02 03)

საქართველოში მეცნიერების მსოფლიო მეცნიერების მიღწევათა შესაბამის

	<p>ხელშეწყობა;</p> <p>ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოში მეცნიერების განვითარების პროგნოზირება და მსოფლიო მეცნიერებად შესაბამისად სახელმწიფო პრიორიტეტების შესახებ წინადადებების მომზადება.</p>
4.2.2.4	<p>სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 02 04)</p>
	<p>აგროსასურსათო სექტორში ფუნდამენტური და გამოყენებითი კვლევების ხელშეწყობა;</p> <p>სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შედეგად რეკომენდაციების შემუშავება, საქმიანობისა და სწავლების ერთობლივი ფუნქციონირების მხარდაჭერა, სამეცნიერო-ტექნიკური თანამშრომლობის გაღრმავება.</p>
4.2.2.5	<p>მეცნიერების აღდგენა და განვითარება (პროგრამული კოდი 32 04 02 05)</p>
	<p>მეცნიერების განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების დაფინანსებით უზრუნველყოფა;</p> <p>იმ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა, რომლებიც სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში.</p>
4.2.3	<p>სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება (პროგრამული კოდი 32 04 03)</p>
	<p>სახელმწიფო სასწავლო და სამაგისტრო გრანტები არის ერთიანი ეროვნული საერთო სამაგისტრო გამოცდების საფუძველზე სტუდენტისათვის გადაცემული განკუთვნილია სახელმწიფოს მიერ აკრედიტებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროგრამების დასაფინანსებლად;</p> <p>წარჩინებულ სტუდენტებს დაენიშნებათ სტიპენდიები, რაც მათ დამატებით სტიპენდიის უმაღლესი განათლების მიღებაში დაეხმარება;</p> <p>დაფინანსდება ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ევროპის უნივერსიტეტების სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამები.</p>
4.2.4	<p>უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 04)</p>
	<p>ზოგადი ევროპული მოდელის საფუძველზე შემუშავებული „ქართულის, როგორც სტანდარტის მიხედვით ქართული ენის ფლობის დონეებად (A1-A2; B1-B2) დაყოფის სწავლების განხორციელება როგორც უცხოეთში მცხოვრები ქართველებისათვის, მოქალაქეებისათვის;</p> <p>ორენოვანი აკადემიური ლექსიკოგრაფიის განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების ხელშეწყობა.</p>
4.3	<p>საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 05)</p>
	<p>საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ხარისხის უზრუნველყოფისათვის სასკოლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;</p>

თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების კომპიუტერებით უზრუნველყოფა, წარჩინებული ახალგაზრდების კომპიუტერული ტექნიკით წახალი

ოთხწლიან პერიოდში ყველა საჯარო სკოლის რეაბილიტაცია, აგრეთვე 150 ახალი აშენება და 300 მომავლის კლასის გახსნა;

საჯარო სკოლებში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის განვითარება თანამედროვე სასწავლო გარემოს შესაქმნელად;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია, საპროექტო-საინჟინერო-საპროექტაციის მომზადება, ინვენტარითა და ტექნიკით აღჭურვა.

4.3.1 საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების/სტუდენტების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 05 01)

თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების სასწავლო-საბავშვ კომპიუტერებით უზრუნველყოფა;

წარჩინებული ახალგაზრდების კომპიუტერული ტექნიკით წახალისება;

საჯარო სკოლებში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის განვითარება თანამედროვე სასწავლო გარემოს შესაქმნელად.

4.3.2 საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 05 02)

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში წამართლის იურიდიული პირების, ტერიტორიული ორგანოების, საგანმანათლებლო-კვლევითი დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია, სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარითა და ტექნიკით აღჭურვა.

4.3.2.1 ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 05 02 01)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეაბილიტაცია;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა სახის ინვენტარითა და ტექნიკით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლების სასკოლო მერხებითა და სკამებით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლებში წინა წლებში დამონტაჟებული გათბობის სისტემების მონიტორინგი და გამოვლენილი ხარვეზების აღმოფხვრა.

4.3.2.2 პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 05 02 02)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა სახის ინვენტარითა და ტექნიკით უზრუნველყოფა.

	<p>აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;</p> <p>პროფესიული განათლების გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.</p>
4.3.2.3	<p>უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურა (პროგრამული კოდი 32 05 02 03)</p>
	<p>უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა და უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების სხვადასხვა სახის და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.</p>
4.3.2.4	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 05 02 04)</p>
	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების რეაბილიტაცია;</p> <p>სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული ტერიტორიული ორგანოების სხვადასხვა სახის ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.</p>
4.4	<p>ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს (პროგრამული კოდი 32 06)</p>
	<p>ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარების მიზნით საქართველოს რეგიონებში ინფრასტრუქტურის და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება;</p> <p>სკოლის მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლებისათვის ტრენინგ-მათი საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასება;</p> <p>ადგილობრივი ეკონომიკისათვის რელევანტური, ბაზრის მოთხოვნების შესაფერის განათლების ხელშეწყობა;</p> <p>მაღალი ხარისხის, საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისი უმაღლესი განათლების განხორციელება მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის დარგებში</p>
4.5	<p>პროფესიული განათლება (პროგრამული კოდი 32 03)</p>
	<p>მოსახლეობის პროფესიულ-საგანმანათლებლო მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება, განვითარების, პროფესიული კარიერისა და სოციალური დაცვის ხელშეწყობა;</p> <p>პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტური ჩამოყალიბება;</p> <p>პროფესიული განათლების განვითარების 2013–2020 წლების სტრატეგიისა და სხვა განხორციელება;</p> <p>პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;</p> <p>პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;</p> <p>პროფესიული ორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის სისტემის ჩამოყალიბება განვითარების გზებისა და მობილურობის სქემების შემუშავება და რჩევების შეთავაზება;</p>

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ა თანამშრომელთა გადამზადება;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში პროფესიული საგანმანათლებლ განხორციელება;

მაღალკვალიფიციური, შიგა და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კო სპეციალისტების მომზადება ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა მიმართუ

ერთიანი საინფორმაციო სისტემის დანერგვა (მათ შორის, საჯარო სკოლებში) საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლისა და სწავლების მეთოდ თანამედროვე სასწავლო გარემოს შექმნა შესაბამისი ინტერნეტკავშირის უზრუნველყ

4.5.1

პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის გაუმჯობესება (პრო 03 01)

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფე ჩამოყალიბება;

პროფესიული განათლების შესახებ მოსახლეობის ინფორმირებულობის დო პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პირთა ჩარიცხვის მაქსიმალ სისტემის ჩამოყალიბება;

შრომის ბაზარზე ორიენტირებული პროფესიული საგანმანათლებლ განხორციელება;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამედროვე მატერი ბაზით აღჭურვა და ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფა;

პროფესიული განათლების გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდ პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა;

პროფესიული განათლების მასწავლებელთა მომზადებისა და პროფესიულ სისტემის ჩამოყალიბება;

ინკლუზიური პროფესიული განათლების დანერგვის ხელშეწყობა და საზოგადო რისკის ქვეშ მყოფი პირებისათვის პროფესიული საგანმანათლებლ ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირებისათვის პროფესი ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირების პროფესიული განა საჭირო ტექნოლოგიური მხარდაჭერით უზრუნველყოფა;

არაფორმალური პროფესიული განათლების აღიარების მექანიზმების დანერგვა.

4.5.2

ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება (პროგრამული კოდი 32 03

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ა თანამშრომელთა გადამზადება.

4.5.3

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა (პროგრამული კოდი 32 03 03)

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში პროფესიული საგანმანათლებლობის განხორციელება;

მაღალკვალიფიციური, შიგა და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კომპეტენციების მომზადება ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა მიმართულებით;

თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხელმძღვანელების ინტერნეტკავშირის განვითარება;

საჯარო სკოლებში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლების მეთოდების შემოღება და თანამედროვე სასწავლო გარემოს ინტერნეტკავშირის უზრუნველყოფით.

4.6

სამხედრო განათლების განვითარება (პროგრამული კოდი 29 02)

კადეტების პროფესიული მომზადებით, საცხოვრებელი პირობებით, სასურსათო უზრუნველყოფით, უნიფორმით, სამედიცინო დაზღვევით, სასწავლო ლიტერატურით, პირობებით უზრუნველყოფა;

ტრენერთა მომზადების პროექტის ფარგლებში საჯარო სამართლის იურიდიულ და ადმინისტრაციულ სახელობის ეროვნული თავდაცვის აკადემიის სექტორში არსებული ინტერნეტკავშირის რაციონალურად გამოყენება;

დისტანციური სწავლების სისტემის პროექტის სასწავლო პროცესში დანერგვა თანამედროვე ტექნოლოგიებით;

უცხოურ უნივერსიტეტებთან ურთიერთგაგების მემორანდუმების გაფორმება და აკადემიურ ფარგლებში ერთობლივი პროექტების განხორციელება;

ეროვნული თავდაცვის აკადემიაში უცხოელი ექსპერტებისა და მრჩეველების მოწვევა, გაზიარება, სასწავლო პროგრამებისა და სილაბუსებზე მუშაობა და მათი დამატებითი პროგრამების ამუშავება და ფუნქციონირება;

ნატოს DEEP-ის პროგრამასთან (სამხედრო განათლების განვითარების პროგრამის) თანამშრომლობა;

ნატოს „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ კონსორციუმის PFP-C სამუშაო ჯგუფის მონაწილეობა.

4.7

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამული კოდი 32 01)

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება სფეროში არსებული ყველა რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების სისტემის შექმნა და განვითარება, ზოგადი უმაღლესი განათლების სისტემების სრულყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან დაკავშირების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთობლივი ღონისძიებების ჩატარება, მისი მუდმივი გაუმჯობესება და ქართული საგანმანათლებლო ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოებების ნდობის ამაღლება;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების, დანერგვისა სისტემის სრულყოფა და მისი მუშაობის უზრუნველყოფა;

საგანმანათლებლო დაწესებულებების განათლების ხარისხის გარე მექანიზმების ეფექტური

მოდულარული საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების კონცეფციის, ჩარჩო მომზადება;

პროფესიული განათლების სფეროში დისტანციური სწავლების კონცეფციის პილოტირება;

პროფესიული სტანდარტების შემუშავება-განახლება და დამსაქმებელთან შესაბამისი პროფესიული მოდულური საგანმანათლებლო პროგრამების შექმნა.

4.8 სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 33 03)

სახელოვნებო განათლების ღონისძიებების ორიენტირება როგორც საქართველოს ძეგლთა დაცვის სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სახელოვნებო დაწესებულებების ხელშეწყობაზე, ისე სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობაში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერაზე, მათ შორის, სასწავლო კუთხით პერსპექტიულ მოსწავლეთა, სტუდენტთა და საშემსრულებლო სამაგისტრო სტუდენტების სწავლის ხელშეწყობაზე, კონკურენტულ გარემოში აღზრდაზე, ნიჭიერი ახალგაზრდა მეცნიერთა შემოქმედებით მხარდაჭერაზე, საერთაშორისო კონკურენტუნარიანობის ფესტივალებში მონაწილეობის მხარდაჭერაზე, საბიბლიოთეკო ფონდებისა და კოლექციების შექმნა-გამდიდრებაზე.

4.9 საბიბლიოთეკო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 02)

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის მიერ საბიბლიოთეკო, ბიბლიო-სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განხორციელება, საბიბლიოთეკო სტატისტიკის ცენტრალიზებული შეგროვება და ანალიზი, საბიბლიოთეკო დარგში სახელმწიფო და შესაბამისი კადრების მომზადება-გადამზადების პოლიტიკის განსაზღვრა;

ელექტრონული ბიბლიოთეკის გაფართოება და შემოთავაზებული სერვისების გამრავლება

4.10 სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება სასწავლო პროცესის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 30 03)

საშუალო რგოლის პროფესიონალი კადრების მომზადებისათვის და პოლიციის პოპულარიზაციისათვის, სისტემის გაჯანსაღებისათვის, პოლიციის კარიერულ თანამიმდევრული სისტემის შექმნისათვის საბაკალავრო პროგრამა „სამართალმცოდნეობის უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურია) და სამაგისტრო პროგრამა „საპოლიციო სამართლის“ (რომელიც უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურია) შემუშავება და განხორციელება

პოლიციის მუშაობის ეფექტიანობის ზრდა და პოლიციის საზოგადოებაზე ორგანიზაციული-მეცნიერული მომზადება;

არსებული შენობა-ნაგებობების შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით სათანადო

4.11 საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სწავლითარება (პროგრამული კოდი 26 04)

ტრენინგის საჭიროებათა ანალიზის საფუძველზე, კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომლებისათვის, ისე სხვა პირებისა და ორგანიზაციებისათვის, მათ შორის, მუნიციპალიტეტებში დასახლებულ მოხელეებისათვის, ტრენინგების სრული ციკლის ჩატარება (დაგეგმვა, ორგანიზება და

მომსახურების სფეროსა და ორგანიზაციული მართვის გაუმჯობესების ხელშეწყობის სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრის გაზრდის მიზნით სერვისებისა და პროდუქტების გამრავალფეროვნება; კომპიუტერული განვითარებისათვის ცენტრის თანამშრომლების მიერ სპეციალურ სახელმძღვანელო საქართველოს რეგიონებში მასობრივი დატრენინგების პროექტის განხორციელება;

საკონკურსო, საატესტაციო და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზება, მათ დავალბების შექმნა და საატესტო დავალბების ბანკის სრული განახლება და მალაქვალიფიციური ექსპერტების მონაწილეობით;

ტესტირებების როგორც ოფლაინრეჟიმში, ისე ონლაინრეჟიმში ჩატარების მუნიციპალიტეტებში ელექტრონული მმართველობის პროგრამის დანერგვის პროექტის მონაწილეობა;

ტესტირებებისა და ტრენინგების ჩატარებაში საკონსულტაციო მომსახურების მომსახურების სფეროსა და ორგანიზაციული მართვის გაუმჯობესებისათვის კომპონენტის გაძლიერება;

ხარისხიანი სერვისებისა და პროდუქტების უზრუნველყოფისათვის არსებულ ტრენინგმოდულებისა და სასწავლო კურსების პროგრამების რეგულარული განახლება უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შექმნით;

სტუდენტებისათვის თემატური პროექტების განხორციელება, მათ შორის, საზაფხულო სკოლების ორგანიზება როგორც საქართველოს, ისე რეგიონალური (სამხრეთი კავკასია)

მონაცემთა სპეციალური ერთიანი ბაზის შექმნა, რომელიც თავს მოუყრის საქართველოს სასწავლო ცენტრის მიერ ორგანიზებულ პროექტებსა და სხვა ღონისძიებებს პერსპექტიული სტუდენტების შესახებ მონაცემებს. ეს ბაზა ხელმისაწვდომი იქნება იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი უწყებებისათვის, რომლებიც, კადრების შემთხვევაში, აღნიშნული მონაცემებით იხელმძღვანელებენ;

არსებული საგანმანათლებლო სერვისების ბაზარზე კონკურენტუნარიანობის შეფასების პროდუქტებისა და სერვისების განვითარების პარალელურად, თანამშრომელი პროფესიული მომზადება-გადამზადება საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებით

ყვარლის სასწავლო ცენტრის ინფრასტრუქტურისა და მომსახურების ყველა სტრუქტურისათვის, საქართველოში აკრედიტებული სასწავლო დაწესებულებებისა და კერძო სექტორების წარმომადგენლებისათვის გაცნობა.

4.12 **მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება (პროექტი 02)**

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრის განხორციელება (მოსამართლეობის კანდიდატებისათვის) სასწავლო კურსების განხორციელება სასამართლო სისტემის მალაქვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფის მიზნით;

მოქმედი მოსამართლეების და სასამართლოს თანამშრომლების გადამზადება ჩატარებული ტრენინგების, სემინარების, ვორკშოპებისა და კონფერენციების საშუალებით;

4.13 **სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემის თანამშრომელთა მომზადება-გადამზადება (პროგრამული კოდი 27 03)**

სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემის თანამშრომელთა პროფესიული გადამზადებით ქვეყანაში მიმდინარე სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის, სასჯელადსრულების სისტემაში ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების მოთხოვნათა დანერგვის უზრუნველყოფის მიზნით;

განათლებისა და პროფესიული განვითარების ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა პროგრამების განვითარება;

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა;

სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურასთან, აკადემიურ ინსტიტუტთან, არასაერთაშორისო ორგანიზაციებთან და სხვადასხვა ქვეყნის შესაბამის სასწავლო და სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღრმავება;

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემაში მისაღები და მომუშავე კადრების ინსტიტუტის დანერგვა და ტესტირების საჭიროებისამებრ ჩატარება, სისტემაში კადრების მიღებისა და ადგილზე მათი პროფესიონალიზმის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;

მოქმედი სასწავლო პროგრამების განახლება და ახალი პროგრამების მომზადება რესურსებითა და საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობით, სწავლების ხარისხის გაუმჯობესების უზრუნველყოფა;

საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად სასჯელაღსრულების სისტემის სწავლებისათვის ახალი სახელმძღვანელოების მომზადება და არსებულის განახლება;

სასწავლო პროცესში ჩართული ადგილობრივი და მოწვეული ტრენერების მომზადება სწავლების ხარისხის სისტემატური გაუმჯობესების უზრუნველყოფა;

სასწავლო პროცესისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სასჯელ პრობაციის სასწავლო ცენტრის პერსონალის თვითშეფასების/შეფასების და საკმარისობისა და სწავლების ხარისხის სისტემატური გაუმჯობესების უზრუნველყოფა;

4.14 საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება (პროგრამული კოდი 2)

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში პროფესიული განვითარების სისტემა სისტემის მასშტაბით ჩატარებული ტრენინგის საჭიროებათა ანალიზის მოთხოვნის სასწავლო პროექტების განხორციელება, თანამდებობრივი ტრენინგების სისტემატური კარიერის განვითარებისკენ მიმართული სასწავლო პროგრამებისა და სწავლების განხორციელება;

სამინისტროს სისტემაში პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლებისათვის მსოფლიოს დაწესებულებებთან ერთად ტრენინგ- და სასერტიფიკაციო პროგრამების განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდის სამეფოს ფინანსთა სამინისტროსთან ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმისა და საჯარო სამსახურების დამშობილ პროგრამის ფარგლებში;

სამინისტროს სისტემაში სტაჟიორების პროგრამების განვითარება და ახალი კადრების მომზადების ჩამოყალიბება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კერძო სექტორის განვითარებისკენ, აგრეთვე სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესების რეფორმების აქტიური მხარდაჭერა სასწავლო-შემეცნებითი, სემინარული და საკონსულტაციო პროექტებითა და კონსულტირებით;

კერძო ბიზნესისა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენლებს შეხვედრების ორგანიზება და ჩატარება ფინანსურ სფეროში მიმდინარე რეფორმის კონსულტაციების გაწევის მიზნით, მათ შორის, საგადასახადო სფეროში მიმდინარე სიახლეების გასაცნობად.

4.15 ჰერალდიკური საკმარისობის სახელმწიფო რეგულირება (პროგრამული კოდი 01 03)

ქვეყანაში ჰერალდიკის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება

მუნიციპალიტეტების, მათ შორის, თვითმმართველი ქალაქების, სიმბოლიკების შექმნის, მიღების, დამტკიცებისა და გამოყენების წესების სწავლებისათვის სემინარ ჩატარება;

მუნიციპალიტეტების, მათ შორის, თვითმმართველი ქალაქების, სიმბოლიკების გამო და ჩატარება.

4.16

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში (პროექტი 02)

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა უწყებებში ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს საგარეო საქმეთა საქმეთა სახელმძღვანელო დიპლომატიური სასწავლო ცენტრის სრულყოფა კვალიფიკაციის ამაღლება, ახალი პროგრამების შემუშავება და არსებულის დახვეწა);

მსოფლიოს წამყვან დიპლომატიურ სკოლებთან და აკადემიებთან მჭიდრო თანამშრომლობა

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებისათვის ბიბლიოთეკის

დიპლომატიური სასწავლო ცენტრის ვებგვერდის შექმნა.

5

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება საქართველოში ერთ-ერთი ფუნდამენტური პრიორიტეტული მიმართულებაა. მსოფლიო ეკონომიკის მდგომარეობის ფონზე განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს საქართველოს ეკონომიკის მაკროეკონომიკური პარამეტრების შენარჩუნება და გაუმჯობესება, ვინაიდან ეს მაჩვენებლები წინაპირობაა კაპიტალისა და ინვესტიციების მოზიდვისათვის, არსებული საწარმოების ახალი სამუშაო ადგილების შექმნისათვის. იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველო ინტეგრირებულია მსოფლიო ეკონომიკაში და, შესაბამისად, განიცდის მასში მიმდინარე გავლენას, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ჯანსაღი მაკროეკონომიკური შენარჩუნებას და მათ გასაუმჯობესებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელებას;

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ემყარება თავისუფალი საბაზის საყოველთაო პრინციპებს და იმ თანამედროვე მიდგომებს, რომლებიც გამოკვეთს სასოციალური კეთილდღეობისა და სოციალური უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში;

ეკონომიკური პოლიტიკა მდგრადი განვითარების მოდელს დაეფუძნება. სისტემური პროცესში საკვანძო როლი მიენიჭება სახელმწიფოს, რომელმაც უნდა განსაზღვროს სტრატეგია უმთავრესი მიზნებისა და შესაბამისი ინდიკატორების დონეზე. განვითარება ფარგლებში განისაზღვრება ყველა ფუნქცია, რომელთა არსებობა აუცილებელია განვითარებისა და საზოგადოებრივი კეთილდღეობისათვის;

პრიორიტეტით გათვალისწინებული მიზნების მისაღწევად დაგეგმილი სამუშაო მიმართულებას მოიცავს, კერძოდ, გულისხმობს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის მაღალ დონეზე, სახელმწიფო ვალის ეფექტიან მართვას, საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემცირებას და ინფლაციის დონის დარეგულირებას;

საგარეო სახელმწიფო ვალთან დაკავშირებით სახელმწიფო პოლიტიკა უზრუნველყოფს სახელმწიფო ვალის პორტფელის ხელსაყრელი ფინანსური პარამეტრების შენარჩუნებას. ამის მიღწევა შესაძლებელი იქნება საგარეო სახელმწიფო ვალის კოორდინირებული მართვით.

პრაგმატული მართვით. სხვადასხვა ტიპის გლობალური/ეგზოგენური რისკების არსებობის პირობებში ფისკალური მდგრადობა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და სოციალური სტაბილურობა შეინარჩუნოს. სახელმწიფო ვალი ლიმიტი უნდა აღემატებოდეს მთლიანი შიდა პროდუქტის 60%-ს;

სახელმწიფო განახორციელებს ახალ პროგრამებსა და ინიციატივებს და ფისკალური ინსტრუმენტების გამოყენებით ხელს შეუწყობს ეროვნული ვალუტით გრძელვად რესურსების ეკონომიკაში ჩართვას, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას, მნიშვნელოვნად შეამცირებს დოლარიზაციის კოეფიციენტს;

გრძელვადიანი ეკონომიკური სტაბილურობისათვის სახელმწიფოს მიერ ვალდებულ დონეზე შესასრულებლად და ინვესტორთა ნდობის შესანარჩუნებლად მნიშვნელოვანი ბიუჯეტის დეფიციტის მაჩვენებელი. მაქსიმალურად დაბალანსებული ბიუჯეტით უიქნება ეკონომიკური სტიმულირება და გლობალური ეკონომიკური გამოწვევებზე მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნება. საშუალოვადიან პერიოდში უზრუნველდება დეფიციტის მაჩვენებლის დაბალი ნიშნული;

თავისუფალი ეკონომიკური კურსი, დაბალი და მარტივი გადასახადები, ხარისხიანი ადმინისტრირება, გონივრული და ზომიერი რეგულაციები უზრუნველყოფს ეკონომიკური მაჩვენებლების მისაღწევად საჭირო გარემოს შექმნას. შესაბამისად, პრიორიტეტული განხორციელება ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფს საგადასახადო და ადმინისტრირების ტვირთის მეწარმეთა სიმძლავრის პროპორციულად გადნაწილებას და საშუალო მეწარმეობის სტიმულირებას;

გაგრძელდება მუშაობა ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ და გაფორმებისათვის, რათა საქართველოში ეკონომიკური საქმიანობა კომფორტულ საქართველოს მოქალაქეებისათვის, ისე არარეზიდენტი პირებისათვის. პრიორიტეტული დაგეგმილი ღონისძიებები მიმართული იქნება ქვეყანაში საუკეთესო საინვესტიციო გარემოს მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისაკენ, რაც გულისხმობს სამუშაოების ჩატარებას, რეგულაციების გადამხიერებას თავისი პოზიცია, როგორც რეგიონის ლიდერმა, დაბალი გადასახადიანი ხარისხიანი სერვისების, ლიბერალური კანონმდებლობისა და სტაბილური განვითარების კუთხით;

გაგრძელდება მუშაობა თავისუფალი და პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმების გამოყენების საქონლის ექსპორტისა და ინვესტიციების გაზრდის მიზნით. ამის მიღწევა შესაძლებელია საუკეთესო ბიზნესკლიმატის შექმნით, იმ სისუსტეების გათვალისწინებით, რომლებიც მიხედვით მისი ბაზრის ზომიდან და გეოპოლიტიკური გამოწვევებიდან გამომდინარე. სახელმწიფო საგადასახადო სისტემისა და ადმინისტრირების გამარტივებისათვის, კონკრეტული არაკორუფციული გარემოს უზრუნველყოფა და შრომის ბაზრის გონივრული და მოქნილი უზრუნველყოფა საქართველოში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვასა და სამეწარმეო გარემოს ჩამოყალიბებას;

საქართველოსათვის რეალურ სექტორში ინვესტიციების განხორციელება ეკონომიკური ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია. სახელმწიფო შექმნის ხელსაყრელ გარემოს რეალური ინვესტიციებისათვის, რაც გულისხმობს ინვესტიციების დაცულობას, პროგნოზირებადი ბიზნესგარემოს შექმნას. პოლიტიკა მიმართული იქნება დარეგულირების გაზრდისაკენ. სახელმწიფო პოლიტიკა, მოხმარებაზე ორიენტირებული ნაცვლად, დანაზოგებისა და კაპიტალიზაციის ზრდაზე ორიენტირებული ეკონომიკური მიმართული, რამაც გრძელვადიანი მდგრადი ზრდისათვის გადამწყვეტი როლი უნდა შეასრულოს;

საგარეო სავაჭრო პოლიტიკის კუთხით საქართველოს მთავრობისათვის პრიორიტეტულია საზღვარს გარეშე მნიშვნელოვანი გაფართოება, ევროკავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების სავაჭრო რეჟიმების ამოქმედება, რუსეთის ფედერაციასთან სავაჭრო ურთიერთობების აღდგენა;

სახელმწიფო უზრუნველყოფს სამართლიანი, თავისუფალი და კონკურენტული საბაზრო ეკონომიკის შექმნას თანამედროვე და მოქნილი ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბებას, რომელსაც

მიუწვდება ხელი ყველა ეკონომიკურ სუბიექტს;

საქართველოს ეკონომიკის გლობალური კონკურენტუნარიანობის უზრუნველსაყოფად ეკონომიკის სტრუქტურული მოდერნიზება, რომელიც ქვეყნის შედარებითი უპირატეს გამოყენებას დაემყარება; განხორციელდება ექსპორტის სტიმულირება და იმპორტის ჩანა

პრიორიტეტის ერთ-ერთი მიზანია მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობა, პრინციპზე დაფუძნებული სამემოსავლო გადასახადის დაუბეგრავი მინიმუმი მოქალაქეებისათვის თავიანთი შესაძლებლობების მაქსიმალური რეალიზაციის სა დასაქმების სტიმულირების, საგადასახადო სისტემის ჰარმონიზაციისა და ოპტიმიზაცი საგადასახადო კანონმდებლობის მოწესრიგება, რაც გულისხმობს ბუნდოვანი და ორმაგი შესაძლებლობის მომცემი დებულებების აღმოფხვრას, საგადასახადო ნორმების გამარჯ ნორმების მეწარმის სასარგებლოდ გადაწყვეტას; შემცირდება საგადასახადო დავ სახელმწიფოს დომინანტური როლი; შეიქმნება მცირე ბიზნესის დაბეგვრის ოპტი ადრიცხვა-ანგარიშგების მარტივი წესები და დაბეგვრის ალტერნატიული მექანიზმები; საგადასახადო სისტემაში ცალკეული დარღვევების დეკრიმინალიზაცია;

ერთი მხრივ, სამართლიანი კონკურენციის პოლიტიკა და, მეორე მხრივ, მცირე საწარმოთა მხარდაჭერა უზრუნველყოფს მათ მიერ წარმოებული პროდუქციის შემოსავლის ზრდას. შესაბამისად, გაიზრდება ამ სექტორში დასაქმების მაჩვენებლები. მდგომარეობის გაუმჯობესების ერთ-ერთი საფუძველი იქნება;

სახელმწიფო უზრუნველყოფს, რომ საქართველოს ეკონომიკის განვითარება მეტწილ წარმოების განვითარებასა და დანაზოგების სტიმულირებაზე იყოს დაფუძნებული. ბიზნესის განვითარების შესაძლებლობები და დაინერგება გრძელვადიანი სახელმწი სახელმწიფოს მიერ განხორციელებული პოლიტიკა ხელს შეუწყობს საბანკო ბიზნესსტრუქტურების პარტნიორულ თანამშრომლობას;

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური კრიზისიდან გამოყვანის, ინვესტიციების მოზიდვისა ბალანსის მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით საქართველოს მთავრობა ინვესტ სტაბილურ სამართლებრივ გარემოს, გაათავისუფლებს ხელისუფლების ზეგავლენი საკუთრების დაცვის მყარ გარანტიებს. იგი გაააქტიურებს მუშაობას ევროკავშირ შერთებულ შტატებთან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებების დასადებად საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად, მოამზადებს საქართველოს ორგანულ კანონ შრომის კოდექსი“ შესატან ცვლილებებს, შეიმუშავებს კონკურენციის შესახებ რეალურ და რეგულირების მექანიზმებს, უზრუნველყოფს სტანდარტიზაციისა და სერტიფიცირ დაწესებულებების, აგრეთვე სურსათის უსაფრთხოებას, რაც ამ შეთანხმებების დადებ წინაპირობაა, განახორციელებს საგარეო ვაჭრობის ინტერვენციებისაგან დაცვი ანტიდემპინგურ ღონისძიებებს;

ხელი შეეწყობა საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის – საქს ფუნქციონირებას და მისი დამოუკიდებლობის მაღალ ხარისხს; უზრუნველყოფილი იქ საყოველთაო აღწერის ღონისძიებები.

5.1 ეკონომიკური და სექტორული (ტრანსპორტი, მშენებლობა) პოლიტიკა და მისი კოორდინაცია (პროგრამული კოდი 24 01)

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისა და ზრდის მაღალი ტემპების ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება; ქვეყნის ეკონომიკური გა საინვესტიციო კლიმატის პოპულარიზაცია და კვალიფიციური სექტორ განხორციელება; მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც უზრუნველყო ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას ახლანდელი და მომავალი თაობ

გათვალისწინებით; საგარეო სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურული გაუმჯობესებ რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, თავისუფალი და სავაჭრო რეჟიმების განვითარება; საქართველოში წარმოებული პროდუქტისა კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცვე ვაჭრობის შეთანხმების ეფექტიანი გამოყენების ხელშეწყობა; ქვეყნის ეკონ ხელშეწყობისათვის საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაციის პრო და სატრანზიტო პოტენციალის განვითარებისა და სრულად რეალიზების მიზნ სატრანსპორტო პოლიტიკისა და სტრატეგიის განმსაზღვრელი დოკუმენ საავტომობილო მიმოსვლის განვითარება, რეგიონალური მნიშვნელობის ინფ პროექტების განხორციელება, სამოქალაქო ავიაციის განვითარება ფრენების უს საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლებით; სამშენებლო სექტორის განვითარ ხარისხის გაუმჯობესების, ინვესტიციების მოზიდვის, სამშენებლო სფეროშ რაოდენობის გაზრდისა და მოსახლეობის ადგილებზე შენარჩუნების მიზნით; სახ ინვენტარიზაცია და მონაცემთა ერთიანი სისტემების შექმნა, აგრეთვე მისი მართვა- შენახვა და ეტაპობრივი პრივატიზება ეკონომიკურ აქტივობაში სრულყოფილ სახელმწიფო საწარმოების ოპტიმიზაცია და თანამედროვე მენეჯმენტის პრინც საქმიანობის ეფექტიანად წარმართვისა და მოგებიანობის გაზრდის მიზნ პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის მეწარმეობ ხელშეწყობა, რაც ითვალისწინებს დამწყები, არსებული მცირე და საშუალო ტექნიკური დახმარების გაწევას, კომპანიებისათვის ფინანსების ხელმისაწვდომო ექსპორტის განვითარების ხელშეწყობასა და საქართველოს საექსპორტო პოპულარიზაციას საერთაშორისო მედიასაშუალებების მეშვეობით; ტელ საერთაშორისო კავშირის (ITU) და ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისად, საქარო მაუწყებლობაზე გადასვლის პროცესთან დაკავშირებული ღონისძიებების უზრუნველყოფა; ქვეყანაში ინოვაციური ეკოსისტემის ჩამოყალიბებისათვის ტექნოლოგიების განვითარების ხელშეწყობა; ელექტრონული კომუნიკაციები ტექნოლოგიებისა და საფოსტო კავშირის განვითარების ხელშეწყობა (კრიტიკული ობიექტების კავშირგაბმულობის მდგრადი და დაცული საშუალებებით ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელების მართვისა და ელექტრონული კომერ შექმნა, ინფორმაციული კომუნიკაციების სფეროს განვითარება და საქართველოს ს სფეროს რეფორმირება); საპენსიო სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაგროვებით სა გადასვლასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის, საკან შექმნა, დაგროვებითი საპენსიო სისტემის შესახებ საზოგადოების ინფორმირება, კამპანიის ჩატარება და სხვა.

5.1.1 ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება (პროგრამული კოდი 24 (

ეკონომიკური პროცესების ანალიზი, სექტორული კვლევების განხორციელება ქ ძლიერი და სუსტი მხარეების გამოსავლენად; მაკროეკონომიკური სტატისტიკ ანალიზი და შესაბამისი ანგარიშის მომზადება; არსებული ეკონომიკური სიტუ ახალი ტენდენციების გამოვლენა ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულე პრიორიტეტული სექტორების შესწავლა და დეტალური კვლევების განხორციელ კლიმატის ამსახველი მასალების მომზადება, ბეჭდვა და დაინტერესებული დე გაცნობა ქვეყნის შიგნით და საზღვარგარეთ; საქართველოს საერთაშორისო ეკონ ინტეგრაციისათვის სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთ რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობებისა და რეჟიმების განვითარებისათვის რეკომენდაციების მომზადება; ექსპორტის ხელშეწყობისათ საგარეო ვაჭრობის შედეგების ანალიზი, ახალი საექსპორტო ბაზრებისა იდენტიფიკაცია, სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესებისათვის რეკომენდაციების შე ბიზნესის“ შესაძლებლობების არეალის გამოვლენის, საქართველოში ადგილო ხელშეწყობისა და განვითარების მიზნით 4 ძირითად სექტორში (ტურიზმი, სოფ საკვები პროდუქტები, „მწვანე პროდუქტების“ წარმოება, განახლებად ენერჯია წარმოება) განხორციელებული კვლევების შედეგების საფუძველზე შესაბ პროექტების განხორციელება და პროექტების ტექნიკურ-ეკონომიკური დახასია

მდგრად ეკონომიკურ განვითარებასთან, „მწვანე ეკონომიკასა“ და „მწვანე დაკავშირებულ საკითხებზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება საინფორმაცია (www.greengeorgia.ge) მუდმივი განახლების, სემინარებისა და საჯარო ლექციების საერთაშორისო სატრანზიტო დერეფნების ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობის გააძვირების განვითარების ხელშეწყობის პოლიტიკის შემუშავება და ეროვნული სტრატეგიის განვითარება სატვირთო გადაზიდვებისა და მიმართულებით და საინვესტიციო პროგრამის შემუშავება მულტიმოდალური დერეფნებისა და „მწვანე ლოჯისტიკის“ მიმართულებით; ადგილობრივი და საერთაშორისო სატრანსპორტო ბაზარზე გამარტივებული პროცედურებით შესვლა და ევროპიდან აზიისაკენ და უკუმიმართულებით სარკინიგზო ტრანსპორტით გადაზიდვების გამარტივებული პროცედურებით განხორციელების მიზნით ქვეყანასთან საერთაშორისო შეთანხმებების გაფორმება;

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლებისათვის საავიაციო კავშირის 45 ტექნიკური რეგლამენტისა და 11 დირექტივის იმპლემენტაციის სამოქალაქო ავიაციისა და საზღვაო ტრანსპორტის სფეროებში მომხდარი შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევა და პრევენციული ღონისძიებები უსაფრთხოების დონის გაუმჯობესებისათვის; სამრეწველო და სამოქალაქო ხელშეწყობა, სამშენებლო პროდუქციის წარმოების განვითარება და საქართველო სამშენებლო პროდუქციის საერთაშორისო ბაზრობებსა და გამოფენებში ხელშეწყობა, სამშენებლო სფეროში ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის შესახებ ცნობიერების ამაღლება; ქვეყნის სივრცითი მოწყობის გენერალური სქემის, მუნიციპალიტეტის ქალაქებისა და სხვა დასახლებების მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის მონაწილეობა, სივრცითი დაგეგმარებისა და სამშენებლო საქმიანობის კონტროლი შემუშავება და მიღება; სამშენებლო სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის გამარტივება და ევროპულ და საერთაშორისო ნორმებთან დაახლოება; კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და საფოსტო კავშირების ხელშეწყობა (კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ობიექტების კავშირგაბმულობის დაცული საშუალებებით უზრუნველყოფა, ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელის ელექტრონული კომერციის სისტემების შექმნა, ინფორმაციული კომუნიკაციების განვითარება და საქართველოს საფოსტო კავშირის სფეროს რეფორმირება); სფეროს ფარგლებში დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლასთან დაკავშირებული განხორციელება, მათ შორის, საკანონმდებლო ბაზის შექმნა, დაგროვების სისტემის შესახებ საზოგადოების ინფორმირება, საგანმანათლებლო კამპანიის ჩატარება;

5.1.2 სახელმწიფო ქონების მართვა (პროგრამული კოდი 24 01 02)

სახელმწიფო ქონების ინვენტარიზაცია და მონაცემთა ერთიანი სისტემების მართვისა და განკარგვის სწორი სტრატეგიის განსაზღვრა; სახელმწიფო პატრონობის ფუნქციის სრულყოფა; სახელმწიფო საწარმოების ოპტიმიზაცია მენეჯმენტის პრინციპების დანერგვა საქმიანობის ეფექტიანად წარმართვისა და გაზრდის მიზნით; საწარმოთა პრივატიზების ხელშეწყობა ეკონომიკის სრულყოფილად ჩართვისათვის; გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების სტანდარტის დანერგვის ხელშეწყობა; ელექტრონული მმართველობის ხელშეწყობა ელექტრონიზაცია.

5.1.3 მეწარმეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 01 03)

საწარმოების პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის განვითარების ხელშეწყობა, რაც ითვალისწინებს დამწყები, არსებული მც...

საწარმოებისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევას სამეწარმეო უნარების განვიკომპანიებისათვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გამარტივებას; ექსპორტ ხელშეწყობასა და საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის პოპულარიზაცი მედიასაშუალებების მეშვეობით.

5.1.4 საქართველოში ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლა (პროგრამული კოდი 24 01 04)

ტელეკომუნიკაციების საერთაშორისო კავშირის (ITU) და ევროკავშირის მოთხოვნ საქართველოში ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლის პროცესთან დაკავშირებულ განხორციელების უზრუნველყოფა: საზოგადოებრივი მაუწყებლის სიგნალის სატერიტორიაზე გადამცემი DVB-T2-ის სტანდარტის მიწისზედა საეთერო-სამა დაპროექტება, მშენებლობა და ახალაგებული ქსელის ინტეგრაციის სამუშაოები 70 000-ზე ნაკლები სარეიტინგო ქულის მქონე სოციალურად დაუცველი ოჯახ (ოჯახამდე) ციფრული მაუწყებლობის ინდივიდუალური მიმღებების შექმნა მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლებისათვის საინფორმაციო კამპანიის წარმოება დამხმარე საინფორმაციო მასალების შედგენა, ტიპოგრაფიული ბეჭდვა და გავრცელება.

5.1.5 საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება (პროგრამული კოდი 24 01 05)

ქვეყანაში ინოვაციური ეკოსისტემის ჩამოყალიბებისათვის ინოვაციებისა და განვითარების ხელშეწყობა; ICT ტექნიკური პარკის შექმნა და განვითარება ქართვ მკვლევარების, სპეციალისტების, ინოვაციური ჯგუფების, სტუდენტებისა და ინოვაციური პროდუქტებისა და ტექნოლოგიების შექმნისა და შემდგომ მანოფაქტურული ბიზნესის განვითარებაში მონაწილეობის მიზნით.

5.2 შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 24 01 06)

საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფისა და პროცედურების დახვეწის გაგრძელება მომსახურების გაუმჯობესებისათვის ელექტრონული მომსახურების განვითარების ადმინისტრირების გამარტივება, მათ შორის, სრულყოფილი კონტროლის დანერგვისათვის საბაჟო გამშვები პუნქტების პროცედურული სახელმძღვანელო ტვირთის გაფორმების დროისა და ხარჯების შემცირებისათვის დეკლარირების გამარტივება და აქციზური მარკების მოძრაობისა და აღრიცხვის ახალი საინფორმაციო მომსახურების გაუმჯობესებისათვის საგადასახადო და საბაჟო კუთხით მომუშავე გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება, ინფრასტრუქტურის განახლება საკითხებთან დაკავშირებული საინფორმაციო ბუკლეტებისა და ბროშურების სისტემის საგადასახადო პოლიტიკაში დაგეგმილი რეფორმების შესახებ საზოგადოებისა და სისტემატური ინფორმირება და საჯაროობის ამაღლება; საგადასახადო დავების მექანიზმების და მედიაციის საბჭოს ფუნქციონირების გაუმჯობესება; საგადასახადო გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების საქართველოს კანონმდებლ განხორციელება და ხარვეზების აღმოფხვრა.

5.3 სახელმწიფო ფინანსების მართვა (პროგრამული კოდი 23 01)

სახელმწიფო პრიორიტეტების დაფინანსება, ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილურ და საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო დეფიციტის დაბალი მაჩვენებელ მაკროეკონომიკური ანალიზისა და პროგნოზირების გაუმჯობესება, მეთოდოლოგიი არეალის გაფართოება, გრძელვადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესება, მ: განვითარების სცენარების მოდელირების სრულყოფა, ფისკალური რისკების მართ: სისტემის ჩამოყალიბება; დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო: მოლაპარაკებების გაგრძელება, რათა შესაძლებელი იყოს სხვადასხვა ინფრასტრუქტ: დასაფინანსებლად დამატებითი რესურსების მოზიდვა ქვეყნისთვის მაქსიმალურ: პირობებით; დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად სახ: ვალის კონტროლის გაგრძელება, რათა მან შეინარჩუნოს ხელსაყრელი ფინანსო: რომლებიც უზრუნველყოფს მის მდგრადობას როგორც საშუალოვადიან, ისე გრძელ:

სახელმწიფო ვალის მართვის სტრატეგიის დოკუმენტის შემუშავება, სახელმწიფ: კანონმდებლობის დახვეწა, ვალის მართვის ანალიტიკური ნაწილის გაძლიერ: ვალდებულებების აღრიცხვისა და მართვისათვის შესაბამისი სისტემის შექმნა; საქარ: ბანკთან კონსულტაციების გათვალისწინებით სხვადასხვა ვადის მქონე სახე: ქაღალდების გამოშვების გაგრძელება, რაც ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზ: საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება და საქართველოს საგადასახადო კოდექსის: გულისხმობს საგადასახადო ტვირთის თანაბარ განაწილებას გადასახადის გადა: მეწარმეთა მოთხოვნებისა და საჭიროებების მაქსიმალურად გათვალისწინებასა: საგადასახადო განაკვეთების შემუშავებას, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება: სტიმულის ამაღლებას; საგადასახადო პოლიტიკის სრულყოფა, რაც გულისხმობს ო: თავიდან აცილების შესახებ ხელშეკრულებების გაფორმების არეალის გაფართოებას: კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდ: შესახებ შეთანხმებების გაფორმებისათვის პრიორიტეტების განსაზღვრას და: შეთანხმებების ინიცირებას ან არსებულ შეთანხმებებში ცვლილებებისა და დამ: რომლებთანაც საქართველოს აქვს ეკონომიკური და საინვესტიციო ინტერესე: საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის შესახებ შეთანხმებების ინიცირება და მათი გაფ: გაფართოება; საბაჟო კანონმდებლობის სფეროში არსებული კანონდარღვევების აღკვე: სფეროში ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ შეთანხმებების: სახელმწიფოებთან, რომლებთანაც საქართველოს აქვს ეკონომიკური და სავა: გამჭვირვალობისა და საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის გლობ: ფარგლებში საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის საერთაშორის: დანერგვა; საბიუჯეტო სისტემის ლიკვიდურობის უზრუნველყოფისათვის სახე: ანგარიშებზე ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზების შედგენა და მარ: ბიუჯეტის შემოსულობებისა და გადასახდელების ზუსტი და ოპერატიული აღრი: ბიუჯეტის ოპერატიული, ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარი: ბიუჯეტის ანგარიშგების ფორმების დახვეწა; რეფორმების გაგრძელება საბიუ: ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების განვითარებისათვის; შედეგზე ორიენტირ: გაუმჯობესება და პროგრამული ფორმატის ბიუჯეტის აღსრულებისა და შესრულ: სრულყოფა როგორც სახელმწიფო, ისე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და: ერთეულების ბიუჯეტებთან დაკავშირებულ პროცესში; თვითმმართველი ერთეულ: სამართლის იურიდიული პირების ანგარიშების სახელმწიფო ხაზინის ერთიანი ანგ: მოქცევა, რაც გააუმჯობესებს სახელმწიფო ფინანსების ხარჯვის ეფექტიანობასა და: საჯარო ფინანსების კონსოლიდირებული მართვის გაუმჯობესება, მათ შორის, სა: იურიდიული პირების ანგარიშების ანალიზის გათვალისწინებით; საჯარო სექტორ: აღრიცხვისა და ანგარიშგების საერთო მეთოდოლოგიის შემუშავების გაგრძელება და: ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების ეტაპობრივი დანერგვ: შესრულების ელექტრონული პროგრამის გაუმჯობესება, სახელმწიფო ფინ: ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის შემუშავება და დანერგვა; პოლიტიკ: სტრატეგიული დოკუმენტების შექმნის ერთიანი სტანდარტისა და მეთოდოლო: რეგულირებაზე ზემოქმედების შეფასების სისტემის საერთაშორისო პრაქტიკის შესწ: საფუძველზე მისი საქართველოში დანერგვა; შიდა კონტროლის სისტემისა და: სრულყოფილად ჩამოყალიბებისათვის მუშაობის გაგრძელება, შიდა კონტრ: განვითარების სტრატეგიული ხედვის დოკუმენტის მომზადება, ჰარმონიზაციის ცენ: და შიდა აუდიტის შესაბამისი მეთოდოლოგიის შექმნა, შიდა კონტროლის შეს: ამაღლებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება როგორც მ: მენეჯერებისათვის, ისე დაწესებულებების ხელმძღვანელებისათვის.

5.4	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა (პროგრამული
	<p>საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ეფექტიანი ფუნქციონირებისათვის საჭირო საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მსაბუნღოების უზრუნველყოფა; საჯარო ფინანსების მართვის სისტემის განვითარება სისტემაში დაგეგმილი ცვლილებების ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური მხარდაჭერის მართვის ელექტრონული სისტემის (eBudget) და სახელმწიფო ხაზინის მომსახურების სისტემის (eTreasury) მოდულების განახლებით, რაც დაკავშირებულ ბიუჯეტისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ფინანსების მართვის სახელმწიფო სისტემაში მოქცევასთან; საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული მხარდაჭერა; საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსათვის ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური პროდუქტების, ელექტრონული სერვისებისა და კვლევა და ანალიზი; პროგრამული უზრუნველყოფის ახალი სისტემების შექმნა მომსახურება; საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, სსიპ-ებისა და ორგანიზაციების ვებგვერდების შექმნა; ელექტრონული მთავრობის განვითარება და შესაბამისი სახელმწიფო სერვისების მიწოდება; ელექტრონული კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი მუნიციპალური სერვისების მიწოდება; ფინანსთა სამინისტროს საინფორმაციო სისტემების ქვეყნის ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ინტეგრაცია.</p>
5.5	<p>სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 47 01)</p>
	<p>სტატისტიკური საქმიანობისას გამოსაყენებელი სტატისტიკური სტანდარტების მეთოდოლოგიების შემუშავება;</p> <p>სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამების შემუშავება;</p> <p>სტატისტიკური კვლევების მართვისა და განხორციელების საჭირო საკადრო და ადრესურსებით უზრუნველყოფა;</p> <p>სტატისტიკური კვლევების ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ საშუალებებით მხარდაჭერა.</p>
5.6	<p>მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა (პროგრამული კოდი 47 03)</p>
	<p>საქართველოს მოსახლეობის აღწერის საკოორდინაციო სამთავრობო კომისიის მიერ აპრილს დამტკიცებული საქართველოს მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის სამოქმედო გეგმის შესაბამისად საქართველოს მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო მონაცემთა კომპიუტერული დამუშავება და პირველადი შედეგების გამოქვეყნება.</p>
5.7	<p>სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური (პროგრამული კოდი 56 00)</p>
	<p>საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების ხელშეწყობა; საინფორმაციო რესურსების შექმნა, რომელიც ახორციელებს მიღებული</p>

სისტემატიზაციასა და ანალიზს, უზრუნველყოფს შესაბამის მონაცემთა ბაზა ფუნქციონირებას.

5.8

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა (პროგრამული კოდი 47 02)

ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური კვლევა განხორციელება და შედეგების გავრცელება, ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალისა მიკროკლიმატის შეფასება, სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფას განგარიშება, ბიზნესსექტორში, აგრეთვე არაკომერციული ორგანიზაციების სექტორში მოვლენებისა და პროცესების ანალიზი, სამეწარმეო და არასამეწარმეო სფეროში სახელმწიფო სექტორებში შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების განგარიშ დემოგრაფიული კვლევა;

მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის შეფასებისათვის უთანაბრობის, დასაქმებისა და უმუშევრობის, შემოსავლებისა და ხარჯების მაჩვენებლების დადგენა;

ტურიზმის სტატისტიკის კვლევა;

ენერგეტიკული რესურსების მოხმარების სტატისტიკის კვლევა.

5.9

სსიპ – კონკურენციის სააგენტო (პროგრამული კოდი 43 00)

თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა; ბაზრის ხელშეწყობისათვის სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლისათვის ადმინისტრაციული, სავაჭრო დისკრიმინაციული ბარიერების დაწესების დაუშვებლობა; ეკონომიკური აგენტის თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რაც ითვალისწინებს: დომინირებულ ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას; კონკურენციის შემზღვევით და დადასტურებული უფლებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას; სახელმწიფო რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღვევით ექსკლუზიური უფლებამოსი დაუშვებლობას; კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფას; კონკურენციის კანონმდებლობის სრულყოფას.

5.10

ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 49 02)

ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საინვესტიციო შესაძლებლობების შესახებ ცნობიერების ამაღლება;

წინა წლებში შემოსული და პოტენციური უცხოელი ინვესტორებისათვის საინფორმაციო გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა;

ტურიზმის, მომსახურების, სოფლის მეურნეობის (აგრობიზნესი), ენერგეტიკის, მრეწველობის სფეროებში უცხოური ინვესტიციების მოსაზიდად საჭირო სამუშაოები

5.11	<p>საინვესტიციო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 49 01)</p>
	<p>სტაბილური ეკონომიკური განვითარების, მოსახლეობის დასაქმებისა და ც გაუმჯობესების მიზნით ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; ქვეყნი შესაძლებლობების შესახებ ცნობიერების ამაღლება; წინა წლებში შემოსული და პოტენციური ინვესტიციებისათვის საინფორმაციო მომსახურების გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული საქმიანობის ხელშეწყობა; ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ სექტორებში უცხოურ მოსაზიდად საჭირო სამუშაოების ჩატარება.</p>
5.12	<p>სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება (პროგრამული კოდი 24 01)</p>
	<p>ქართული პროდუქციის უცხოურ ბაზარზე შეღწევისა და კონკურენტუნარიანობის სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად; მიღწეული საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება, გაფართოება და მიღწევა გაზომვების ახალ მიმართულებებში; საქართველოს სახელმწიფო ეტალონები მეტროლოგიური ლაბორატორიების თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად მოწოდების განახლება-მოდერნიზება CIB (Comprehensive Institutional Building) პროგრამის ეტალონების მიკველევადობის უზრუნველყოფა; საქართველოს სტანდარტად მიღებული და ევროპული სტანდარტების რაოდენობის ზრდა და სტანდარტების ხელშეწყობის გაზრდისათვის მომსახურების ელექტრონული საშუალებების დანერგვა; სტანდარტიზაციის სფეროში პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება, აგრეთვე სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს თანამშრომელთა უნარ-საზოგადოებასთან ურთიერთობის, მარკეტინგისა და კომუნიკაციის სფეროებში.</p>
5.13	<p>საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა (პროგრამული კოდი 52 01)</p>
	<p>მეწარმე სუბიექტების შესახებ საჭირო ინფორმაციის მარტივად და დროულად მიწოდების უზრუნველყოფის ფორმატის საძიებო ვებპორტალის შექმნა;</p> <p>საქართველოში ექსპორტ-იმპორტისა და საბაჟოს საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის დამუშავება;</p> <p>მეწარმე სუბიექტებისათვის შესაბამისი საინფორმაციო-საკონსულტაციო მომსახურების გაწევა;</p> <p>დავების გადაწყვეტის ალტერნატიული მექანიზმების განვითარების კუთხით (რეგიონალური) საარბიტრაჟო ინსტიტუტის განვითარება და საქართველოს ეროვნული ცენტრის შექმნა;</p> <p>საქართველოში ბიზნესის განვითარებისა და დასაქმების გზით სოციალური გაუმჯობესებისათვის პროფესიული განათლების კოორდინაცია და პროფესიული ცენტრის შექმნა;</p> <p>თავისუფალი ვაჭრობის პრინციპების გათვალისწინებით საკანონმდებლო ინიციატივების განხორციელება;</p> <p>საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში რეგიონული პალატების განვითარება;</p> <p>ბიზნესკატალოგის განახლებადი და ყოველწლიური ბეჭდვითი ვერსიის შექმნა;</p>

საქონლის წარმოშობის სერტიფიკატების ელექტრონული სისტემის დანერგვა;

„ატა კარნეტის“ საერთაშორისო სასაქონლო პასპორტისა და „ბიოსერტიფიკატ დაკავშირებული სამუშაოების განხორციელება“;

ბიოუსაფრთხოების სფეროს ეფექტიანი მართვისა და კოორდინაციისათვის ბიოუსაფრთხოების ეროვნული კომისიის შექმნა.

5.14

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება (პროგრამული კოდი 24 04)

უცხოურ ბაზრებზე ტექნიკური ბარიერების დაძლევისა და ქვეყანაში წარმოებულ კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით აკრედიტაციის სისტემის დახვეწა და მი საერთაშორისო ორგანიზაციების მოთხოვნებთან ჰარმონიზაცია; საჯარო სამართალ პირის – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანოს – აკრედიტაციის ცენტრ რეგიონალურ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (EA (European Cooperation for Accreditation), IALAP (International Laboratory Accreditation Cooperation), IAF (International Accreditation Forum) მიზანმიმართული თანამშრომლობის გაგრძელება და EA-ს ტექნიკური კომიტეტების ასამბლეის მუშაობაში აქტიური მონაწილეობა, აკრედიტაციის ცენტრის საქმიანობის მოთხოვნებთან სწრაფი დაახლოება აკრედიტაციის შედეგების თანამიმდევრულ აღიარების საფუძვლების შექმნისათვის; საქართველოს ეკონომიკის მოთხოვნების შესაბამისობის შემფასებელი პირებისათვის სერვისის შეთავაზება როგორც რეგულირებულ, ისე ნებაყოფლობით სფეროებში; რეგიონალური მასშტაბით აკრედიტაციის განხორციელება; შესაბამისობის შეფასების ბაზარზე აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების განხორციელება საერთაშორისო სტანდარტის (ISO/IEC 17043) შესაბამისად საკვალიფიკაციო გამოცდების აკრედიტაციის სქემის შემუშავება.

6

ინსტიტუციური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა

ინსტიტუციური განვითარებისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ძლიერი წარმოებულ ორგანოს გამართული ფუნქციონირება, ვინაიდან იგი არის ქვეყნის საშინაო და საგარეო ძირითადი მიმართულებების განმსაზღვრელი, საკანონმდებლო და მკონტროლებელი ხელისუფლების შტო. პრიორიტეტის ფარგლებში განსახორციელებელი პროგრამის განაგრძობს ქვეყნის მიერ აღიარებული დემოკრატიული ღირებულებებისა და ინსტიტუტების გაძლიერების მხარდაჭერას, სამოქალაქო პლურალიზმის ხელშეწყობის სისტემის განვითარებას;

პრიორიტეტი აგრეთვე ითვალისწინებს სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის სამართლებრივი მხარდაჭერისათვის განსახორციელებელ ღონისძიებებს, საკანონმდებლო სრულყოფასა და საერთაშორისო სტანდარტებთან ჰარმონიზაციას;

საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა გულისხმობს როგორც კონსტიტუციური, ისე სახელმწიფოებრივი საკითხების მოწესრიგებას მეტი ეფექტიანობის მიღწევით საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხების უკეთ რეგულირებას საკანონმდებლო დონეზე ურთიერთობების მარეგულირებელი საკანონმდებლო ნორმების დახვეწას.

6.1

საკანონმდებლო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01)

საქართველოს პარლამენტი, როგორც ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის

მიმართულებებს, კონტროლს უწევს საქართველოს მთავრობის საქმიანობას საქართველოს კონსტიტუციით, სხვა საკანონმდებლო აქტებითა და საქართველ რეგლამენტით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

6.2 სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი (პროგრამული კოდი 05 01)

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და საზოგადოების მაღალი ნდობით სარგებლობს; უმაღლესი აუდიტორული თანამედროვე სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორთა პროფესიული ცნობილი აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით; გარე აუდიტის შესაძლებლობების, საკანონმდებლო და გაცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი; სახელმწიფო სახსრების სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების მიზნით და ეფექტიანობის ხელშეწყობა; კომპეტენციის ფარგლებში საჯარო ფინანსების გაუმჯობესების ხელშეწყობა.

6.3 პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება (პროგრამული კოდი 06 01)

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების განვითარების კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიების სააღმწიფო ფინანსური მხარდაჭერა;

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან იმ პარტიების დაფინანსება, რომლებსაც საპარლამენტო არჩევნებში ან ბოლო ადგილობრივი თვითმმართველობის საერთო არჩევნებში მონაწილე ამომრჩეველთა ხმების 3% ან 3%-ზე მეტი;

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისათვის (კვლევის, კონფერენციები, მივლინებები, რეგიონული პროექტები) საქართველოს სახელმწიფო განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების გრანტებისათვის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების უზრუნველყოფა.

6.4 საარჩევნო გარემოს განვითარება (პროგრამული კოდი 06 01)

რეფერენდუმის/პლემბისციტის გამართვა, საჯარო ხელისუფლების წარმომადგენლის წევრთა და საჯარო ხელისუფლების თანამდებობის პირთა ასარჩევად საყოველთაო ჩატარების უზრუნველყოფა;

არჩევნებისა და რეფერენდუმის/პლემბისციტის მონაწილეთა მიერ თავიანთი კანონიერად დაუბრკოლებლად განხორციელების უზრუნველყოფა;

არჩევნების პროცესთან დაკავშირებული სამოქალაქო აქტივობების მხარდაჭერა და სამოქალაქო და საარჩევნო კულტურის ამაღლება;

ამომრჩეველთა ინფორმირების ინსტრუმენტების შექმნა, პროფესიული ეთიკის გაძლიერება, სავალდებულო ტრენინგების, სერტიფიცირების, დისტანციური და

სწავლების მეთოდების დანერგვა;

ეფექტიანი საკომუნიკაციო არხების განვითარება, დაინტერესებული მხარეების ჩარევის სოციალური ქსელებისა და პირდაპირი კავშირების გამოყენება;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციულ და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

6.5

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიწვევის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისხლის განხორციელება (პროგრამული კოდი 26 01)

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერისა და პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა; საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და კონტროლი; სისხლის სამართლის რეფორმაში ჩართულ უწყებებს, საერთაშორისო და ადგილობრივ ორგანიზაციებს განხორციელების გადამხდობის გადამხდობის მონიტორინგი; სისხლის სამართლის რეფორმა – სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა; საკოორდინაციო საბჭოს სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების გაძლიერება, მექანიზმების დახვეწა; სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება; იმპლემენტაციის პროცესში საქმიანობის კოორდინაცია; წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება, მათ შორის სისტემის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების შესრულების ხელშეწყობა, პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშების მომზადება, დელეგაციისათვის წარდგენა; საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის განხორციელებისათვის ინსტიტუტის რეფორმირება, სისხლის სამართლის პროცესში დაცვის მართვისა და შეჯიბრებითობის უზრუნველსაყოფად საკანონმდებლო ცვლილებების არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის პროექტის შემუშავება; არ დაანაშაულის პრევენციის ეროვნული სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის მომზადება, არ სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან განრიდების მექანიზმების დახვეწა; ა და კარგი მმართველობის რეფორმის განხორციელება – კორუფციის წინააღმდეგ უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს გაძლიერება, მისი როლის გაზრდა და გარდაქმნა; ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის პერიოდული განახლება და მონიტორინგი, ანტიკორუფციული პოლიტიკის შეფასების მეთოდოლოგიის შემუშავება, უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს ანგარიშების მომზადება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა, ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებისა და შესრულების პროცესის განხორციელების ხელშეწყობისათვის უწყებათაშორისი საქმიანობის საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მომზადებული რეკომენდაციების უზრუნველყოფა, მათი შესრულების შესახებ სახელმწიფო ანგარიშების მომზადების უწყებათაშორისო ორგანიზაციების წინაშე ანგარიშგება; ანტიკორუფციული პოლიტიკის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება; ღია მმართველობა საქართველოს სამოქმედო გეგმის შესრულების ხელშეწყობა და ღია მმართველობა საქართველოს სამოქმედო გეგმის შემუშავება, მისი შემუშავების პროცესში საჯარო კონსულტაციების საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ არსებული საკანონმდებლო ბუნების ინფორმაციის თავისუფლების მარეგულირებელი ნორმების საერთაშორისო შესაბამისობის, პრაქტიკაში არსებული ხარვეზების აღმოფხვრისა და ცალკეულ აქტებში გაბნეული ნორმების ერთ ნორმატიულ აქტში გაერთიანების მიზნით თავისუფლების შესახებ კანონპროექტის შემუშავება; საქართველოს მთავრობის მიერ საჯარო სამსახურის რეფორმის კონცეფციის საფუძველზე საჯარო სამსახურში პასუხისმგებლობისა და ანგარიშვალდებულების მექანიზმების გაუმჯობესების ანაზღაურების, წახალისებისა და დაწინაურების ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბების საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება; სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სტრატეგიის შემუშავება და განხორციელება, აღსრულების კოდექსის პროექტის

ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოებისა და ევროპული გამოცდილების ; „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის გადახედვა; საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის ცალკეული ინსტიტუტების გადახედვა, „სუმარული წარმოების“ (SI) ინსტიტუტის შემოღება, რომლის შედეგადაც შემცირდება სასამართლოში საქმის გ. პროპორციულად შემცირდება ადვოკატისა და სასამართლო განხილვასთან დაკავშირებული დაიზოგება სასამართლოს რესურსები და სასამართლო განიტვირთება უსაფუძვლო ადმინისტრაციულ ორგანოებში ადმინისტრაციული საჩივრების ერთჯერადად განადგობა.

6.6 **ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგია და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 03)**

არსებული დოკუმენტების დაცვა-შენახვის პირობების გაუმჯობესების, დაცვის სისტემა ახალი დოკუმენტებისათვის დამატებითი საცავების შექმნისა და თანამშრომელთა გაუმჯობესების მიზნით ზუგდიდისა და ახალციხის რეგიონული არქივების შენობა-ნაგებობების საარქივო სამუშაოების ჩატარება და ახალი, დამატებითი საცავების მშენებლობისათვის არქივის ახალი შენობის აშენება; არქივის ცენტრალიზაციის მომდევნო ეტაპად არქივის დოკუმენტების 6 რეგიონულ არქივში განთავსება; ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის მიზნით მომსახურების ელექტრონული პროგრამების ახალი პარამეტრების შემუშავება; ელექტრონული პროგრამების განახლება და დახვეწა, მკვლევართა აღრიცხვისა და მონიტორინგის საარქივო დოკუმენტების (ფოტო-, ვიდეო-, ფონო-, ტექსტური დოკუმენტების) ელექტრონული კატალოგების, გეოგრაფიული საინფორმაციო სისტემის (GIS), პროგრამისა და ონლაინმომსახურების რეჟიმის დანერგვა; მოქალაქეთა მომსახურების გაუმჯობესება, აგრეთვე ეროვნული საარქივო ფონდის ელექტრონულ არქივის შექმნა და სრულყოფა დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობის და იურიდიული პირების სწრაფი და ხარისხიანი მომსახურების, დოკუმენტების შენარჩუნებისა და ეროვნული მემკვიდრეობის დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით აპარატურის კალიბრაციისა და ოპერირების პროგრამის, სკანირების პროცესის სისტემის, სკანირებული დოკუმენტების ელექტრონული რეესტრისა და ანოტირების შემუშავება და დანერგვა.

6.7 **სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და (პროგრამული კოდი 26 08)**

საზოგადოებრივი ცენტრების (სოფლის სახლების) მშენებლობა, გამართული ფუნქციონირების ეფექტიანი მიწოდება; საჯარო ბიბლიოთეკების ბაზაზე საზოგადოებრივი კონცეფციის განვითარება, რაც გულისხმობს შერჩეული სოფლის ბიბლიოთეკების ინფრასტრუქტურის, ტექნიკითა და ინტერნეტით უზრუნველყოფასა და თანამშრომელთა მუნიციპალიტეტებში ელექტრონული მმართველობის დანერგვის პროექტის განხორციელების სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მონაცემთა ბაზების დახვეწა; უსაფრთხოებისა და პერსონალური მონაცემების დაცვის ხელშეწყობა, მოქალაქეთა ინფორმაციული სრულყოფა, მონაცემთა ხარისხის მართვის სისტემის დანერგვა, მონაცემთა ხარვეზების ანალიზი და გამოსწორება; მოსახლეობის რეესტრის ხარისხის განახლებადი, საიმედო მონაცემთა ბაზის შექმნა და დამისამართების ერთიანი სტანდარტიზებული ხელმოწერა და ორგანიზაციის ციფრული შტამპის განვითარება.

6.8 **სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური (პროგრამული კოდი 53 00)**

იურიდიული დახმარების ხელმისაწვდომობის გაზრდა; მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა; იურიდიული დახმარების სისტემის მაღალი საზოგადოებრივი ცნობიერების უზრუნველყოფა.

6.9

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციონირების გაძლიერების საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი (პროგრამული კოდი 41 01)

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებების დაცვასთან დაკავშირებული გეგმური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება და სხვა სასტიკი, არადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის რეკომენდაციების შემუშავება; მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგინება; სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა; ადამიანის უფლებათა სავარაუდო და განცხადებების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება; რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი შესრულების შეფასება; საქართველოს დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და მათი რაოდენობის გაზრდასთან დაკავშირებული საგანმანათლებლო კამპანიების ჩატარება, მათ შორის, სოციალური მედიის გამოყენებით გავრცელება; სამიზნე აუდიტორიისათვის სწავლების განხორციელება; საქართველოს სახალხო დამცველის ყოველთვიური ანგარიშების გამოცემა; ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე ყოველთვიურად საგანმანათლებლო კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციის გამოცემა და გავრცელება; კულტურის განვითარებისა და თანასწორუფლებიანი გარემოს ჩამოყალიბების უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა; რელიგიური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა; ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების მომზადება; სახელმწიფო უწყებებისათვის წარდგენა; ადამიანის უფლებათა სამოქმედო გეგმის შემუშავებისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ეროვნული სამოქმედო გეგმის განხორციელება რელიგიისა და ეროვნულ უმცირესობათა საბჭოების ჩართული უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა როგორც ცენტრში, ისე არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება; ალზაიმის დაწესებულებების მონიტორინგი; 24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის არასრულწლოვნების მომზადების ზედამხედველობა სამზრუნველო დაწესებულებებში; საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის კუთხით არსებული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის შემოსული გენდერული თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტი საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო ორგანიზაციებისა და ორგანიზაციების საქმიანობის განხორციელება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინტერესების დაცვა; გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციით“ დადგენილი მოთხოვნების შესრულებაზე განხორციელება; ე. წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებების დაცვის მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი; „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოსაფხვრელად საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება; თავდაცვისა და სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის განხორციელება.

6.10

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 06)

საჯარო სამართლის იურიდიულ პირში – „სმართ ლოჯიკში“ მენეჯერული პროექტის სხვადასხვა უწყებისათვის ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური სერვისების სრული სპექტრით, კერძოდ: ქსელური უზრუნველყოფა, ელექტრონული ფოსტის სერვისი, ონლაინ-საშუალებები, ტელე- და ვიდეოკონფერენციები, დროისა და დავალებების მართვა.

უზრუნველყოფა, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარება, არასასურველი და პროგრამებისა და ვირუსებისაგან დაცვა, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიან ტექნოლოგიური მხარდაჭერის სატელეფონო ცენტრის შექმნა და ინციდენტების მ სატელეფონო სერვისი, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტ ადგილზე მომსახურება და სხვა სერვისები, რომლებიც აუცილებელია თანამც სრულყოფილი ოპერირებისათვის; ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური სერვისების მ თანამედროვე „Cloud Computing“-ის „IaaS“ მოდელის დანერგვა, რომელიც დანახარ უზრუნველყოფს ინფორმაციულ ტექნოლოგიებზე მრავალი ორგანიზაციის დაკმაყოფილებას; სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა (მმართველობაზე გადასვლის მიზნით შესაბამისი კვლევის ჩატარება ბიზნესგადაწყვეტილების შექმნა, რაც გულისხმობს კონკრეტულ შემთხვევა დამკვეთისათვის პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავებას და მაქსიმალურ ბიზნესპროცესებზე; სისხლის სამართლის საქმეთა ავტომატიზაციის პროგრამული სხვადასხვა მოდულის შექმნისათვის პროექტის გეგმის შედგენა და ამოცან ავტომატიზებულ სისტემაში სხვადასხვა ორგანიზაციის (ადვოკატურა, სასჯელაღს განრიდებისა და მედიაციის პროგრამაში მონაწილე სოციალური მუშაკები) სასამართლოს ჩართვისათვის საჭირო ინტეგრაციის მოდულის შემუშავება; პროგრამული უზრუნველყოფის დახვეწა-განახლება და ვებტექნოლოგიის გამოყ ქვეყნის მასშტაბით შესაბამისი ორგანიზაციებისათვის ზუსტი დროის გამ სპეციალური ტექნიკური მოწყობილობების დანერგვა, რომელთა მეშვეობითაც შეს გარანტირებულად ზუსტი და მდგრადი დროის განსაზღვრა, რაც გამორიცხავს პროცესებში მითითებული დროის უზუსტობას.

6.11 ელექტრონული მმართველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 05)

არსებული საინფორმაციო სისტემებისათვის მონაცემთა ადაპტერის დამატება ერთ სისტემასთან კავშირის უზრუნველსაყოფად, ინფორმაციასთან წვდომის გაუ დაცულობა და საიმედოობა, სისტემის საშუალებით ახალი კომბინირებულ სერვისების შექმნა, მოსახლეობისათვის მომსახურების ერთი ფანჯრის პრინცი დანახარჯებით მიწოდება; მოქალაქის პორტალში ყველა იმ ელექტრონული სერვი რომელსაც ცენტრალური ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველ სთავაზობენ მოქალაქეებს, ბიზნესსა თუ არასამთავრობო სექტორს; საკონტეინერ პროცესში (იმპორტი/ექსპორტი) ჩართულ კერძო და სახელმწიფო სუბიექტებს შო გაცვლის პროცესის გამარტივებისათვის საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრო სისტემის შექმნა; საკონტეინერო გადაზიდვების ბათუმისა და ფოთის პო განხორციელება (სისტემამ უნდა მოიცვას ყველა სახის სახმელეთო და საჰაერო ტ მსგავსი პროფილის საერთაშორისო სისტემებთან ინტეგრაცია; სახელმწიფო დაწეს ოფიციალური დოკუმენტბრუნვის ელექტრონულად, ერთიან სტანდარტზე ინფორმაციის გაცვლის დაცული ინფრასტრუქტურის ფარგლებში განხორციელე უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით საკანონმდებლო ინიციატივის მომზადება, უსაფრთხოების პოლიტიკისა და სტანდარტების ჩამოყალიბება; სპეციალური კითხ რომლის საშუალებითაც სახელმწიფო დაწესებულებები შეძლებენ შეაფასონ საკუთა განახორციელონ იმ ცხრილების, მონაცემთა მასივებისა და ელექტრონუ იდენტიფიცირება, რომელთა გამოქვეყნებაც შესაძლებელია ღია მონაცემების პორტ ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სახელმწიფო სისტემის შექმნა.

6.12 პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი (პროგრამული კოდი 51 00)

საჯარო და კერძო პირებისათვის მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებუ გაწევა;
მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა;

საჯარო და კერძო დაწესებულებებში მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმების მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მისაზოგადოების ინფორმირება;

პერსონალური მონაცემების დამუშავების ევროპული სტანდარტების დასაწესებ ნორმატიული აქტებისა და რეკომენდაციების მომზადება, ინსპექტირების მეთოდოლოგია და დახვეწა, სხვა ქვეყნებში მონაცემთა გადაცემაზე კონტროლის გაუმჯობესება.

6.13 **სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური (პროგრამული კოდი 50 00)**

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

სადაზღვევო საქმიანობის განზოგადება;

სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება;

სადაზღვევო კომპანიებისათვის ლიცენზიების გაცემა, მათ შორის, პიროვნული ლიცენზიების გაცემა;

6.14 **სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო (პროგრამული კოდი 50 00)**

საჯარო სამსახურის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავების საქმიანობის კოორდინაციის ხელშეწყობა, საჯარო სამსახურის რეფორმის კონცეფციის განხორციელების საქმიანობის ადამიანური რესურსების მართვის საქმიანობების მუშაობის თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების დროულად დაზღვევისათვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; საჯარო დაწესებულების გავლის პროგრამის კოორდინაცია და კონტროლი; საჯარო სამსახურის სფეროში მდგომარეობისა და ნორმატიული აქტების შესრულების ანალიზი.

6.15 **მიწის ბაზრის განვითარება (WB) (პროგრამული კოდი 26 14)**

მსოფლიო ბანკის (WB) და USAID-ის პროექტის „მმართველობა განვითარებისთვის“ (პროექტის ძირითადი საქმიანობების დაწყებამდე მომზადებული მიწის სისტემურ საპილოტე პროექტის განხორციელების და საკომუნიკაციო სტრატეგიების, საპილოტე საზოგადოების ინფორმირების სამოქმედო გეგმისა და მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროექტით გათვალისწინებული კანონპროექტის მიღებისთანავე საპილოტე პროექტის ხანგრძლივობა 30 თვეა, შესაბამის ტერიტორიებზე (დაბა შუახევი, დაბა მანლახამულა, სალხინო, არბოშიკი, კარალეთი, საგურამო, ზარიძეები, არხილოსკალო, ვედლოვო) დაგეგმილი საქმიანობების განხორციელება კანონპროექტით განსაზღვრული რეგისტრაციის ახალი პოლიტიკისა და სამართლებრივი ნორმების საფუძველზე; საპილოტე პროექტში სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების საკადასტრო და პირველადი სამუშაოების შესრულება; მიწის ნაკვეთებისა და მესაკუთრეების იდენტიფიკაცია, საკუთრების დამდგენი დოკუმენტების მოძიება, არსებული პრობლემების ანალიზი, საკადასტრო სამუშაოების ჩატარება; მიწის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებით ქალთა უფლებების დაცვა და გენდერული თანასწორობის პრინციპების პოპულარიზაცია; არასასაქონლო დანიშნულების მიწების აზომვა და რეგისტრაცია; განხორციელებული სამუშაოების საფუძველზე მეთოდოლოგიის შემუშავება; მიწების პირველადი რეგისტრაციის სარეგისტრაციო და საკადასტრო ბაზის სრულყოფა, რაც ხელს შეუწყობს როგორც სოფლის მეურნეობის განვითარებას, ისე უძრავი ქონების ბაზრის გააქტიურებას და ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას.

6.16	სახელმწიფო რწმუნებულების – გუბერნატორების ადმინისტრაციები (პროგრამული კო
	სახელმწიფო რწმუნებულების – გუბერნატორების ადმინისტრაციები შესაბამის ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინირებულად შეიმუშავენ მუნიციპალიტეტ სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტებს, ადგილობრივი ინფრასტრუქტურ და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით მოამზადებენ წინადადებებს, სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის პროცესსა და ადგილობრივი თვ ორგანოების საქმიანობას.
6.17	ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარე კოდი 26 10)
	საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებ პრიორიტეტულ მიმართულებებში არსებული ევროპული კანონმდებლობის, სტრატეგიების შესაბამისი ქართული ნორმატიული ბაზის შესაქმნელად თარგმნი საქართველოს ნორმატიული აქტების თარგმნა ინგლისურ ენაზე და ევროკავშირის თარგმნა ქართულ ენაზე; თარგმნილი სამართლებრივი აქტების ოპერატიულად გან ვებგვერდზე და დაინტერესებული მომხმარებლისათვის მათი სრული ხე უზრუნველყოფა.
6.18	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარებისა და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა (კოდი 06 03)
	<p>საარჩევნო რეფორმების ხელშეწყობა;</p> <p>კომპეტენციის ფარგლებში მონიტორინგის განხორციელება;</p> <p>ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;</p> <p>საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;</p> <p>პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების განვითარებ კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობისათ პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით გა ფონდის ფუნქციების შესრულება.</p>
6.19	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა (პროგრამული
	<p>მომსახურების ხარისხის განვითარების მიზნით საჯარო სამართლის იურიდიული პ სახლის „წინა ხაზის“ თანამშრომლების პერიოდული გადამზადება, პროდუქტებისა პროცესების განვითარება, იუსტიციის სახლში დამატებითი კერძო და სახელმ ინტეგრაცია, მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევის რეგულარული განხორციე ცნობადობის ზრდისთვის მარკეტინგული ღონისძიებებისა და პიარღონისძიებების საერთაშორისო მასშტაბით იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტი და ბრენდი დაინტერესებულ ქვეყნებში; იუსტიციის სახლების შესაბამისი ტექნიკითა და ინვენტ იუსტიციის სახლის ყველა ფილიალში ღონისძიებების დაგეგმვა სხვადასხვა ინფ ხარვეზის გამოვლენისა და აღმოფხვრის მიზნით; საქართველოს მასშტაბით იუსტიცი ფილიალების აშენება.</p>

7

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და ხელშეწყობა

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის ვალდებულებების ნაწილია და, შესაბამისად, სახელმწიფოსთვის ამ კუთხით განსაკუთრებული პრიორიტეტული მიმართულებაა. ტერიტორიულად დევნილთა და დევნილთა საკუთარ სახლებში დაბრუნებამდე სახელმწიფო იწარმოებს ნორმალური საყოფაცხოვრებო პირობების შეთავაზებაზე, რაც გულისხმობს როგორც დემონტაჟისა და რეაბილიტაციის, ისე დევნილთათვის საცხოვრებელი ფართობების მათი გონივრული განსახლების ღონისძიებებს, რათა ყველა დევნილს ღირსეულ პირობებში საშუალება მიეცეს. დევნილთა საზოგადოებაში სრული ინტეგრაციის მიზნით მათ პირობების შექმნა კერძო საკუთრების მოპოვებისა და დასაქმების გზით ხორციელდება დევნილების, როგორც საქართველოს მოქალაქეების, უფლება, დაბრუნდნენ ოკუპირებულ ისევ, როგორც მათი საკუთრების უფლება, შეუქცევია;

სახელმწიფო განაგრძობს შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებას ლტოლვილთა რეადმისიის ხელშეწყობის საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციისა და საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფის მიზნით;

კონფლიქტების სრულმასშტაბიანი მოგვარების საფუძვლის მოსამზადებლად ყურადღება მიექცევა სტაბილური, უსაფრთხო გარემოს შექმნას, პროვოკაციების საფრთხეების მყარი მექანიზმის ჩამოყალიბებას და უსაფრთხოების გარანტირების პროცესში ორგანიზაციების ჩართულობის უზრუნველყოფას. გზა გაეხსნება სახალხო დიპლომატიის რეაბილიტაციასა და ბიზნესპროექტებს;

მეგობარი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით მნიშვნელოვნად არასამთავრობო სექტორის ისეთი პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეწყობს სხვადასხვა „ინტერესთა ჯგუფის“ დიალოგს;

კონფლიქტების მოგვარებისათვის გადამწყვეტი იქნება დემოკრატიული ინსტიტუტების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრობლემების გადაჭრის დაჩქარება. ამ სახელმწიფო პოლიტიკის წარმატებამ აფხაზეთისა და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის საზოგადოებები ერთიან სახელმწიფოში ცხოვრების უპირატესობაში უნდა დაარწმუნოს.

7.1

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობები (პროგრამული კოდი 34 02)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განახლება და მის შესაბამისად დევნილთა განსახლებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართობების მოძიება, ბინების აშენება, კერძო საკუთრებაში გადაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით თბილისსა და საქართველოს რეგიონების სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან და ახალი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობასთან დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვა;

სავალალო მდგომარეობაში მყოფი დევნილთა განსახლების ობიექტების შესწავლა და

ბენეფიციართა რაოდენობის დაზუსტება და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფიქსირება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

დევნილთათვის ფულადი დახმარების გაწევა საქართველოს ოკუპირებული იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს წესით;

საცხოვრებელი ფართობების დასაქირავებლად დევნილთა ოჯახებისთვის ყოველთვიურ დახმარებების გაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით რეაბილიტირებული და ახალაშენებული ელექტროენერჯის, გარე საკანალიზაციო, ბუნებრივი აირის და წყლის სისტემების მოწყობა სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

დევნილთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის მათ საკუთარ ობიექტებში ჩასატარებელი სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსება სათანადო აქტის საფუძველზე;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლებისათვის განსაზღვრულ, აშენებულ და რეაბილიტირებულ ობიექტებში მათი გრძელვადიანი განსახლების ღონისძიებების დასრულებამდე ორგანიზაციის მომსახურების შესყიდვა.

7.2

იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 25 05)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალური დაცვის, მათთვის ღირსეული პირობების შექმნის და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მათ კომპლექსურ დასახლებებში ინფრასტრუქტურის განვითარება.

7.3

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 34 01)

ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული გათვალისწინებით იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა, ლტოლვილთა, ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებელთა, რეპატრიანტების, ნაკადების რეგულირება, მათი დროებითი ან მუდმივი განსახლების ორგანიზება, ადგილობრივი საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნა და სოციალური დაცვა;

დევნილთა თვითკმარობის გაზრდა, სახელმწიფოზე მათი დამოკიდებულების შემცირება და უკიდურესად გაჭირვებული, დაუცველი დევნილების ერთიან სოციალურ ინტეგრირება საერთო კრიტერიუმების საფუძველზე;

რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების სისტემატიზაცია, ანალიზის შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად;

არალეგალური მიგრაციის პრევენცია, დროებითი ლეგალური შრომითი მიგრაცია გაზრდა;

რეადმისიის ხელშეწყობის საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციის უზრუნველყოფის შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების მოთხოვნის დევნილების გამოკვეთა აღნიშნული ქონების პრივატიზაციის პროცესის მოსამზადებელი

ეკომიგრანტთა განსახლების ორგანიზება და ახალ საცხოვრებელ ადგილებზე ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

7.4

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მ (პროგრამული კოდი 22 00)

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებისგან გამყოფი ხაზის ორივე მხარეს მდინდობის აღდგენის, მათი შერიგებისა და დეოკუპაციისათვის საფუძვლის მომზადების ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჰუმანიტარული, სოციალურ-ეკონომიკური და სხვა მიმართულებებით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა და კოორდირებული უმცირესობების საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა, მათთვის განათლებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, მათი სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება მემკვიდრეობის შენარჩუნება-განვითარება; რეინტეგრაციის მიზნით ჩართული სამოქმედო გეგმის განხორციელება.

7.5

დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 34 03)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალური და ეკონომიკური ხელშეწყობა; მათი დასაქმების, მომსახურების, ინფრასტრუქტურისა და საცხოვრებელი გაუმჯობესება; დევნილთა ჩასახლებაში, განსაკუთრებით სოფლად, შესაბამისი საფუძველზე სასოფლო-სამეურნეო პროექტებისა და სხვა ბიზნესპროექტების უზრუნველყოფა; დევნილთა ხელშეწყობა – ტექნიკური დახმარების გაწევა, ტრენინგების ჩატარება და საჭირო ინვენტარით აღჭურვა; დევნილთა საარსებო უზრუნველყოფა.

8

კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებასთან ერთად აუცილებელია, სახელმწიფომ ხელი შეუწყოს კულტურული ტრადიციების დაცვასა და ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე, სახელმწიფო პრიორიტეტია ახალგაზრდობის მრავალმხრივი განვითარების ხელშეწყობა;

პრიორიტეტის მიზანია სახელმწიფოს მიერ კულტურის სფეროში საქართველოს თავისუფალი საქმიანობისა და შემოქმედებით პროცესში ხელისუფლების ჩაურევლობის უზრუნველყოფა.

მოხდება ქართული კულტურული სივრცის მსოფლიოს კულტურულ სივრცეში ინტეგრირების კულტურული მემკვიდრეობა დაცული იქნება მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების რეაბილიტაციის პროცესი წარმართება საერთაშორისო სტანდარტების, იუნესკოსა და სხვა ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით;

სახელმწიფო განაგრძობს ქვეყნის მნიშვნელოვანი კულტურული მემკვიდრეობის ფინანსურ და მხარდაჭერას საქართველოს კულტურის საზღვარგარეთ პოპულარიზაციას, კულტურული მემკვიდრეობის რეაბილიტაციას;

ეროვნული უმცირესობების თვითმყოფადობის შენარჩუნებისათვის მოხდება ისტორიული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება, კულტურის პოპულარიზაცია. ქართულ მასშტაბში გაშუქდება ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა პრობლემები, მიღწევები, კულტურული მნიშვნელოვანი თემები. ხელი შეეწყობა ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვას ინტეგრაციის საკითხებზე მომუშავე ორგანიზაციებს;

სპორტის რეფორმის ძირითადი პრიორიტეტებია: სპორტის შესახებ ახალი კანონის მოსახლეობის ყველა ფენისათვის სპორტში ჩასაბმელად ხელმისაწვდომი პირობების შექმნის ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება; უმაღლესი აკადემიური და საშუალო სპორტულ აგრეთვე სპორტის მეცნიერების განვითარება; სპორტული მედიცინის განვითარება; თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

პრიორიტეტის ფარგლებში განსაკუთრებული ადგილი უკავია ქართული სპორტული წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და მათთვის სხვადასხვა სოციალური გარანტიების აგრეთვე ახალგაზრდებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისებისათვის გეგმის დანერგვას;

პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილი პროგრამები ასევე მიზნად ისახავს ახალგაზრდა ასპარეზზე მხარდაჭერას და მათი სამოქალაქო საზოგადოების აქტიურ წევრებად ხელშეწყობას;

საგანგებო ღონისძიებები განხორციელდება ქართული ენის, როგორც სახელმწიფო სახელმწიფო ენაზე იზრუნებს სახელმწიფო, რათა გარანტირებული იყოს ქართული ენის სტატუსის დაცვა.

8.1 ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში ს გარეთ (პროგრამული კოდი 33 02)

ქვეყნის პოპულარიზაციის და მისი პოზიტიური იმიჯის ჩამოყალიბების მიზნით ისე განხორციელდება, რომლებიც გააღვივებს ინტერესს საქართველოს მიმართ და დასათანადო ადგილს ევროპული ცივილიზაციის ისტორიულ და მიმდინარე სახელოვნებო ორგანიზაციებში კრეატიული აზროვნების დანერგვა-ხელშეწყობა ხელოვნებისა და ლიტერატურის ტრადიციების დაცვა და განვითარება; კლასიკური ხელოვნების პოპულარიზაციისათვის სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება; საერთაშორისო ფორუმებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა ღონისძიებათა საქართველოში მოწყობა; ქვეყანაში ხელოვნების პოპულარიზაცია სხვადასხვა ქალაქში საერთაშორისო თეატრალური, მუსიკალური, სახვითი, კინო ხელოვნების, წიგნის ფესტივალების, კონკერტებისა და გამოფენების მოწყობა და შემოქმედებითი (მათ შორის, ფოლკლორული) კოლექტივებისა და შემსრულებლების სხვადასხვა ქვეყანაში გასამართ ფესტივალებში, კონკურსებსა მონაწილეობის ხელშეწყობა; რეგიონების თეატრების ხელშეწყობა, აგრეთვე მათი სადაზღვრის თანადაფინანსება; კულტურის სფეროს მდგრადობისა და ფინანსური უზრუნველყოფა; კულტურის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება განხორციელების გზების დასახვა, გადაუდებელი და ახალწარმოქმნილი პრობლემების გადაჭრა; სამეზობლო პოლიტიკის შემუშავება, ერთობლივი ღონისძიებების განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული ბავშვებისა და ახალგაზრდების ხელშეწყობის პროდუქტების კომერციალიზაციისათვის; საინვესტიციო პროექტების შექმნის განხორციელება და მონიტორინგი.

8.2 სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 02)

ქართული ფეხბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა ინფრასტრუქტურის განვითარება და რეაბილიტაცია; ეროვნული, სხვადასხვა ასაკის ფუტსალის ნაკრები გუნდებისათვის ყველა საჭირო პირობის შექმნა; ქართული რაგბის საერთაშორისო ასპარეზზე ღირსეულად წარმოჩენა; ქართული კალათბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, საკალათბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და ეროვნული და სხვადასხვა ასაკობრივი ნაკრები გუნდებისათვის ყველა საჭირო პირობის შექმნა;

წინსვლისათვის ხელის შეწყობა და ყოველმხრივი დახმარება; საქართველოში სპორტ ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებზე ევროპის ჩემპიონატებში, პირველობებში, მსოფლიო და ოლიმპიურ თამაშებში ტურნირებში, სასწავლო საწვრთნელ შეკრებებში) მონაწილეობა; ფარიკაობის, ჭადრ განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, სახეობების მიხედვით ინფრასტრუქტურის განვითარება, ეროვნული, ასაკობრივი და ქალთა ნაკრებები პირობების შექმნა; საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტულ მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება, სპორტის პოპულარიზაცია და სპორტული ხელშეწყობა; ოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებში საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა; პარაოლიმპიური სპორტის განვითარებისათვის ქმედითი გადადგმა, ადაპტირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება და არსებული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია; პარასპორტსმენთა სოციალური და მატერიალური პირობების გაუმჯობესება; საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების საქართველოს რეგიონებში ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარებისათვის ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი და დანერგვა, სპორტულ გასართობ თამაშებში საჯარო სკოლების ჩაბმვა; საქართველოს ინფრასტრუქტურის შექმნა და რეაბილიტაცია, მატერიალურ-ტექნიკური გაუმჯობესება, სპორტული დანიშნულების ობიექტების, დარბაზებისა და სტადიონების აღდგენა, მშენებლობა; რეგიონებში სპორტული ცხოვრების განვითარება, სპორტული ეკიპირებისა და მოწყობილობების შექმნა; ქართული სპორტის წარმატებების ამსაღი შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია ოლიმპიური ფესტივალი „თბილისი-2015“-ისთვის შესაბამისი სპორტული რეზერვების სპორტის 9 სახეობაში.

8.3 მათწყებლობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 42 01)

საზოგადოების ინტერესების გათვალისწინებით გადაცემების, ფილმებისა და ღონისძიებების, აგრეთვე საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემების მომზადება და უზრუნველყოფა.

8.4 კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა (პროგრამული კოდი 42 02)

მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის, კულტურის უძველესი ძეგლების კულტურულ ღირებულებათა აღრიცხვა; საქართველოს მუზეუმების, ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური ხელშეწყობის სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, მათი დაცვა და ინფრასტრუქტურის განვითარება, სარეაბილიტაციო-სარესტავრაციო ღონისძიებები სამუზეუმო კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია; იუნესკოს ვალდებულებების შესრულება, ქვეყნის ფარგლების გარეშე საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მონიტორინგი, შესწავლა და სახელმწიფოებთან ერთად ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.

8.4.1 მუზეუმების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 33 04 01)

მუზეუმების ახალ ექსპოზიციასთან და მოძრავ გამოფენასთან მოწყობა; მუზეუმების ექსპონატების განახლება, მუზეუმების მართვის თანამედროვე სისტემის დანერგვა ფონდების პასპორტიზაცია, ახალი გამოცემების განხორციელება, საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება; მუზეუმებში დაცული კულტურული ძეგლების დაცვა-კონსერვაცია თანამედროვე გამოცდილების გათვალისწინებით დაცული საგანძურის დაცვის პირობების გაუმჯობესება და ტექნიკური პრობლემების

8.4.2	<p>კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა (პროგრამული კოდი 33 04 02)</p>
	<p>საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების (ისტორიული დასახლებების კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და რეაბილიტაცია მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური მათი სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნის კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია; კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მდგომარეობის პრევენციული კონსერვაციისა და რისკისათვის მზადყოფნის ეფექტიანი მექანიზმების განვითარება; საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად კულტურული მონაცემთა ბაზის შექმნა; კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა/კომპლექსების რესტავრაცია მომავალი თაობებისათვის შესანარჩუნებლად და ტურიზმისათვის გარემოს შესაქმნელად; კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ორგანიზაციებთან და იუნესკოს ვალდებულებების შესრულება; კვლევის შედეგად მიღებული მუზეუმ-ნაკრძალების შესახებ გზამკვლევების, ქართული ხუროთმოძღვრების ცენტრების, ალბომების, კრებულების გამოცემა; არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნის ფარგლებში გარეთ არსებული საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მონიტორინგი, შესწავლა, შესაბამის სახელმწიფოებთან ერთად ერთობლივ დაგეგმვა და განხორციელება.</p>
8.5	<p>სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი (პროგრამული კოდი 45 01)</p>
	<p>ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღსაზრდელად საქართველოს სხვადასხვა დაფინანსდება სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სხვადასხვა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯები, სასწავლებლები (მათ შორის, დაფინანსდება საპატრიარქოს 70-ზე მეტი სსიპი კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაცია მაღალმთიან რეგიონებში).</p>
8.6	<p>ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 45 01)</p>
	<p>სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობით ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარისხით საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური განვითარება, ფორმირება და სრულყოფა; პოტენციურად მოგებიანი ბიზნეს-ინიციტივების საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა; ბავშვთა და ახალგაზრდობის ფიზიკური, ზნეობრივი, ესთეტიკური და სოციალურ-ემოციური განვითარებაზე ზრუნვის კატეგორიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, მოზარდების შესაბამისად პროფესიული წრეების, ცენტრების, კლუბებისა და სტუდიების შექმნისა და ახალგაზრდობის შემეცნებით-შემოქმედებითი და დასვენებითი ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება; კულტურულ-შემოქმედებითი, გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდობის ჩართვა სხვადასხვა ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდობის ცოდნისა და უნარ-ჩვევებით გაღრმავება; პროგრამა „მომავლის ბანაკის“ ფარგლებში ქართველი ახალგაზრდობის აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა; პროგრამა „ფესტივალი-2015“-ის ფარგლებში კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდობის ჩართვა სხვადასხვა ღონისძიების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდობის ცოდნისა და უნარების სხვადასხვა გაღრმავება.</p>

8.7	<p>კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამული კოდი 33 01)</p>
	<p>კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია; ერთიანი სამუშაო შემუშავება და განხორციელება; სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა; კულტურის განსაკუთრებით ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა შემოქმედთა მხარდაჭერა საქართველოს კულტურის ცენტრების შექმნის ხელშეწყობა, კულტურის დღე-ღამეების, კონკურსების, ფესტივალებისა და გამოფენების ორგანიზება; საქართველოს კულტურის კერებისა და ფონდების შექმნა; კულტურულ ღირებულებათა და პოპულარიზაცია.</p>
8.8	<p>სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 03)</p>
	<p>საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრძალის, პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულ სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება მოთხოვნების შესაბამისი საწვრთნელი პროცესის წარმართვისათვის ხელშეწყობა.</p>
8.9	<p>სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება (პროგრამული კოდი 39 01)</p>
	<p>ფიზიკური აღზრდის, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში ქვეყნის ერთიანი შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია; სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა; სპორტსმენების ორგანიზაციული და მეთოდური ხელშეწყობა, სპორტის სფეროში კვალიფიკაციის კოორდინაცია, ერთიანი სპორტული კლასიფიკაციის შემუშავება და დამტკიცება, სპორტული პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის დადგენა, სპორტულ ასოციაციებთან, კავშირებთან, სპორტულ ფედერაციებთან და სხვადასხვა ორგანიზაციასთან თანამშრომლობა და მათი საქმიანობის ხელშეწყობა; სპორტის მასტიმულირებელ საშუალებათა გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში საინვესტიციო და საქველმოქმედო განხორციელების ხელშეწყობა; ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთა მხარდაჭერა, საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შესაბამის უწყებებთან ერთად განხორციელება; სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში ახალგაზრდობასთან დაკავშირებული კანონპროექტების შემუშავება; სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების განვითარებისათვის საჭირო სამშენებლო, სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება.</p>

8.10

სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო (პროგრამული კოდი 55 01)

საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განხორციელებული რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისათვის საბჭოთა ტოტალიტაროს მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

9

საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია

სახელმწიფოსთვის უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტებია ქვეყნის საგარეო ურთიერთობებში წარმართვა, ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია და გლობალური უსაფრთხოების მხარდაჭერა;

საგარეო ურთიერთობების საფუძველი იქნება ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის გეოპოლიტიკური რეალობის გათვალისწინება, ევროკავშირისა და ნატოში ინტეგრაცია;

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფს არენაზე ქვეყნის ინტერესების დაცვას. ევროკავშირთან თანამშრომლობის ჭრილში პრიორიტეტულია ასოცირების შეთანხმების წარმატებულად იმპლემენტაცია, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში შორის თანამშრომლობაში „ოთხი თავისუფლების პრინციპის“ უფრო ფართოდ გავრცელებას;

მშვიდობის გამყარებისკენ მიმართული საგარეო პოლიტიკით საქართველო თანამეგობრობისათვის საიმედო და პროგნოზირებადი პარტნიორია, რაც ხელს შეუწყობს ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებას და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელსაყრელი გარემოს შექმნას;

საქართველო აცნობიერებს თავის მოვალეობებს იმ გამოწვევათა წინააღმდეგ ბრძოლაში, რომლებიც დაგას მსოფლიო, და ამ მიმართულებით საერთაშორისო ძალისხმევაში მონაწილეობას, კერძოდ, კონფლიქტებში წვლილის შეტანას, განიხილავს, როგორც ეროვნული ინტერესების დაცვის, ისე მნიშვნელოვან კომპონენტს;

დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერება და სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობა ხელს შეუწყობს კონფლიქტების სრულმასშტაბიანი მოგვარების პროცესის წარმატებას;

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც მთავარ მოკავშირესთან, ურთიერთობას საქართველო სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული პირობების თანახმად. ქართველი განიხილავს, როგორც საკუთარი საზოგადოების წინაშე ვალდებულებას;

საქართველო შეეცდება, საერთაშორისო მექანიზმების გამოყენებით დაიწყოს რუსეთის დიალოგი, რომლის მიზანიც იქნება ორმხრივ ურთიერთობებში არსებული კრიზისის ეტაპობრივი სტრატეგიის შემუშავება;

დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკით საქართველომ კავკასიური ინტერესების ფუნქცია უნდა შეიძინოს. მნიშვნელოვანია მეზობელ სომხეთთან, აზერბაიჯანთან, თურქეთთან და პოლიტიკური ურთიერთობების გაღრმავება. ტრანსნაციონალური პროექტებისათვის გეოპოლიტიკური მდებარეობის გათვალისწინებით, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის

პრიორიტეტულ მიმართულებად უნდა იქცეს შავი და კასპიის ზღვების რეგიონების და ცე ქვეყნებთან ურთიერთობების განვითარება.

9.1 საგარეო პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 28 01)

საერთაშორისო არენაზე ქვეყნის ინტერესების დაცვა, საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტულ ამოცანების შესრულება; საერთაშორისო თანამეგობრობის დახმარებით საქართველოს ოკუპანტი სახელმწიფოს მიერ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და პატივისცემის უზრუნველყოფა, ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის რუსეთის ფედერაციაზე საერთაშორისო თანამეგობრობის ზეწოლის გაძლიერების ღონისძიებების განხორციელება, რათა მან სრულად შეასრულოს 2008 წლის 12 აგ შეწყვეტის შეთანხმება; რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ ძალის ვალდებულების აღება; ოკუპირებული რეგიონების მიმართ საქართველოს სახელმწიფო განხორციელება; ევროკავშირთან საქართველოს პოლიტიკური და ეკონომიკური ინტეგრაცია; საქართველოს ნატოში გაწევრების პროცესის ხელშეწყობა; ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საგარეო-პოლიტიკური მიზნები მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული პარტნიორული გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება და მისი როლის გაზრდა საქართველო მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მხარდაჭერის პროცესში, რუსეთის ფედერაციასთან ნორმალიზება; დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაციის – სუამდ ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის – „ბისეკის“ ფორმატებში რეგიონთაშორისი თანამშრომლობის გაღრმავება და კონკრეტული პროექტების განხორციელება პროდუქციისთვის ახალი ბაზრების მოპოვება, ქვეყნის ეკონომიკაში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა და სტიმულირება; საზღვარგარეთ ქართული ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა; უცხოეთში მყოფ მოქალაქეების უფლებების დაცვა, მათთვის შეღავათიანი პირობების შექმნა და უსაფრთხოების ღონისძიებების განხორციელება.

9.1.1 საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 28 01 01)

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის დარჩენილ წევრ ქვეყნებთან დიპლომატიურ დამყარება; საქართველოს დიპლომატიური დაწესებულებების ქსელის გაფართოვება წარმომადგენლობების მიერ გადაფარვის არეალის გაზრდა; ევროკავშირისა და ნატო ინტეგრაციის პროცესის ინტენსიფიკაცია; ევროკავშირის „აღმოსავლეთის პარტნიორული ფარგლებში დაგეგმილ ღონისძიებებში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა; სუამდ ევროკავშირის შორის ასოცირების შეთანხმების დროებითი გამოყენება და ასოცირების განხორციელება; ევროკავშირთან სავაჭრო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმა და საქართველო-ევროკავშირის პოლიტიკური დიალოგის ინტენსიფიკაცია; ევროკავშირისა და თავდაცვის პოლიტიკის (CSDP) ფარგლებში თანამშრომლობის გაღრმავება; საქართველოსთვის „სპეციალური პაკეტის“ განხორციელების ხელშეწყობა; ევროკავშირთან აქტიური პოლიტიკური კონსულტაციების წარმოება; საქართველოს ეროვნული პროგრამით გათვალისწინებული რეფორმების სათანადოდ წარმოჩენა; საერთაშორისო პრიორიტეტების განსახორციელებლად ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების ინტენსიფიკაცია; საერთაშორისო ორგანიზაციების (გაერო, ეუთო, ევროპის საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება საქართველოში დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების დაცვის განსამტკიცებლად და კონფლიქტების მშვიდობიანი მოგვარების პროცესში მათი როლის აფხაზეთის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის რეგიონალურ და საერთაშორისო ღონისძიებების ჩართულობის ხელშეწყობა მისი ცნობადობის ზრდის მიზნით; აფხაზეთის ავტონომიური რეგისტრირებული ბიზნესოპერატორების ქართულ და უცხოურ ბიზნესწრებთან საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებასთან შეთანხმებული ეკონომიკური განვითარების მიზნით თანამედროვე საერთაშორისო ეკონომიკური საქართველოს სრულფასოვანი მონაწილეობა და ამ პროცესებში დიპლომატიური აქტიური გამოყენება; საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ეფექტიანი კრიზისულ სიტუაციებში შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებების დაცვისათვის მუშაობის გაუმჯობესება.

9.1.2	საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების (პროგრამული კოდი 28 01 02)
	საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტიური წევრობა ქვეყნის ეროვნული ინტერეს უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.
9.1.3	საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება (პროგრამული კოდი 01 03)
	საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა ოფიციალური დოკუმენტების საქართველოში აკრედიტებულ უცხოურ ორგანიზაციებთან კავშირების დამყარება.
9.2	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 20 00)
	ნატო-საქართველოს კომისიის სხდომების კოორდინაცია; საქართველოს 2015 წლის წინაპროგრამის შემუშავება, მისი განხორციელების მონიტორინგი და კოორდინაცია დოკუმენტის მომზადება; ნატოსა და ნატო-საქართველოს ურთიერთობების შესახებ ინფორმირება; ნატოსთან „არსებით ღონისძიებათა პაკეტის“ განხორციელებისადმი მხარდაჭერის მოპოვების ხელშეწყობა; „ერთი მხრივ, საქართველოსა და, მეორე მხრივ, ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასეთთანხმებისა“ და „საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების დღის წესრიგის ეროვნული სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაცია; ევროკავშირის „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ (Eastern Partnership) და „პარტნიორობა მობილურობაში“ (Partnership) – ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარება; ევროინტეგრაციის საკითხთა ინფორმაციის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2014–2017 წლების სტრატეგიის 2015 გეგმის განხორციელების კოორდინაცია; ევროკავშირის დახმარების ფარგლებში გასაერთაშორისო ფინანსური შეთანხმებების მომზადება და ხელმოწერა, ევროკავშირის პროექტების დაგეგმვისა და განხორციელების ეფექტიანი კოორდინაცია, დახმარების მიმართული უწყებების შესაძლებლობების გაზრდა ევროკავშირის დახმარების პროექტების პროცედურებთან დაკავშირებით.
9.3	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 20 00)
	<p>ქართული დიასპორის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ ცხოვრებაში, შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობით მისთვის კონკრეტული შეთავაზება და მათი პოპულარიზაცია;</p> <p>ყოველწლიურად საქართველოში დიასპორის დღის აღნიშვნა და ამ დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებებში ქართული დიასპორის წარმომადგენელთა ჩართვა;</p> <p>უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეების, საზღვარგარეთ არსებული დიასპორული საკვირაო სკოლებისა და შემოქმედებითი კოლექტივების მხარდაჭერი ღონისძიებები ქართული სახლების არეალის გაფართოება;</p> <p>საქართველოში და საზღვარგარეთ ბიზნეს- და სამეცნიერო ფორუმების გამართვა, ქართული დიასპორული ორგანიზაციებთან დაკავშირება, უცხოეთში მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენების პროექტების შეთავაზება და საქართველოში უცხოური ინვესტიციების ქართული დიასპორის კავშირების გამოყენება.</p>

10	სოფლის მეურნეობა
	<p>სოფლის მეურნეობის განვითარების უპირველესი გარანტი მკაფიოდ განსაზღვრულ რეგიონული პოლიტიკა და სოფლის მეურნეობის სექტორის დაფინანსების რამდენჯერმე</p> <p>სოფლის მეურნეობის დაფინანსების წყარო იქნება როგორც საქართველოს სახელმწიფო</p>

ქვეყანაში სოფლის მეურნეობის, კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველო წარმოების ხელშეწყობა;

სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მწარმოებელთა და მომხმარებელ ჰარმონიზაციის ხელშეწყობა.

10.1.2 სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება (პროგრამული კოდი 37 01 02)

საინფორმაციო, აგროტექნოლოგიური, აგროტექნიკური, აგროსაკონსულტაციური და საკვალიფიკაციო და სხვა ტიპის მომსახურების უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლებისათვის მდგრადი აგრარული პოლიტიკის განხორციელება და ქვეყნის სასურსათო უზრუნველყოფის ხელშეწყობა.

10.1.3 სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 03)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში სარწყავი და დამშრობი სისტემების სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებების, მანქანა მოწყობილობების შეძენა სამელიორაციო ობიექტებზე საექსპლუატაციო და სამუშაოების საწარმოებლად; შპს „საქართველოს გაერთიანებული სამელიორაციო კომპანიის“ სუბსიდირება სარწყავი და დამშრობი სისტემების ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაციის ღონისძიებებისათვის, მექანიკური სატუმბო სადგურების ფუნქციონირების უზრუნველყოფის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად.

10.1.4 ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 04)

ჩატარდება ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის გამოფენა-დეგუსტაციები შიგნით, ისე ქვეყნის გარეთ, რომელთა ფარგლებშიც განხორციელდება წარმოების კულტურული და სარეკლამო ღონისძიებები, რაც ხელს შეუწყობს ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციას, დამატებითი პრიორიტეტული გასაღების ბაზრებზე ბიზნესკონტაქტების დამყარებას და საკვები პროდუქტების საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

10.1.5 სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 01 05)

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ინსტიტუციური განვითარების, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ხარისხისა და რაოდენობრივი კოეფიციენტის გაუმჯობესების, ადგილობრივი და საერთაშორისო ბაზრებზე დამკვიდრების მიზნით მეპაიეთათვის და გამგეობის/დირექტორატის წევრთათვის კვალიფიკაციის კურსების (მენეჯმენტი, გაყიდვები და მარკეტინგი, სამართლებრივი საკითხები, ფინანსური აღრიცხვა, პროგნოზირება, ინფორმატიკა, კოოპერაციის იმპლემენტაცია და სხვა) ჩატარება; ტრენერთა ტრენინგების ჩატარება, რაც ახალგაზრდა პროფესიონალების მომზადებას კვალიფიკაციის ასამაღლებლად; კოოპერატივებში თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და მეთოდოლოგიის თეორიული ცოდნის მიწოდების გზით, შემდეგი მიმართულებების შესაბამისად: სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებში, მცენარეთა მოვლის, მოყვანისა და კლიმატადაპტირებადი ჯიშის მონაცემებისა და პოტენციალის შესწავლა, ცხენების მოვლის (მათ შორის, ვეტერინარულ-სანიტარიული მდგომარეობის კონტროლის), ინოვაციური მეთოდებისა და ტექნოლოგიების, ცხოველთა საკვების წარმოების მეთოდების დანერგვა, რესურსების მენეჯმენტი და სხვა; პილოტურ რეჟიმში საქმიანობის ადგილზე პრაქტიკული ტრენინგების ჩატარება ერთი სრული სესიონის განმავლობაში (კოოპერატივის თანამონაწილეობა – 20%). სტანდარტიზაცია ფარგლებში კოოპერატივის შესაბამისი განცხადების განხილვის დაკმაყოფილების საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივი

სააგენტო უზრუნველყოფს კოოპერატივის სტანდარტიზაციის პროცესის განსახორციელებლად საკონსულტაციო კომპანიის მომსახურების ორგანიზაციულ ხელმისაწვდომობას. საკონსულტაციო კომპანიის ამოცანების წარმატებულ შემთხვევაში კოოპერატივს შესაძლებლობა მიეცემა, განახორციელოს სერტიფიკატის (ISO, HACCP ან სხვა) მიღებისათვის საჭირო ღონისძიებებზე მეპაიეებისთვის ერთიანი ელექტრონული მართვის სისტემის მოხმარება; ტრენინგების ჩატარება; ქვეყანაში გამოფენა-გაყიდვების ჩატარების ხელშეწყობა; შესაბამისი სასაქონლო სახით წარმოდგენილი იქნება კოოპერატივების მიერ გადამუშავებული პროდუქცია; ე. წ. „საინფორმაციო ბანკის“ სისტემის და კოოპერატივებს საშუალებას მისცემს, საკუთარი პროდუქციის შესახებ ინფორმაციას პოტენციურ შემსყიდველებს როგორც საქართველოში, ისე საქართველოს ფარგლებს გარეშე და მოწყვლადი ჯგუფების (დევენილები, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე კოოპერატივებში ჩართულობის სტიმულირება.

10.1.6 სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა (პროგრამული კოდი 37 01 06)

სოფლის მეურნეობის დარგში დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტების მართვა და განხორციელება.

10.1.7 შეღავათიანი აგროკრედიტები (პროგრამული კოდი 37 01 07)

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებისა და შენახვის საწარმოების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა სესხები (ან ლიზინგი) გაიცემა პროექტში მონაწილე საფინანსო ინსტიტუტებს არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – სოფლის მეურნეობის პროგრამის სააგენტო განახორციელებს ამ სესხების (ან ლიზინგის) საპროცენტო სარგებლის და დაფინანსებას როგორც სააგენტოს მიერ 2013-2014 წლებში „შეღავათიანი პროექტის“ ფარგლებში გაცემულ სესხებს, ისე 2015 წელს გასაცემ სესხებსა და ლიზინგის ბენეფიციარი შეიძლება იყოს საქართველოს მოქალაქე ფიზიკური პირი, რომელიც კანონმდებლობით რეგისტრირებული იურიდიული პირი. სესხის (ლიზინგის) მეურნეობის პირველადი წარმოებისა და გადამამუშავებელი წარმოების საბრუნო საშუალებების დაფინანსება. განსახორციელებელი ღონისძიებების დეტალური განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.

10.1.8 მცირემიწიან ფერმერთა საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 01 08)

პროექტის პოტენციური ბენეფიციარები არიან ის ფიზიკური პირები, რომლებსაც ფაქტობრივ მფლობელობაში აქვთ 1,25 ჰექტარის ფართობის ჩათვლით მიწის ნაკვეთი. ბენეფიციარები სარგებლის სახით, უსასყიდლოდ მიიღებენ მათ საკუთრებაში მფლობელობაში არსებული მიწის ნაკვეთის ხვნის სერვისს ან/და სასაძირკვე დანიშნულების საქონელს (სასუქებს ან/და სათესლე მასალას ან/და სასოფლო-სამეურნეო საშუალებებს). განსახორციელებელი ღონისძიებების დეტალური განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.

10.1.9 სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფინანსება (პროგრამული კოდი 37 01 09)

„არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის – სოფლის მეურნეობის ფონდის ანგარიშზე თანხის გადარიცხვის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის №36 განკარგულებისა და „იაპონური გრანტის პროგრამა 2KR-ის ფარგლებში საპროცენტო დეპონირებული თანხების გამოყენების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის №2587 განკარგულების შესაბამისად სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შესაძენად ლიზინგისა და სასესხო ხელშეკრულებების ფარგლებში 2015 წლის ვალდებულებების დაფინანსება.

10.1.10	აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 01 10)
	<p>პროგრამის მიზანია აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასაქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ფერმერებისთვის შენარჩუნება და რისკების შემცირება. განხორციელდება სასოფლო-სამეურნეო მოსავლის დაზღვევაში თანამონაწილეობა.</p>
10.1.11	აგროსექტორის ხელშეწყობა/განვითარება (პროგრამული კოდი 37 01 12)
	<p>საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში სამელიორაციო სისტემების სარეაბილიტაციო განხორციელება;</p> <p>სოფლის მეურნეობის სექტორში სალიზინგო სისტემის განვითარება და, შესაბამისად დასაქმებულ პირთათვის თანამედროვე ძირითადი საშუალებების ხელმისაწვდომი შიგა საირიგაციო ქსელების რეაბილიტაცია; კლიმატთან ადაპტირებული სასაქმიანობის წარმოების/ გადამუშავების/რეალიზაციის მთლიანი ქსელის ხელშეწყობა; „ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაციის პროექტი“ ეტაპისთვის (პირველი ეტაპი) დაპროექტებისა და კვლევების განხორციელება.</p>
10.2	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა (პროგრამული კოდი 37 02)
	<p>სურსათის უვნებლობის ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბებისა და მოსახლეობის დაცვის უზრუნველყოფის მიზნით განხორციელდება:</p> <p>სურსათის/ცხოველის საკვების მწარმოებელი საწარმოების ინსპექტირება, სამომხმონებო მონიტორინგი და პროდუქციის ლაბორატორიული კვლევა;</p> <p>თურქულის, ჯილეხის, ცოფისა და ბრუცელოზის ვაქცინაცია და ტუბერკულოზის და სადეზინფექციო სამუშაოების უზრუნველყოფა და ლემების ინსენერატორის მეშვეობით ცხოველთა იდენტიფიკაციის/პასპორტიზაციის სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;</p> <p>საკარანტინო და მავნე ორგანიზმების გავრცელების წინააღმდეგ შესაბამისი განხორციელება და პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი;</p> <p>ფერმერთა ზოგადი ინფორმირებულობის გაზრდისათვის რეკომენდაციების გამოცემა;</p> <p>ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების საკარანტინო და სხვა საშიში მავნე ორგანიზმების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის ცხელების გავრცელების ადგილებში ცხოველების, მათი სადგომებისა ინსექტოკარიციდული დამუშავება; სურსათის/ცხოველის საკვების და სასმელი წყლის უსაფრთხოების მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევა; მსხვილფეხა პირუტყვის დერმატიტით დაავადების მაღალი რისკის ზონებში პირუტყვის ვაქცინაცია.</p>
10.3	მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 37 03)
	<p>მევენახეობა-მელვინეობის დარგის განვითარების, ახალი სამომხმარებლო ბაზრების მომხმარებლის უზრუნველყოფის მიზნით განხორციელდება:</p> <p>ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციები გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა, რომელთა ფარგლებშიც ჩატარდება წარმომადგენელი კულტურული ღონისძიებები;</p>

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მელსტატიების მომზადება და გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისათვის ღონისძიებები;

ღვინით ვაჭრობის მსოფლიო ჯგუფის (WWTG) მასპინძლობა ბრიუსელში;

ალკოჰოლიანი სასმელების სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშური უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

ვენახების ფართობების აღრიცხვა, რეგისტრაცია, პასპორტიზაცია, სპეციფიკური ზოდაზუსტება;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის მოლეკულური მეთოდებით შესწავლა და წიპწების მოპოვების მიზნით წარმოებულ არქეოლოგიურ თანამონაწილეობა;

ვაზის აბორიგენული ჯიშების და ველური ვაზის მოლეკულური გენეტიკის მეთოდური კვლევები არქეოლოგიურ მასალაზე ღვინის ნაშთების აღმოსაჩენად;

ლიტერატურული წყაროების მოძიება, შეკრება და პუბლიკაციების მომზადება გამოსაქვეყნებლად;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყველა რეალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით მათი სუბსიდირება.

10.4

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება (კოდი 37 04)

ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სხვა ნიადაგების მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო ღონისძიებების განხორციელებით მრავალწლიანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა, კონსერვაცია, საკონსერვაციო ნარგავების შექმნა; ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისუნარიანობისა და ნიტრატების კვლევა-შემუშავება; საქართველოში გავრცელებული შინაური ფრინველების, თევზებისა და სასარგებლო-სამეურნეო მწერების ექსპედიციური კვლევის შექმნა.

11

სასამართლო სისტემა

ქვეყნის დემოკრატიული და მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისათვის განსაკუთრებული აქვს დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი მართლმსაჯულების სისტემის ფუნქციონირების უზრუნველყოფის მიზნით ქვეყნის სასამართლო სისტემის რეფორმირებისა და გამართული მხარდაჭერის ღონისძიებებს, საზოგადოების ნდობის ამაღლებას და მის ჩართულობას, ინსტიტუტის განვითარებას, რათა სასამართლო სისტემა საქართველოს ყველა არარეზიდენტი პირისათვის მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი და ეფექტიანი იყოს;

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება სასამართლო სისტემის რეფორმა, რეგულაციების პოლიტიკური ხელისუფლების ზემოქმედებისაგან თავისუფალ დამოუკიდებელ და მიუკერძოებელ მართლმსაჯულებას და ქმედით საკონსტიტუციო სასამართლო ხელისუფლების ორგანიზებასა და მოსამართლეთა დისციპლინურ კონტროლს თავად სასამართლო ხელისუფლება განხორციელებს. უზრუნველყოფილი იქნება ინსტიტუციური დამოუკიდებლობა. უზრუნველყოფილი იქნება ასევე სასამართლო ადმინისტრირების პროცესის სრული გამჭვირვალობა და მართლმსაჯულების

	საჯაროობა.
11.1	სასამართლო სისტემა (პროგრამული კოდები 07 00–10 00)
	<p>მთელი ქვეყნის მასშტაბით სასამართლო სისტემის გამართული ფუნქციონირებისათვის საკასაციო ინსტანციების სასამართლოებში ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა;</p> <p>მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება; შესაბამისად, გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება იუსტიციის და სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ;</p> <p>ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატებისთვის საქართველოს დადგენილი ყველა იმ ხარჯის ანაზღაურების უზრუნველყოფა, რომელიც დაკავშირებულია საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;</p> <p>საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობის პროცესის გაგრძელება;</p> <p>მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;</p> <p>საზოგადოებისათვის სასამართლო რეფორმის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება.</p>
11.2	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო (კოდი 46 00)
	<p>საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ეროვნული ბიუროს მიზანია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.</p>

12	გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა
	<p>გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება სახელმწიფო ვინაიდან ეს სფერო დიდ გავლენას ახდენს ქვეყნის ზოგად განვითარებაზე. ეს ეხება როგორც ჯანმრთელობის მდგომარეობას, ისე ტურიზმის, ენერჯეტიკის, სოფლის მეურნეობის ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას;</p> <p>პრიორიტეტის ფარგლებში შემუშავდება გარემოსდაცვითი სტანდარტები და ევროკავშირში შესაბამისი სამართლებრივ-ნორმატიული ბაზა. საქართველო ეტაპობრივად შეასრულს მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრ ვალდებულებებს. შეეზღოპოქმედების სტრატეგიული შეფასების, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემა მდგომარეობის მონიტორინგის თანამედროვე პრინციპებზე აგებული სისტემა. მოხდება ჰაერის მდგომარეობაზე დაკვირვების ქსელის გაფართოება და მოდერნიზაცია, სანიტარული შექმნა და აღდგენა. საწვავის ხარისხი, ავტოპარკისა და საწარმოების საქმიანობა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი იქნება;</p> <p>პრიორიტეტის ფარგლებში ქვეყნის ბუნებრივი რესურსებით რაციონალურად დაგეგმვისათვის განისაზღვრება ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ღონისძიებათა მიმართულელები, შემუშავდება და განხორციელდება ტყის ფონდის მართვასა და ტყით დაკავშირებული პოლიტიკა. შემუშავდება მიწის რესურსების მდგრადი გამოყენების ეროვნული შემცირების, გაუდაბნოების თავიდან აცილებისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მიზნით;</p> <p>სახელმწიფო განაგრძობს დაცული ტერიტორიების განვითარებისა და პოპულარიზაციის</p>

აგრეთვე ქვეყანაში ცხოველთა თუ მცენარეთა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დონის დაცვის მხარდაჭერას, გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგის, პროგნოზირების ხელშეწყობის დონის დაცვის განხორციელებას;

განხორციელდება ბიომრავალფეროვნების დაცვის/შენარჩუნების უზრუნველყოფის მოქმედებები, დაინერგება ტყით სარგებლობის თანამედროვე მეთოდები, გენმოდული ცირკულირება თესლისა და სანერგე მასალის იმპორტი, შემოგენმოდული ცირკულირება მზა პროდუქტების სავალდებულო მარკირება, ხელი შეეწყოს კულტურული ჯიშების შენარჩუნებას, აგრეთვე ბიომეურნეობების განვითარებას, ქანარჩენების შეგროვებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურა, შეიქმნება სტიქიური პროგნოზირებისა და მოსახლეობის დროული გაფრთხილების სისტემა, განხორციელდეს სანაპირო ზოლისა და მდინარეების ნაპირების დაცვითი/აღდგენითი სამუშაოები, სავალდებულო გარემოსდაცვითი საკითხების ურბანული დაგეგმვისა და სამშენებლო საქმიანობის პროცესში გათვალისწინება, ხელი შეეწყოს ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის განვითარებას.

12.1 გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 38 02)

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის განხორციელება;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის საშუალოვადიანი სტრატეგიის და მოქმედებათა გეგმა-გრაფიკის შემუშავება და განხორციელება;

რეგულირების ობიექტების შემოწმებათა განხორციელება ყოველწლიურად დამტკიცების შესაბამისად;

ბუნებრივი რესურსების უკანონო მოპოვების, გარემოს დაზიანების ფაქტების აღკვეთის, აგრეთვე ორგანიზაციათა მიმართებებზე, მოქალაქეთა საჩივრებსა და რეაგირების მიზნით არაგეგმიური შემოწმებების განხორციელება;

რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების ხელშეწყობის დონის დაცვის (პროგრამების) დანერგვა, მათ შორის, ამ მიზნის საინფორმაციო სისტემების დანერგვა/განვითარება;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სფეროში თანამშრომელთა უწყვეტი სპეციალური კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა.

12.2 სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 04)

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბებისათვის სატყეო სფეროში არსებულ და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

ტყის რესურსების მართვის არსებული ელექტრონული სისტემის განვითარება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ეროვნული სატყეო სააგენტოს თანამშრომლების სწავლება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

მერქნულ რესურსზე (მათ შორის, სათბობ შემწე) მოთხოვნილების დაკმაყოფილების გამოყოფა;

ტყეების მრავალფუნქციური დანიშნულებით გამოყენების მექანიზმების შემუშავება;

ტყის მოვლისა და აღდგენის დონის დაცვის განხორციელება;

ტყეების ეფექტიანად მართვისა და ფიზიკური დაცვის გაუმჯობესების მი

ინსტიტუციური გაძლიერებისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის ფონდის ფუნქციონალური ზონირებისა და ტყის ინვენტარიზაციის განხორციელება, ტყის მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტიანი სისტემის შექმნა;

სახელმწიფო ტყის ფონდის დარეგისტრირებით ტყის ფონდის ტერიტორიების დ თავიდან იქნება აცილებული ტყის ფონდის ფრაგმენტაცია და ტყის ფართობების შემც

12.3 დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 0

დაცული ტერიტორიების გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებ ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნებისათვის;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარე ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუ

უნიკალური და იშვიათი ორგანული თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნ შენარჩუნებისათვის;

დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფარ და მავნებლებთან ბრძოლის მიზნით შესაბამისი პრეპარატების შექმნა;

დაცული ტერიტორიებისათვის ტურიზმის მდგრადი განვითარების სტრატეგ საფუძველზე ახალი ტურისტული სერვისების დანერგვა, რომლებიც შეესაბამე პრინციპებს;

ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელო ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა საქართველოს ეკოტურისტულ გაზრდისათვის;

ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარე თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღსადგენად და შესანარჩუნებლ

12.4 გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა (პროგრამუ

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმ შემუშავება და განხორციელება, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა; ნარჩე ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების სახელმწიფ დეგრადაციასთან ბრძოლის ღონისძიებების დაგეგმვა; გარემოზე ზემოქმედების ნ შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავ ეკოლოგიური საშიშროების რისკის შეფასება) და გარემოსდაცვით მოთხოვნათა და ნორმათა გათვალისწინებით დასაბუთებული საექსპერტო დასკვნებე ბიომრავალფეროვნების მუდმივი მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული შორის, საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების, აღრიცხვა და მათ შეფასება; საინფორმაციო კამპანიებისა და ღონისძიებების ჩატარება, სახელმწიფო ბიზნეს- და საერთაშორისო სექტორთან თანამშრომლობის გაძლიერება; მხარეებისთვის სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალების მეშვეობით ინფორმაციის ხე უზრუნველყოფა.

12.5 სანერგე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 05)

მაღალი ხარისხის სარგავი მასალის (ნერგები) გამოყვანა ტყისა და ქარსაფარი ზოლებე განაშენიანებისათვის, მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქგამწვანების, საერთაშორისო

და კერძო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად; ტყის ჯიშთა სარგავი მასალის გამოყვ: ტრადიციული მეთოდის (ღია გრუნტში) და კონტეინერული მეთოდის (სასათბურე მ: გამოყენება; გამოყვანილი ნერგების სახეობების ზრდა; ელექტრული ქსელების ხაზობ ნაგებობებისა და მაგისტრალური მილსადენების დაცვის ზონების უსაფრთხო ფუნქც: ფარგლებში საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების გარემოდან ამოღ: გარემოსთვის მიყენებული ზიანის შესარბილებლად მათი დაცვა-აღდგენის ხელშეწყ

12.6	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლ: პროგრამა (პროგრამული კოდი 38 06)
	<p>სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრ: გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილე: უზრუნველყოფა სათანადო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებით;</p> <p>„გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისათვის“ – საქართვე სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის კოორდინაციის უზრუნველყოფა;</p> <p>სხვადასხვა კამპანიის ორგანიზებით საზოგადოების გარემოსდაცვითი ცნობიერების : შესაბამისი სპეციალისტების მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკა: ორგანიზების უზრუნველყოფა; მონაცემების სისტემატიზაციის, მათი ხელმისაწვდ: და გამარტივების მიზნით გარემოსდაცვით მონაცემთა სისტემის შექმნა, ინფორმაციისა და ანალიტიკური ანგარიშების მომზადებისა და დაინტერესებული ს: მიწოდების მოქნილი მექანიზმის შექმნის უზრუნველყოფა.</p>

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

თავი VI

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 15. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, თანდართულ

კოდი	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის გეგმა		
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გ
00 00	სულ ჯამი	8,104,217.6	9,009,812.2	9,620,000.0	8,971,000.0	10
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	109,685	111,337	116,562	116,562	
	ხარჯები	6,545,615.2	7,479,426.2	8,110,493.1	7,868,460.1	9

	შრომის ანაზღაურება	1,187,569.5	1,296,186.2	1,381,379.6	1,380,859.6
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	767,632.2	698,450.1	699,093.9	455,276.9
	ფინანსური აქტივების ზრდა	277,105.1	272,202.2	336,190.0	173,040.0
	ვალდებულებების კლება	513,865.1	559,733.7	474,223.0	474,223.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	58,356.9	56,605.8	54,531.7	54,531.7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,391	1,331	1,331	1,331
	ხარჯები	43,079.5	50,392.8	50,849.1	50,849.1
	შრომის ანაზღაურება	27,783.7	29,338.5	31,680.4	31,680.4
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15,266.3	6,213.0	3,682.6	3,682.6
	ვალდებულებების კლება	11.1	0.0	0.0	0.0
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	52,462.8	49,193.4	46,091.0	46,091.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	900	840	840	840
	ხარჯები	37,404.1	43,610.3	44,068.4	44,068.4
	შრომის ანაზღაურება	23,161.1	23,745.8	26,104.4	26,104.4
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15,047.6	5,583.2	2,022.6	2,022.6
	ვალდებულებების კლება	11.1	0.0	0.0	0.0
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	5,497.6	6,984.1	7,990.7	7,990.7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	476	476	476	476
	ხარჯები	5,283.8	6,359.3	6,340.7	6,340.7
	შრომის ანაზღაურება	4,336.6	5,306.7	5,290.0	5,290.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	213.8	624.8	1,650.0	1,650.0
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	396.6	428.3	450.0	450.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	15	15	15
	ხარჯები	391.6	423.3	440.0	440.0
	შრომის ანაზღაურება	286.0	286.0	286.0	286.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.9	5.0	10.0	10.0

02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	15,566.6	9,562.5	9,800.0	9,800.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	162	162	150	150
	ხარჯები	15,413.4	9,299.9	9,700.0	9,700.0
	შრომის ანაზღაურება	4,387.3	3,470.5	4,000.0	4,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	135.4	262.6	100.0	100.0
	ვალდებულებების კლება	17.9	0.0	0.0	0.0
03 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,749.1	1,385.3	2,000.0	2,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38	38	38	38
	ხარჯები	1,676.8	1,317.5	1,960.0	1,960.0
	შრომის ანაზღაურება	1,158.3	942.8	1,179.0	1,179.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	72.2	66.5	40.0	40.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	1.3	0.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	11,136.7	30,372.7	20,961.8	20,961.8
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	149	200	271	271
	ხარჯები	10,504.1	25,071.7	15,841.8	15,841.8
	შრომის ანაზღაურება	4,502.9	6,676.5	8,804.0	8,804.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	632.6	5,301.0	5,120.0	5,120.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	10,094.3	11,886.2	12,863.0	12,863.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	350	350	350	350
	ხარჯები	9,026.5	11,442.5	12,363.0	12,363.0
	შრომის ანაზღაურება	5,949.9	9,295.0	9,508.0	9,508.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,067.6	443.7	500.0	500.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	51,972.6	57,599.9	22,500.0	22,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	467	467	469	469

	ხარჯები	51,720.7	56,138.4	22,378.0	22,378.0
	შრომის ანაზღაურება	26,306.7	25,967.3	6,905.0	6,905.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	251.6	1,461.6	122.0	122.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	6,903.9	7,213.8	8,992.0	8,992.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	452	452	454	454
	ხარჯები	6,890.2	6,863.3	8,888.0	8,888.0
	შრომის ანაზღაურება	5,248.8	5,145.4	6,569.0	6,569.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13.7	350.5	104.0	104.0
06 02	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	31,170.4	30,447.8	0.0	0.0
	ხარჯები	30,942.7	29,342.6	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	20,583.5	20,450.8	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	227.4	1,105.2	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0
06 03	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარებისა და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	855.3	625.0	723.0	723.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	15	15	15
	ხარჯები	844.8	619.1	705.0	705.0
	შრომის ანაზღაურება	474.4	371.0	336.0	336.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10.5	5.9	18.0	18.0
06 04	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	13,043.0	19,313.3	12,785.0	12,785.0
	ხარჯები	13,043.0	19,313.3	12,785.0	12,785.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	2,559.5	3,116.7	3,390.0	3,390.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	109	109	99	99
	ხარჯები	2,420.5	3,020.6	3,290.0	3,290.0
	შრომის ანაზღაურება	1,938.6	2,459.1	2,562.0	2,562.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	138.9	96.0	100.0	100.0

08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	5,224.0	6,593.1	6,615.0	6,615.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	174	174	148	148
	ხარჯები	4,980.8	6,312.8	6,380.0	6,380.0
	შრომის ანაზღაურება	3,705.6	4,715.8	4,790.0	4,790.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	243.2	280.3	235.0	235.0
09 00	საერთო სასამართლოები	37,322.2	47,435.1	50,000.0	50,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,660	1,660	1,773	1,773
	ხარჯები	30,699.7	44,641.6	49,496.0	49,496.0
	შრომის ანაზღაურება	22,924.1	34,881.4	39,543.0	39,543.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,622.5	2,778.2	504.0	504.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	15.3	0.0	0.0
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	36,533.8	45,818.8	48,685.0	48,685.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,639	1,622	1,735	1,735
	ხარჯები	30,003.2	43,518.2	48,190.0	48,190.0
	შრომის ანაზღაურება	22,613.0	34,309.9	38,894.0	38,894.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,530.6	2,285.3	495.0	495.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	15.3	0.0	0.0
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	788.4	1,616.3	1,315.0	1,315.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	21	38	38	38
	ხარჯები	696.5	1,123.4	1,306.0	1,306.0
	შრომის ანაზღაურება	311.1	571.5	649.0	649.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	92.0	492.9	9.0	9.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	1,473.0	2,319.8	2,700.0	2,700.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	61	73	80	80
	ხარჯები	1,183.1	2,223.7	2,579.0	2,579.0

	შრომის ანაზღაურება	996.0	1,916.9	2,126.0	2,126.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	289.8	96.1	121.0	121.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებში, ქალაქ ფოთისა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	1,176.9	848.5	900.0	900.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	53	33	33
	ხარჯები	1,176.9	784.8	872.0	872.0
	შრომის ანაზღაურება	579.8	525.6	577.0	577.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	63.6	28.0	28.0
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	635.2	744.4	700.0	700.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	46	46	32	32
	ხარჯები	635.2	659.3	670.0	670.0
	შრომის ანაზღაურება	513.3	455.3	498.0	498.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	85.1	30.0	30.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	834.1	991.6	800.0	800.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	53	33	33
	ხარჯები	834.1	963.8	790.0	790.0
	შრომის ანაზღაურება	582.1	669.9	548.0	548.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	27.8	10.0	10.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	796.1	776.0	800.0	800.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	53	33	33
	ხარჯები	781.2	762.1	800.0	800.0
	შრომის ანაზღაურება	543.6	535.7	550.0	550.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14.9	14.0	0.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	628.6	736.8	650.0	650.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	46	46	32	32
	ხარჯები	628.6	709.2	647.0	647.0
	შრომის ანაზღაურება	512.9	546.8	481.0	481.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	27.6	3.0	3.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	691.0	716.6	650.0	650.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	46	46	32	32
	ხარჯები	691.0	695.7	640.0	640.0
	შრომის ანაზღაურება	511.3	515.0	493.0	493.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	21.0	10.0	10.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ზორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	604.6	695.8	650.0	650.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	46	46	32	32
	ხარჯები	604.6	644.7	638.0	638.0
	შრომის ანაზღაურება	496.2	489.7	483.0	483.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	51.1	12.0	12.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	761.3	777.2	1,000.0	1,000.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	53	33	33
	ხარჯები	760.2	770.0	963.0	963.0
	შრომის ანაზღაურება	591.2	538.7	577.0	577.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	7.2	37.0	37.0
	ვალდებულებების კლება	1.1	0.0	0.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	711.5	718.6	700.0	700.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	47	47	33	33
	ხარჯები	711.5	705.9	695.0	695.0
	შრომის ანაზღაურება	519.4	513.8	530.0	530.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	12.6	5.0	5.0
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	4,210.4	4,984.0	3,100.0	3,100.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	53	53	53
	ხარჯები	4,200.7	4,878.1	3,080.0	3,080.0
	შრომის ანაზღაურება	1,235.3	1,530.9	1,566.0	1,566.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.7	106.0	20.0	20.0
21 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,344.3	1,254.7	1,200.0	1,200.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	20	20	20	20
	ხარჯები	1,335.1	1,179.1	1,180.0	1,180.0
	შრომის ანაზღაურება	525.4	529.0	532.0	532.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.2	75.6	20.0	20.0
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,283.2	1,297.5	1,350.0	1,350.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30	30	30	30
	ხარჯები	1,242.8	1,276.9	1,330.0	1,330.0

	შრომის ანაზღაურება	735.9	715.8	757.0	757.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	40.4	20.6	20.0	20.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	95,922.5	94,521.3	91,000.0	91,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,475	4,789	4,785	4,785
	ხარჯები	85,158.2	85,682.9	86,932.0	86,932.0
	შრომის ანაზღაურება	68,368.7	71,491.5	65,115.0	65,115.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,647.2	8,830.8	4,068.0	4,068.0
	ვალდებულებების კლება	117.1	7.5	0.0	0.0
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	21,122.5	25,382.1	26,266.0	26,266.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	426	426	426	426
	ხარჯები	18,151.0	18,649.3	23,495.0	23,495.0
	შრომის ანაზღაურება	9,933.5	10,220.0	9,773.0	9,773.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,854.8	6,725.4	2,771.0	2,771.0
	ვალდებულებების კლება	116.7	7.5	0.0	0.0
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	49,039.0	42,850.0	39,144.0	39,144.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,268	3,568	3,568	3,568
	ხარჯები	44,414.4	42,850.0	39,144.0	39,144.0
	შრომის ანაზღაურება	40,551.8	42,850.0	38,000.0	38,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,624.6	0.0	0.0	0.0
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	16,822.5	17,510.6	16,921.0	16,921.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	670	670	670	670
	ხარჯები	16,822.5	17,510.6	16,921.0	16,921.0
	შრომის ანაზღაურება	14,647.1	15,027.8	13,890.0	13,890.0
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	8,120.9	7,663.7	7,800.0	7,800.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	85	99	99	99

	ხარჯები	4,952.9	5,558.2	6,505.0	6,505.0
	შრომის ანაზღაურება	2,904.2	2,992.9	3,028.0	3,028.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,167.7	2,105.4	1,295.0	1,295.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	817.6	1,114.8	869.0	869.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	26	26	22	22
	ხარჯები	817.5	1,114.8	867.0	867.0
	შრომის ანაზღაურება	332.2	400.8	424.0	424.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	2.0	2.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	72,856.2	88,395.6	85,368.1	85,368.1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	599	723	814	814
	ხარჯები	24,332.0	51,559.5	72,270.0	72,270.0
	შრომის ანაზღაურება	7,633.7	12,615.5	14,080.0	14,080.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	22,103.5	8,327.0	4,288.1	4,288.1
	ფინანსური აქტივების ზრდა	26,420.0	26,009.1	8,810.0	8,810.0
	ვალდებულებების კლება	0.7	2,500.0	0.0	0.0
24 01	ეკონომიკური და სექტორული (ტრანსპორტი, მშენებლობა) პოლიტიკა და მისი განხორციელების კოორდინაცია	42,694.2	67,863.4	60,643.1	60,643.1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	434	496	571	571
	ხარჯები	16,128.7	35,085.8	50,522.0	50,522.0
	შრომის ანაზღაურება	5,846.5	9,468.7	10,800.0	10,800.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	144.8	6,768.5	1,311.1	1,311.1
	ფინანსური აქტივების ზრდა	26,420.0	26,009.1	8,810.0	8,810.0
	ვალდებულებების კლება	0.7	0.0	0.0	0.0
24 01 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	12,050.5	13,045.1	12,178.1	12,178.1

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	247	275	275	275
	ხარჯები	11,927.7	12,838.7	11,770.0	11,770.0
	შრომის ანაზღაურება	4,927.8	5,783.1	5,480.0	5,480.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	122.1	206.5	408.1	408.1
	ვალდებულებების კლება	0.7	0.0	0.0	0.0
24 01 02	სახელმწიფო ქონების მართვა	30,643.7	38,297.3	19,862.0	19,862.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	187	221	221	221
	ხარჯები	4,201.0	9,472.0	11,052.0	11,052.0
	შრომის ანაზღაურება	918.7	3,418.4	3,622.0	3,622.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	22.7	2,816.2	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	26,420.0	26,009.1	8,810.0	8,810.0
24 01 03	მეწარმეობის განვითარება	0.0	2,170.9	21,803.0	21,803.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	35	35
	ხარჯები	0.0	2,022.9	21,703.0	21,703.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	61.4	1,000.0	1,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	148.1	100.0	100.0
24 01 04	საქართველოში ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლა	0.0	8,514.9	500.0	500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	10	10
	ხარჯები	0.0	8,479.5	468.0	468.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	78.6	203.0	203.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	35.4	32.0	32.0
24 01 05	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	0.0	5,835.1	6,300.0	6,300.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	30	30
	ხარჯები	0.0	2,272.8	5,529.0	5,529.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	127.2	495.0	495.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	3,562.3	771.0	771.0
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,184.9	1,253.2	1,435.0	1,435.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	48	59	63	63
	ხარჯები	761.5	993.4	1,160.0	1,160.0
	შრომის ანაზღაურება	680.6	809.9	920.0	920.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	423.4	259.8	275.0	275.0
24 03	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	671.8	1,486.1	990.0	990.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	71	83	83	83
	ხარჯები	359.1	803.8	690.0	690.0
	შრომის ანაზღაურება	301.6	674.0	690.0	690.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	312.7	682.4	300.0	300.0
24 04	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	150.0	150.0	260.0	260.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	14	14	14	14
	ხარჯები	150.0	150.0	178.0	178.0
	შრომის ანაზღაურება	150.0	150.0	150.0	150.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	82.0	82.0
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	5,568.0	12,429.8	18,000.0	18,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32	71	83	83
	ხარჯები	5,433.4	11,813.4	15,680.0	15,680.0
	შრომის ანაზღაურება	655.0	1,512.9	1,520.0	1,520.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	134.7	616.3	2,320.0	2,320.0
24 06	საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების“ მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)	1,496.4	4,976.4	4,000.0	4,000.0
	ხარჯები	1,496.4	2,476.4	4,000.0	4,000.0

	ვალდებულებების კლება	0.0	2,500.0	0.0	0.0	
24 07	ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა- კომპენსაცია	3.0	230.7	40.0	40.0	
	ხარჯები	3.0	230.7	40.0	40.0	
24 09	საფრანგეთის სასაქონლო დახმარება (Government of France)	21,087.9	0.0	0.0	0.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	21,087.9	0.0	0.0	0.0	
24 10	სსიპ – სასწავლო უნივერსიტეტი – ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია	0.0	6.0	0.0	0.0	
	ხარჯები	0.0	6.0	0.0	0.0	
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	823,596.1	904,963.1	869,501.0	381,500.0	3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	366	366	376	376	
	ხარჯები	255,705.1	358,326.7	299,551.0	121,755.0	3
	შრომის ანაზღაურება	7,050.2	8,138.1	8,474.0	8,474.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	472,769.8	440,006.2	427,900.0	186,495.0	
	ფინანსური აქტივების ზრდა	89,875.9	98,358.3	135,050.0	66,250.0	
	ვალდებულებების კლება	5,245.2	8,271.9	7,000.0	7,000.0	
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	4,863.2	5,302.3	5,740.0	5,740.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150	150	160	160	
	ხარჯები	4,394.1	5,132.9	5,490.0	5,490.0	
	შრომის ანაზღაურება	3,120.4	3,490.7	3,794.0	3,794.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	468.4	165.6	250.0	250.0	
	ვალდებულებების კლება	0.7	3.8	0.0	0.0	
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	522,990.2	526,434.1	506,980.0	251,730.0	!
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216	216	216	216	

	ხარჯები	72,013.1	82,568.7	78,980.0	59,320.0	
	შრომის ანაზღაურება	3,929.8	4,647.4	4,680.0	4,680.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	445,732.6	435,597.3	421,000.0	185,410.0	
	ვალდებულებების კლება	5,244.5	8,268.2	7,000.0	7,000.0	
25 02 01	საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა	5,682.1	6,406.3	6,380.0	6,380.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216	216	216	216	
	ხარჯები	5,061.7	6,234.7	6,080.0	6,080.0	
	შრომის ანაზღაურება	3,929.8	4,647.4	4,680.0	4,680.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	620.4	171.6	300.0	300.0	
25 02 02	გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა	249,923.5	236,931.3	229,800.0	195,350.0	
	ხარჯები	43,035.3	53,485.5	53,400.0	48,840.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	201,643.7	175,177.7	169,400.0	139,510.0	
	ვალდებულებების კლება	5,244.5	8,268.2	7,000.0	7,000.0	
25 02 03	ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მშენებლობა	267,384.6	283,096.5	270,800.0	50,000.0	
	ხარჯები	23,916.2	22,848.4	19,500.0	4,400.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	243,468.4	260,248.1	251,300.0	45,600.0	
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	152,083.0	168,257.5	204,631.0	96,430.0	
	ხარჯები	71,749.2	123,284.3	151,731.0	49,595.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	26,568.8	4,243.3	6,650.0	835.0	
	ფინანსური აქტივების ზრდა	53,765.0	40,730.0	46,250.0	46,000.0	
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	71,469.6	106,945.4	123,100.0	26,900.0	
	ხარჯები	35,358.7	49,317.1	34,300.0	6,650.0	
	ფინანსური აქტივების ზრდა	36,110.9	57,628.3	88,800.0	20,250.0	
25 05	იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	72,190.0	98,023.7	29,050.0	700.0	2
	ხარჯები	72,190.0	98,023.7	29,050.0	700.0	2

26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	74,984.6	68,235.1	66,114.0	64,945.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,672	1,787	1,763	1,763
	ხარჯები	43,350.6	59,311.5	56,872.0	55,935.0
	შრომის ანაზღაურება	29,670.9	35,659.5	39,589.0	39,589.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,536.5	8,901.3	9,242.0	9,010.0
	ვალდებულებების კლება	23,097.5	22.3	0.0	0.0
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	31,009.5	15,031.4	8,100.0	8,100.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	316	316	230	230
	ხარჯები	7,740.4	14,759.9	7,892.0	7,892.0
	შრომის ანაზღაურება	4,130.0	4,068.2	4,342.0	4,342.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	173.1	259.4	208.0	208.0
	ვალდებულებების კლება	23,096.0	12.1	0.0	0.0
26 02	გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	27,305.1	34,254.2	34,500.0	34,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	830	830	860	860
	ხარჯები	25,258.3	32,545.4	33,385.0	33,385.0
	შრომის ანაზღაურება	20,108.7	24,743.2	25,791.0	25,791.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,045.4	1,708.8	1,115.0	1,115.0
	ვალდებულებების კლება	1.5	0.0	0.0	0.0
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	3,942.8	5,261.0	7,500.0	7,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	399	420	420	420
	ხარჯები	3,384.2	4,066.0	4,980.0	4,980.0
	შრომის ანაზღაურება	2,790.8	3,418.1	4,053.0	4,053.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	558.6	1,195.0	2,520.0	2,520.0
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	1,135.6	3,185.3	1,950.0	1,950.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	18	49	69	69
	ხარჯები	969.6	1,614.5	1,892.0	1,892.0
	შრომის ანაზღაურება	220.5	507.2	849.0	849.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	166.0	1,560.7	58.0	58.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	10.1	0.0	0.0
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,055.6	2,135.4	2,430.0	2,430.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37	46	48	48
	ხარჯები	1,467.5	1,975.7	2,422.0	2,422.0
	შრომის ანაზღაურება	1,067.9	1,244.2	1,576.0	1,576.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	588.0	159.7	8.0	8.0
26 06	ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება	2,048.4	2,320.5	2,450.0	2,450.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	44	51	61	61
	ხარჯები	1,340.5	1,605.2	2,320.0	2,320.0
	შრომის ანაზღაურება	1,093.9	1,079.4	1,981.0	1,981.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	707.9	715.3	130.0	130.0
26 07	დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები	542.6	1,105.0	1,315.0	1,315.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	28	75	75	75
	ხარჯები	495.7	1,024.0	1,305.0	1,305.0
	შრომის ანაზღაურება	259.0	599.2	952.0	952.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	46.9	81.1	10.0	10.0
26 08	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	2,989.3	2,767.1	5,300.0	5,300.0

	ხარჯები	2,694.4	1,720.9	909.0	909.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	295.0	1,046.2	4,391.0	4,391.0
26 09	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	812.8	442.5	500.0	500.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	812.8	442.5	500.0	500.0
26 10	ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	0.0	0.0	900.0	900.0
	ხარჯები	0.0	0.0	830.0	830.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	45.0	45.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	70.0	70.0
26 11	საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	3,142.9	1,732.7	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,142.9	1,732.7	0.0	0.0
26 14	მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	0.0	0.0	1,169.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	937.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	232.0	0.0
27 00	საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	157,719.0	150,217.0	150,500.0	150,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,861	4,917	4,923	4,923
	ხარჯები	121,508.4	124,262.5	127,136.0	127,136.0
	შრომის ანაზღაურება	66,877.3	67,291.6	65,417.0	65,417.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	35,843.4	25,529.8	23,364.0	23,364.0
	ვალდებულებების კლება	367.1	424.7	0.0	0.0
27 01	პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	8,471.2	4,492.5	8,440.0	8,440.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	135	132	281	281
	ხარჯები	4,392.4	4,253.0	8,200.0	8,200.0
	შრომის ანაზღაურება	2,763.7	2,923.3	4,362.0	4,362.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,078.0	235.6	240.0	240.0

	ვალდებულებების კლება	0.8	3.9	0.0	0.0
27 02	სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა	136,303.5	131,434.3	126,768.0	126,768.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,132	4,225	4,086	4,086
	ხარჯები	104,867.4	106,455.9	104,279.0	104,279.0
	შრომის ანაზღაურება	57,433.0	57,281.1	53,940.0	53,940.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	31,279.5	24,871.9	22,489.0	22,489.0
	ვალდებულებების კლება	156.7	106.6	0.0	0.0
27 02 01	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	130,991.2	124,394.1	118,681.0	118,681.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,907	3,901	3,763	3,763
	ხარჯები	100,594.3	100,345.6	98,192.0	98,192.0
	შრომის ანაზღაურება	54,238.9	52,362.7	49,100.0	49,100.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	30,240.2	23,941.9	20,489.0	20,489.0
	ვალდებულებების კლება	156.7	106.6	0.0	0.0
27 02 02	სრულყოფილი პრობაციის სისტემა	5,312.4	7,040.2	8,087.0	8,087.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	225	324	323	323
	ხარჯები	4,273.1	6,110.3	6,087.0	6,087.0
	შრომის ანაზღაურება	3,194.2	4,918.4	4,840.0	4,840.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,039.3	929.9	2,000.0	2,000.0
27 03	სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება	1,976.3	989.4	991.0	991.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	13	13	13	13
	ხარჯები	1,587.9	947.7	956.0	956.0
	შრომის ანაზღაურება	233.5	235.1	235.0	235.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	388.4	41.7	35.0	35.0
27 04	ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა	10,967.9	13,300.8	14,301.0	14,301.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	581	547	543	543
	ხარჯები	10,660.8	12,605.9	13,701.0	13,701.0
	შრომის ანაზღაურება	6,447.1	6,852.2	6,880.0	6,880.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	97.6	380.6	600.0	600.0
	ვალდებულებების კლება	209.6	314.3	0.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	76,425.1	89,372.0	89,500.0	89,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	564	660	760	760
	ხარჯები	76,070.0	89,199.4	88,527.0	88,527.0
	შრომის ანაზღაურება	6,088.3	6,577.9	7,713.7	7,713.7
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	347.9	143.9	973.0	973.0
	ვალდებულებების კლება	7.2	28.8	0.0	0.0
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	76,163.9	89,097.3	89,115.0	89,115.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	561	655	755	755
	ხარჯები	75,809.7	88,929.2	88,160.0	88,160.0
	შრომის ანაზღაურება	6,011.3	6,478.7	7,605.7	7,605.7
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	346.9	139.7	955.0	955.0
	ვალდებულებების კლება	7.2	28.4	0.0	0.0
28 01 01	საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	73,386.1	85,757.9	86,015.0	86,015.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	559	653	753	753
	ხარჯები	73,034.9	85,589.7	85,060.0	85,060.0
	შრომის ანაზღაურება	5,960.9	6,427.7	7,554.7	7,554.7
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	343.9	139.7	955.0	955.0
	ვალდებულებების კლება	7.2	28.4	0.0	0.0
28 01 02	საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა	2,670.8	3,237.4	3,000.0	3,000.0
	ხარჯები	2,670.8	3,237.4	3,000.0	3,000.0
28 01 03	საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა	106.9	102.0	100.0	100.0

დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება					
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2	2	2	2
	ხარჯები	103.9	102.0	100.0	100.0
	შრომის ანაზღაურება	50.4	51.0	51.0	51.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.0	0.0	0.0	0.0
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	261.2	274.7	385.0	385.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3	5	5	5
	ხარჯები	260.3	270.3	367.0	367.0
	შრომის ანაზღაურება	77.0	99.3	108.0	108.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.9	4.1	18.0	18.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.3	0.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	661,129.8	667,412.9	667,331.9	667,331.9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43,375	43,475	42,495	42,495
	ხარჯები	608,573.6	627,397.5	634,401.9	634,401.9
	შრომის ანაზღაურება	380,874.4	414,567.1	421,185.0	421,185.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	52,470.0	36,402.5	32,930.0	32,930.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	3,077.9	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	86.2	534.9	0.0	0.0
29 01	შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება	578,225.9	599,085.2	606,304.0	606,304.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37,825	37,883	37,884	37,884
	ხარჯები	545,300.9	571,057.8	576,504.0	576,504.0
	შრომის ანაზღაურება	338,247.4	375,631.7	381,469.0	381,469.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	32,838.8	27,492.5	29,800.0	29,800.0
	ვალდებულებების კლება	86.2	534.9	0.0	0.0
29 02	სამხედრო განათლების განვითარება	19,426.5	19,005.6	19,052.0	19,052.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,940	2,048	2,048	2,048

	ხარჯები	18,245.2	18,427.7	18,848.0	18,848.0
	შრომის ანაზღაურება	11,970.5	12,994.5	12,380.0	12,380.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,181.3	577.9	204.0	204.0
29 03	საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	12,792.2	7,634.2	8,000.0	8,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	433	547	547	547
	ხარჯები	7,692.4	7,098.0	8,000.0	8,000.0
	შრომის ანაზღაურება	4,567.8	4,535.3	4,460.0	4,460.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,099.9	536.2	0.0	0.0
29 04	კიბერუსაფრთხოების უზრუნველყოფა	0.0	758.7	1,644.0	1,644.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	49	49
	ხარჯები	0.0	629.7	1,417.0	1,417.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	525.8	1,011.0	1,011.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	129.0	227.0	227.0
29 05	სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	50,685.2	40,929.2	32,331.9	32,331.9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,177	2,997	1,967	1,967
	ხარჯები	37,335.2	30,184.3	29,632.9	29,632.9
	შრომის ანაზღაურება	26,088.7	20,879.9	21,865.0	21,865.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,350.0	7,666.9	2,699.0	2,699.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	3,077.9	0.0	0.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	585,525.9	607,111.4	591,650.0	591,650.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	28,533	28,533	29,908	29,908
	ხარჯები	543,769.1	576,691.3	580,990.0	580,990.0
	შრომის ანაზღაურება	372,236.2	394,163.0	375,289.0	375,289.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	41,736.1	30,415.6	10,660.0	10,660.0
	ვალდებულებების კლება	20.7	4.4	0.0	0.0

30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	562,212.3	584,898.1	550,910.0	550,910.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	26,983	26,983	23,485	23,485
	ხარჯები	520,864.8	554,795.3	541,425.0	541,425.0
	შრომის ანაზღაურება	359,171.8	381,202.1	362,352.0	362,352.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	41,328.8	30,100.7	9,485.0	9,485.0
	ვალდებულებების კლება	18.7	2.2	0.0	0.0
30 02	ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	11,993.6	11,556.9	9,962.0	9,962.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,426	1,426	1,293	1,293
	ხარჯები	11,772.7	11,538.0	9,912.0	9,912.0
	შრომის ანაზღაურება	10,366.6	10,171.0	8,637.0	8,637.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	220.8	18.9	50.0	50.0
30 03	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება-გადამზადება და სასწავლო პროცესის ხელშეწყობა	6,107.4	5,935.3	6,742.0	6,742.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	80	80	150	150
	ხარჯები	5,932.3	5,658.0	6,642.0	6,642.0
	შრომის ანაზღაურება	1,869.0	1,935.9	3,396.0	3,396.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	173.1	275.1	100.0	100.0
	ვალდებულებების კლება	2.0	2.3	0.0	0.0
30 04	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,950.3	4,423.5	3,692.0	3,692.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36	36	36	36
	ხარჯები	4,941.3	4,422.6	3,672.0	3,672.0
	შრომის ანაზღაურება	631.3	646.1	695.0	695.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.0	0.9	20.0	20.0
30 05	სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების	262.3	297.5	344.0	344.0

	შექმნა და მართვა					
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	8	
	ხარჯები	258.0	277.5	339.0	339.0	
	შრომის ანაზღაურება	197.6	207.9	209.0	209.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.3	20.1	5.0	5.0	
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება	0.0	0.0	20,000.0	20,000.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	4,936	4,936	
	ხარჯები	0.0	0.0	19,000.0	19,000.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0	
31 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	5,028.8	9,277.6	12,400.0	12,400.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	160	160	220	220	
	ხარჯები	5,025.8	7,378.8	10,838.0	10,838.0	
	შრომის ანაზღაურება	3,380.3	4,568.0	5,191.0	5,191.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.0	1,898.8	1,562.0	1,562.0	
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	679,860.7	741,112.7	840,800.0	798,900.0	4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,037	2,194	1,816	1,816	
	ხარჯები	619,691.2	687,971.8	785,780.0	744,110.0	4
	შრომის ანაზღაურება	21,420.4	17,615.6	25,598.2	25,598.2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	59,426.0	48,554.6	55,020.0	54,790.0	
	ვალდებულებების კლება	743.5	4,586.4	0.0	0.0	
32 01	განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	12,375.0	15,733.5	16,465.3	16,465.3	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	533	655	651	651	
	ხარჯები	12,204.2	15,646.2	16,275.8	16,275.8	
	შრომის ანაზღაურება	7,490.6	8,740.6	9,533.8	9,533.8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	167.3	74.6	189.5	189.5	

	ვალდებულებების კლება	3.5	12.6	0.0	0.0
32 02	ზოგადი განათლება	469,490.4	435,889.8	492,947.0	492,947.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,219	1,219	259	259
	ხარჯები	469,040.9	435,620.8	492,822.0	492,822.0
	შრომის ანაზღაურება	8,489.5	2,759.7	3,545.0	3,545.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	449.5	191.3	125.0	125.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	77.7	0.0	0.0
32 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება	410,078.7	374,617.6	430,000.0	430,000.0
	ხარჯები	410,078.7	374,617.6	430,000.0	430,000.0
32 02 02	მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა	14,551.3	15,117.8	15,539.0	15,539.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35	35	35	35
	ხარჯები	14,302.5	15,025.6	15,494.0	15,494.0
	შრომის ანაზღაურება	578.1	561.0	728.0	728.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	248.8	92.2	45.0	45.0
32 02 03	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	9,966.1	10,718.8	11,285.0	11,285.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,184	1,184	224	224
	ხარჯები	9,831.5	10,613.8	11,235.0	11,235.0
	შრომის ანაზღაურება	7,911.4	2,198.7	2,817.0	2,817.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	134.5	49.7	50.0	50.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	55.3	0.0	0.0
32 02 04	წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება	1,007.5	886.2	940.0	940.0
	ხარჯები	1,007.5	863.9	940.0	940.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	22.4	0.0	0.0
32 02 05	განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვების საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა და ინკლუზიური განათლების განვითარება	3,398.5	3,684.9	4,700.0	4,700.0

	ხარჯები	3,381.0	3,649.8	4,670.0	4,670.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	17.5	35.1	30.0	30.0
32 02 06	მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა	19,083.0	14,246.7	12,300.0	12,300.0
	ხარჯები	19,083.0	14,246.7	12,300.0	12,300.0
32 02 07	საზაფხულო სკოლები	904.0	773.9	809.0	809.0
	ხარჯები	904.0	773.9	809.0	809.0
32 02 08	ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება	2,234.2	2,335.8	2,340.0	2,340.0
	ხარჯები	2,234.2	2,335.8	2,340.0	2,340.0
32 02 09	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	220.5	166.4	330.0	330.0
	ხარჯები	220.5	166.4	330.0	330.0
32 02 10	ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვა და მონიტორინგი – საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	257.2	164.8	154.0	154.0
	ხარჯები	208.6	150.4	154.0	154.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	48.6	14.4	0.0	0.0
32 02 11	საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	7,485.4	12,964.0	14,000.0	14,000.0
	ხარჯები	7,485.4	12,964.0	14,000.0	14,000.0
32 02 12	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	303.9	212.9	550.0	550.0
	ხარჯები	303.9	212.9	550.0	550.0
32 03	პროფესიული განათლება	14,301.6	24,582.5	31,620.3	31,620.3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	55	55	55	55
	ხარჯები	13,527.6	22,016.4	31,181.8	31,181.8
	შრომის ანაზღაურება	748.5	816.4	992.0	992.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	774.0	2,291.7	438.5	438.5
	ვალდებულებების კლება	0.0	274.3	0.0	0.0

32 03 01	პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის გაუმჯობესება	9,262.3	14,771.3	22,500.0	22,500.0
	ხარჯები	9,225.1	14,260.7	22,300.0	22,300.0
	შრომის ანაზღაურება	7.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	37.3	509.3	200.0	200.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.3	0.0	0.0
32 03 02	ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება	631.3	962.1	1,643.3	1,643.3
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19	19
	ხარჯები	538.5	948.3	1,569.8	1,569.8
	შრომის ანაზღაურება	182.1	251.9	290.0	290.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	92.7	13.9	73.5	73.5
32 03 03	განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა	4,408.0	8,849.0	7,477.0	7,477.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36	36	36	36
	ხარჯები	3,764.0	6,807.4	7,312.0	7,312.0
	შრომის ანაზღაურება	559.5	564.5	702.0	702.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	644.0	1,768.6	165.0	165.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	273.0	0.0	0.0
32 04	უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა	117,098.4	134,825.1	154,972.4	154,972.4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	208	208	794	794
	ხარჯები	113,701.5	132,777.5	153,965.4	153,965.4
	შრომის ანაზღაურება	4,229.6	4,186.4	10,301.4	10,301.4
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,350.4	1,242.9	1,007.0	1,007.0
	ვალდებულებების კლება	46.5	804.6	0.0	0.0
32 04 01	გამოცდების ორგანიზება	11,646.9	11,226.1	11,697.0	11,697.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168	168	168	168
	ხარჯები	10,980.7	11,165.8	11,310.0	11,310.0

	შრომის ანაზღაურება	3,467.6	3,438.1	3,527.0	3,527.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	666.2	60.3	387.0	387.0
32 04 02	მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	27,115.1	32,410.1	60,417.4	60,417.4
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	40	626	626
	ხარჯები	26,953.4	31,791.9	59,797.4	59,797.4
	შრომის ანაზღაურება	762.0	748.3	6,774.4	6,774.4
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	161.7	618.0	620.0	620.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.1	0.0	0.0
32 04 02 01	სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	21,094.7	25,256.9	28,188.0	28,188.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40	40	40	40
	ხარჯები	21,077.4	24,944.8	27,658.0	27,658.0
	შრომის ანაზღაურება	762.0	748.3	811.0	811.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	17.3	311.9	530.0	530.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.1	0.0	0.0
32 04 02 02	სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები	1,869.1	2,436.5	2,370.0	2,370.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	382	382
	ხარჯები	1,804.2	2,232.0	2,315.0	2,315.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	1,555.0	1,555.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	64.9	204.5	55.0	55.0
32 04 02 03	მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პროგრამების ხელშეწყობა	3,609.9	3,718.0	3,829.2	3,829.2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	168	168
	ხარჯები	3,579.9	3,657.2	3,809.2	3,809.2
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	3,505.0	3,505.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	30.0	60.8	20.0	20.0
32 04 02 04	სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა	541.4	998.7	1,030.2	1,030.2

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	36	36
	ხარჯები	492.0	957.9	1,015.2	1,015.2
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	903.4	903.4
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	49.4	40.8	15.0	15.0
32 04 02 05	მეცნიერების აღდგენა და განვითარება	0.0	0.0	25,000.0	25,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	25,000.0	25,000.0
32 04 03	სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება	59,208.7	74,918.7	82,663.0	82,663.0
	ხარჯები	59,162.3	74,165.9	82,663.0	82,663.0
	ვალდებულებების კლება	46.5	752.8	0.0	0.0
32 04 04	უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების ხელშეწყობა	78.4	155.3	195.0	195.0
	ხარჯები	78.4	153.7	195.0	195.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1.6	0.0	0.0
32 04 05	უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა	19,049.3	16,115.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,526.8	15,500.2	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,522.5	563.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	51.7	0.0	0.0
32 05	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	62,657.6	115,200.7	95,895.0	95,895.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22	57	57	57
	ხარჯები	7,501.7	67,030.7	42,915.0	42,915.0
	შრომის ანაზღაურება	462.2	1,112.6	1,226.0	1,226.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	54,462.4	44,752.9	52,980.0	52,980.0
	ვალდებულებების კლება	693.5	3,417.1	0.0	0.0
32 05 01	საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების/სტუდენტების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა	19,738.7	25,459.3	26,785.0	26,785.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22	57	57	57
	ხარჯები	1,231.1	19,525.9	22,685.0	22,685.0
	შრომის ანაზღაურება	462.2	1,112.6	1,226.0	1,226.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	18,507.6	5,932.7	4,100.0	4,100.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.7	0.0	0.0
32 05 02	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	42,918.9	89,741.4	69,110.0	69,110.0
	ხარჯები	6,270.5	47,504.8	20,230.0	20,230.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	35,954.8	38,820.2	48,880.0	48,880.0
	ვალდებულებების კლება	693.5	3,416.4	0.0	0.0
32 05 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	0.0	0.0	47,610.0	47,610.0
	ხარჯები	0.0	0.0	15,230.0	15,230.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	32,380.0	32,380.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.0	0.0	0.0
32 05 02 02	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	0.0	0.0	14,000.0	14,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	3,000.0	3,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	11,000.0	11,000.0
32 05 02 03	უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	0.0	0.0	6,500.0	6,500.0
	ხარჯები	0.0	0.0	2,000.0	2,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	4,500.0	4,500.0
32 05 02 04	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	1,000.0	1,000.0
	საგანმანათლებლო დაწესებულებათა				

32 05 02 05	ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	42,918.9	89,741.4	0.0	0.0	
	ხარჯები	6,270.5	47,504.8	0.0	0.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	35,954.8	38,820.2	0.0	0.0	
	ვალდებულებების კლება	693.5	3,416.4	0.0	0.0	
32 06	ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს	3,937.7	14,881.2	48,900.0	7,000.0	4
	ხარჯები	3,715.3	14,880.1	48,620.0	6,950.0	4
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	222.4	1.2	280.0	50.0	
33 00	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	77,663.3	94,063.8	94,900.0	94,900.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	6,447	6,900	7,048	7,048	
	ხარჯები	74,602.2	91,050.3	92,519.0	92,519.0	
	შრომის ანაზღაურება	4,577.3	5,863.5	54,369.0	54,369.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,060.8	2,937.8	2,381.0	2,381.0	
	ვალდებულებების კლება	0.3	75.7	0.0	0.0	
33 01	კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	4,364.2	5,509.2	5,887.0	5,887.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	129	140	140	140	
	ხარჯები	4,135.5	5,232.7	5,435.0	5,435.0	
	შრომის ანაზღაურება	2,669.5	3,460.9	3,000.0	3,000.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	228.7	276.5	452.0	452.0	
33 02	ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ	44,234.6	56,617.8	58,105.0	58,105.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,708	3,101	3,238	3,238	
	ხარჯები	42,929.3	55,122.5	57,523.0	57,523.0	
	შრომის ანაზღაურება	0.0	51.7	29,711.0	29,711.0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,305.4	1,434.4	582.0	582.0	
	ვალდებულებების კლება	0.0	60.9	0.0	0.0	

33 03	სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	13,351.5	14,397.7	14,160.0	14,160.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,992	2,019	2,022	2,022
	ხარჯები	12,394.0	13,781.7	13,476.0	13,476.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	11,661.0	11,661.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	957.5	616.0	684.0	684.0
33 04	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	15,713.0	17,539.1	16,748.0	16,748.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,618	1,640	1,648	1,648
	ხარჯები	15,143.4	16,913.4	16,085.0	16,085.0
	შრომის ანაზღაურება	1,907.9	2,351.0	9,997.0	9,997.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	569.2	610.9	663.0	663.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	14.8	0.0	0.0
33 04 01	მუზეუმების ხელშეწყობა	9,147.4	9,634.6	10,248.0	10,248.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,329	1,351	1,359	1,359
	ხარჯები	8,963.9	9,524.6	9,739.0	9,739.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	7.1	7,675.0	7,675.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	183.2	102.9	509.0	509.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	7.0	0.0	0.0
33 04 02	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა	6,565.5	7,904.5	6,500.0	6,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	289	289	289	289
	ხარჯები	6,179.6	7,388.8	6,346.0	6,346.0
	შრომის ანაზღაურება	1,907.9	2,343.9	2,322.0	2,322.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	386.0	508.0	154.0	154.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	7.8	0.0	0.0
34 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	47,261.6	49,364.2	70,000.0	70,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	170	269	282	282

	ხარჯები	41,898.7	29,137.5	24,132.0	24,132.0
	შრომის ანაზღაურება	2,726.9	4,383.6	4,370.0	4,370.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,664.1	20,054.3	45,868.0	45,868.0
	ვალდებულებების კლება	698.9	172.4	0.0	0.0
34 01	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	7,998.5	8,213.1	8,903.0	8,903.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	170	269	269	269
	ხარჯები	6,892.2	7,938.2	8,682.0	8,682.0
	შრომის ანაზღაურება	2,726.9	4,354.5	4,316.0	4,316.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,106.3	233.6	221.0	221.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	41.3	0.0	0.0
34 02	განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	39,263.1	41,090.5	60,947.0	60,947.0
	ხარჯები	35,006.4	21,154.6	15,300.0	15,300.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,557.8	19,804.7	45,647.0	45,647.0
	ვალდებულებების კლება	698.9	131.2	0.0	0.0
34 03	დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	0.0	60.6	150.0	150.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	13	13
	ხარჯები	0.0	44.6	150.0	150.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	29.1	54.0	54.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	16.0	0.0	0.0
35 00	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,126,457.0	2,642,784.2	2,881,000.0	2,881,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,199	3,199	3,303	3,303
	ხარჯები	2,117,610.2	2,614,164.8	2,848,735.0	2,848,735.0
	შრომის ანაზღაურება	31,639.3	33,843.3	31,912.0	31,912.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,149.1	23,534.8	32,265.0	32,265.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	4,954.7	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	697.7	130.0	0.0	0.0
35 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	44,791.9	52,567.5	52,546.0	52,546.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,199	3,199	3,303	3,303
	ხარჯები	43,951.8	51,108.0	51,036.0	51,036.0
	შრომის ანაზღაურება	31,639.3	33,761.9	31,912.0	31,912.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	757.9	1,359.0	1,510.0	1,510.0
	ვალდებულებების კლება	82.2	100.5	0.0	0.0
35 01 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	7,761.1	9,615.1	8,870.0	8,870.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	255	255	255	255
	ხარჯები	7,665.3	9,562.8	8,850.0	8,850.0
	შრომის ანაზღაურება	4,356.8	4,215.9	4,060.0	4,060.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	31.1	21.5	20.0	20.0
	ვალდებულებების კლება	64.7	30.8	0.0	0.0
35 01 02	სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა	3,054.0	3,340.0	3,220.0	3,220.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	141	174	174	174
	ხარჯები	3,047.6	3,303.3	3,180.0	3,180.0
	შრომის ანაზღაურება	2,169.3	2,466.0	2,430.0	2,430.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6.4	36.7	40.0	40.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.1	0.0	0.0
35 01 03	დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა	5,994.4	9,532.5	8,366.0	8,366.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	297	297	312	312
	ხარჯები	5,933.4	9,097.8	8,266.0	8,266.0

	შრომის ანაზღაურება	3,715.2	4,403.8	3,080.0	3,080.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	61.0	433.5	100.0	100.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.2	0.0	0.0
35 01 04	სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა	20,613.0	22,103.0	23,010.0	23,010.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,773	1,813	1,813	1,813
	ხარჯები	20,260.4	21,682.2	22,010.0	22,010.0
	შრომის ანაზღაურება	16,951.0	17,947.1	17,000.0	17,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	343.5	420.8	1,000.0	1,000.0
	ვალდებულებების კლება	9.2	0.0	0.0	0.0
35 01 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების პროგრამა	6,670.7	6,814.2	6,600.0	6,600.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	696	623	615	615
	ხარჯები	6,374.2	6,306.5	6,250.0	6,250.0
	შრომის ანაზღაურება	3,938.7	3,801.5	3,580.0	3,580.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	288.1	440.4	350.0	350.0
	ვალდებულებების კლება	8.3	67.2	0.0	0.0
35 01 06	სამედიცინო მედიაციის პროგრამა	476.4	493.4	430.0	430.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25	25	25	25
	ხარჯები	468.1	487.7	430.0	430.0
	შრომის ანაზღაურება	349.8	363.0	329.0	329.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8.3	4.5	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.2	0.0	0.0
35 01 07	ნარკომანიისა და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პოლიტიკისა და პროგრამების მართვის პროგრამა	222.3	273.1	300.0	300.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12	12	12	12
	ხარჯები	202.8	273.1	300.0	300.0

	შრომის ანაზღაურება	158.5	180.6	185.0	185.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	19.5	0.0	0.0	0.0
35 01 08	სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მართვის პროგრამა	0.0	396.2	1,750.0	1,750.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	97	97
	ხარჯები	0.0	394.7	1,750.0	1,750.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	384.1	1,248.0	1,248.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1.6	0.0	0.0
35 02	სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა	1,638,535.0	1,971,490.6	2,041,000.0	2,041,000.0
	ხარჯები	1,638,513.6	1,971,462.3	2,041,000.0	2,041,000.0
	ვალდებულებების კლება	21.4	28.3	0.0	0.0
35 02 01	საპენსიო უზრუნველყოფა	1,148,812.4	1,334,853.6	1,390,000.0	1,390,000.0
	ხარჯები	1,148,791.1	1,334,825.4	1,390,000.0	1,390,000.0
	ვალდებულებების კლება	21.4	28.1	0.0	0.0
35 02 02	სოციალური დახმარებები	474,981.9	617,479.1	631,000.0	631,000.0
	ხარჯები	474,981.9	617,479.0	631,000.0	631,000.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.1	0.0	0.0
35 02 03	სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა	14,740.7	19,157.9	20,000.0	20,000.0
	ხარჯები	14,740.7	19,157.9	20,000.0	20,000.0
35 03	ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა	435,516.2	588,279.2	752,161.0	752,161.0
	ხარჯები	434,922.0	574,603.3	752,161.0	752,161.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	81.3	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	8,720.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	4,954.7	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	594.2	1.2	0.0	0.0
35 03 01	მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა	69,916.9	338,473.1	566,000.0	566,000.0

	ხარჯები	69,916.9	338,473.1	566,000.0	566,000.0
35 03 02	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	31,125.4	52,802.9	52,362.0	52,362.0
	ხარჯები	31,125.4	44,081.7	52,362.0	52,362.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	81.3	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	8,720.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.2	0.0	0.0
35 03 02 01	დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი	1,463.7	1,475.1	2,000.0	2,000.0
	ხარჯები	1,463.7	1,475.1	2,000.0	2,000.0
35 03 02 02	იმუნიზაცია	5,974.7	4,430.8	8,340.0	8,340.0
	ხარჯები	5,974.7	3,631.9	8,340.0	8,340.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	799.0	0.0	0.0
35 03 02 03	ეპიდზედამხედველობის პროგრამა	651.8	918.7	1,000.0	1,000.0
	ხარჯები	651.8	917.5	1,000.0	1,000.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.2	0.0	0.0
35 03 02 04	უსაფრთხო სისხლი	817.0	1,073.4	1,502.0	1,502.0
	ხარჯები	817.0	1,073.4	1,502.0	1,502.0
35 03 02 05	პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია	266.7	270.0	270.0	270.0
	ხარჯები	266.7	270.0	270.0	270.0
35 03 02 06	ინფექციური დაავადებების მართვა	1,255.5	7,381.7	10,000.0	10,000.0
	ხარჯები	1,255.5	7,381.7	10,000.0	10,000.0
35 03 02 07	ტუბერკულოზის მართვა	8,653.5	15,699.4	11,850.0	11,850.0
	ხარჯები	8,653.5	9,772.2	11,850.0	11,850.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	36.2	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	5,927.2	0.0	0.0
35 03 02 08	აივ ინფექცია/შიდსი	3,136.7	11,310.3	6,400.0	6,400.0
	ხარჯები	3,136.7	9,316.5	6,400.0	6,400.0

	შრომის ანაზღაურება	0.0	45.1	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,993.8	0.0	0.0
35 03 02 09	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	4,914.1	6,052.9	6,000.0	6,000.0
	ხარჯები	4,914.1	6,052.9	6,000.0	6,000.0
35 03 02 10	ნარკომანია	3,991.7	4,190.6	4,800.0	4,800.0
	ხარჯები	3,991.7	4,190.6	4,800.0	4,800.0
35 03 02 11	ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პროგრამა	0.0	0.0	200.0	200.0
	ხარჯები	0.0	0.0	200.0	200.0
35 03 03	მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში	94,933.9	123,839.4	132,799.0	132,799.0
	ხარჯები	94,339.7	123,839.4	132,799.0	132,799.0
	ვალდებულებების კლება	594.2	0.0	0.0	0.0
35 03 03 01	ფსიქიკური ჯანმრთელობა	14,570.2	15,093.5	15,000.0	15,000.0
	ხარჯები	14,570.2	15,093.5	15,000.0	15,000.0
35 03 03 02	დიაბეტის მართვა	4,855.4	5,748.3	6,500.0	6,500.0
	ხარჯები	4,855.4	5,748.3	6,500.0	6,500.0
35 03 03 03	ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება	1,674.4	1,625.1	2,000.0	2,000.0
	ხარჯები	1,674.4	1,625.1	2,000.0	2,000.0
35 03 03 04	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია	22,136.0	25,131.9	29,465.0	29,465.0
	ხარჯები	21,541.8	25,131.9	29,465.0	29,465.0
	ვალდებულებების კლება	594.2	0.0	0.0	0.0
35 03 03 05	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა	2,354.4	1,409.3	2,500.0	2,500.0
	ხარჯები	2,354.4	1,409.3	2,500.0	2,500.0
35 03 03 06	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა	3,824.2	4,206.4	6,000.0	6,000.0
	ხარჯები	3,824.2	4,206.4	6,000.0	6,000.0

35 03 03 07	სასწრაფო, გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება	15,148.5	29,658.6	30,000.0	30,000.0
	ხარჯები	15,148.5	29,658.6	30,000.0	30,000.0
35 03 03 08	სოფლის ექიმი	11,293.2	20,377.6	25,334.0	25,334.0
	ხარჯები	11,293.2	20,377.6	25,334.0	25,334.0
35 03 03 09	რეფერალური მომსახურება	17,924.4	19,692.7	15,000.0	15,000.0
	ხარჯები	17,924.4	19,692.7	15,000.0	15,000.0
35 03 03 10	სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება	1,153.3	896.2	1,000.0	1,000.0
	ხარჯები	1,153.3	896.2	1,000.0	1,000.0
35 03 04	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება	0.0	25.7	1,000.0	1,000.0
	ხარჯები	0.0	25.7	1,000.0	1,000.0
35 03 05	სამედიცინო მომსახურების შეუფერხებელი მიწოდების მიზნით სამედიცინო დაწესებულებების ფინანსური ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	4,954.7	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	4,954.7	0.0	0.0
35 03 06	ჯანმრთელობის დაზღვევა	239,539.9	68,183.4	0.0	0.0
	ხარჯები	239,539.9	68,183.4	0.0	0.0
35 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	7,614.0	30,446.9	31,293.0	31,293.0
	ხარჯები	222.8	16,991.1	538.0	538.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,391.2	13,455.8	30,755.0	30,755.0
35 05	შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	0.0	0.0	4,000.0	4,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	4,000.0	4,000.0
36 00	საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტრო	156,356.0	168,660.1	114,300.0	39,900.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	136	144	144	144
	ხარჯები	65,766.8	88,822.5	20,650.0	15,450.0
	შრომის ანაზღაურება	2,595.5	2,874.0	2,720.0	2,720.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,505.7	2,661.4	70.0	70.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	89,083.4	77,176.2	93,580.0	24,380.0
36 01	ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	13,448.6	35,214.1	35,900.0	35,900.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	136	144	144	144
	ხარჯები	10,942.8	11,553.0	15,450.0	15,450.0
	შრომის ანაზღაურება	2,595.5	2,874.0	2,720.0	2,720.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,505.7	2,661.4	70.0	70.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	1,000.0	20,999.7	20,380.0	20,380.0
36 01 01	ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის განხორციელება	8,140.8	29,463.5	8,520.0	8,520.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	136	144	144	144
	ხარჯები	7,018.0	8,284.7	8,450.0	8,450.0
	შრომის ანაზღაურება	2,595.5	2,874.0	2,720.0	2,720.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	122.7	179.1	70.0	70.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	1,000.0	20,999.7	0.0	0.0
36 01 02	მოსახლეობის ელექტროენერგიითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	1,383.0	2,482.3	20,380.0	20,380.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,383.0	2,482.3	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	20,380.0	20,380.0
36 01 03	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	3,924.8	3,268.3	7,000.0	7,000.0
	ხარჯები	3,924.8	3,268.3	7,000.0	7,000.0
36 02	ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	71,498.3	95,558.2	23,400.0	0.0
	ხარჯები	54,824.0	77,269.5	5,200.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	16,674.3	18,288.7	18,200.0	0.0
36 03	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	71,409.2	37,887.8	55,000.0	4,000.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	71,409.2	37,887.8	55,000.0	4,000.0
37 00	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	227,429.7	265,756.0	262,450.0	255,210.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	888	1,212	1,259	1,259
	ხარჯები	168,753.3	212,400.8	168,330.0	166,280.0
	შრომის ანაზღაურება	13,516.4	18,305.6	20,770.0	20,770.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,252.0	8,356.3	15,370.0	15,330.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	51,417.9	44,985.5	78,750.0	73,600.0
	ვალდებულებების კლება	6.6	13.4	0.0	0.0
37 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	174,904.8	197,996.1	207,895.0	200,655.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	430	430	431	431
	ხარჯები	119,829.3	152,611.2	123,365.0	121,315.0
	შრომის ანაზღაურება	6,765.9	8,172.4	8,080.0	8,080.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,651.1	386.0	5,780.0	5,740.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	51,417.9	44,985.5	78,750.0	73,600.0
	ვალდებულებების კლება	6.6	13.4	0.0	0.0
37 01 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	6,445.5	6,267.3	7,030.0	7,030.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	155	155	159	159
	ხარჯები	5,883.6	6,107.8	5,760.0	5,760.0
	შრომის ანაზღაურება	3,885.8	3,838.9	3,550.0	3,550.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	555.4	146.0	1,270.0	1,270.0
	ვალდებულებების კლება	6.6	13.4	0.0	0.0
37 01 02	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში	4,853.2	4,432.6	4,785.0	4,785.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	247	247	244	244
	ხარჯები	3,160.0	4,249.5	4,685.0	4,685.0

	შრომის ანაზღაურება	2,803.3	3,846.4	4,000.0	4,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,693.2	183.1	100.0	100.0
37 01 03	სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია	61,471.2	50,100.0	67,100.0	67,100.0
	ხარჯები	11,600.0	14,000.0	16,020.0	16,020.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,271.4	0.0	3,580.0	3,580.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	48,599.8	36,100.0	47,500.0	47,500.0
37 01 04	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია	0.0	299.8	1,000.0	1,000.0
	ხარჯები	0.0	299.8	1,000.0	1,000.0
37 01 05	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები	227.9	801.5	3,280.0	3,280.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	28	28	28	28
	ხარჯები	136.9	744.6	2,500.0	2,500.0
	შრომის ანაზღაურება	76.8	487.1	530.0	530.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	91.1	56.9	780.0	780.0
37 01 06	სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა	0.0	0.0	1,050.0	1,050.0
	ხარჯები	0.0	0.0	1,050.0	1,050.0
37 01 07	შეღავათიანი აგროკრედიტები	6,586.3	42,800.0	30,000.0	30,000.0
	ხარჯები	6,586.3	42,800.0	30,000.0	30,000.0
37 01 08	მცირემიწიან ფერმერთა საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0
	ხარჯები	0.0	50,000.0	50,000.0	50,000.0
37 01 09	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფარვა	0.0	0.0	25,000.0	25,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	25,000.0	25,000.0
37 01 10	აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები	0.0	10,000.0	10,000.0	10,000.0
	ხარჯები	0.0	10,000.0	10,000.0	10,000.0
37 01 11	სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოების თანადაფინანსება	22,400.0	0.0	0.0	0.0

	ხარჯები	22,400.0	0.0	0.0	0.0
37 01 12	აგროსექტორის ხელშეწყობა/განვითარება	3,437.5	9,295.0	8,650.0	1,410.0
	ხარჯები	579.5	409.5	2,350.0	300.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	40.0	0.0	50.0	10.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	2,818.1	8,885.5	6,250.0	1,100.0
37 01 13	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს პოპულარიზაცია	98.6	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	98.6	0.0	0.0	0.0
37 01 14	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის განახლება	65,522.5	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	65,522.5	0.0	0.0	0.0
37 01 15	სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია	3,862.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,862.0	0.0	0.0	0.0
37 01 18	ვაშლის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	4,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	4,000.0	0.0	0.0
37 01 19	მანდარინის (არასტანდარტულის) მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	2,000.0	0.0	0.0
37 01 21	ყურძნის შესყიდვა-გადამუშავების ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	18,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	18,000.0	0.0	0.0
37 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა	16,987.4	24,943.3	24,681.0	24,681.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	423	611	657	657
	ხარჯები	13,670.6	19,662.4	20,911.0	20,911.0
	შრომის ანაზღაურება	5,946.7	7,883.7	9,715.0	9,715.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,316.8	5,280.9	3,770.0	3,770.0
37 03	მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება	35,537.4	39,711.6	19,856.0	19,856.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35	50	50	50

	ხარჯები	35,253.3	37,802.9	19,576.0	19,576.0
	შრომის ანაზღაურება	803.8	1,014.3	956.0	956.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	284.1	1,908.6	280.0	280.0
37 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	0.0	3,105.0	10,018.0	10,018.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	121	121	121
	ხარჯები	0.0	2,324.3	4,478.0	4,478.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	1,235.3	2,019.0	2,019.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	780.7	5,540.0	5,540.0
38 00	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	20,601.2	32,385.0	36,570.0	33,900.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,151	1,916	2,047	2,047
	ხარჯები	16,084.8	26,456.4	30,584.0	29,824.0
	შრომის ანაზღაურება	11,185.8	17,681.2	20,601.0	20,081.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,514.1	5,890.9	5,986.0	4,076.0
	ვალდებულებების კლება	2.3	37.7	0.0	0.0
38 01	გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	4,619.0	5,340.2	5,941.0	5,941.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	159	174	184	184
	ხარჯები	4,506.3	5,197.4	5,831.0	5,831.0
	შრომის ანაზღაურება	2,786.7	3,432.4	3,790.0	3,790.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	112.6	142.2	110.0	110.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.5	0.0	0.0
38 02	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	5,517.2	7,714.2	11,800.0	11,800.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	330	348	434	434
	ხარჯები	3,627.0	6,877.5	9,146.0	9,146.0
	შრომის ანაზღაურება	2,618.4	4,250.9	5,326.0	5,326.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,890.2	799.5	2,654.0	2,654.0

	ვალდებულებების კლება	0.0	37.2	0.0	0.0
38 03	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	5,673.4	10,593.1	7,087.0	4,417.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	458	492	522	522
	ხარჯები	4,200.7	5,784.5	4,666.0	3,906.0
	შრომის ანაზღაურება	3,152.0	3,324.2	3,541.0	3,021.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,470.3	4,808.6	2,421.0	511.0
	ვალდებულებების კლება	2.3	0.0	0.0	0.0
38 04	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	826.5	7,398.7	10,455.0	10,455.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	869	869	869	869
	ხარჯები	302.6	7,397.7	9,705.0	9,705.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	6,003.6	7,445.0	7,445.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	524.0	0.9	750.0	750.0
38 05	სანერგე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	242.1	296.5	677.0	677.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	17	17	17	17
	ხარჯები	216.1	292.5	656.0	656.0
	შრომის ანაზღაურება	112.1	165.7	166.0	166.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	26.0	4.0	21.0	21.0
38 06	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	369.1	742.8	610.0	610.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	16	16	21	21
	ხარჯები	325.9	617.6	580.0	580.0
	შრომის ანაზღაურება	187.3	325.5	333.0	333.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	43.1	125.2	30.0	30.0
38 07	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	3,354.1	299.6	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	302	0	0	0

	ხარჯები	2,906.2	289.1	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,329.3	178.8	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	447.8	10.5	0.0	0.0
39 00	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	66,092.9	90,682.4	69,800.0	69,800.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	91	91	349	349
	ხარჯები	54,029.4	74,224.8	69,181.0	69,181.0
	შრომის ანაზღაურება	1,930.5	1,969.8	5,100.3	5,100.3
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	563.5	455.8	619.0	619.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,500.0	16,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.8	0.0	0.0
39 01	სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	9,335.1	19,311.4	3,325.9	3,325.9
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	91	91	91	91
	ხარჯები	9,280.4	19,242.8	3,175.9	3,175.9
	შრომის ანაზღაურება	1,930.5	1,969.8	1,930.0	1,930.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	54.7	67.2	150.0	150.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.5	0.0	0.0
39 02	სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	46,204.6	59,849.0	54,225.0	54,225.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	195	195
	ხარჯები	34,432.0	43,582.5	53,982.0	53,982.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	1,547.0	1,547.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	272.6	266.5	243.0	243.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,500.0	16,000.0	0.0	0.0
39 03	სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	4,419.2	4,721.9	5,784.0	5,784.0
	ხარჯები	4,419.2	4,721.6	5,784.0	5,784.0

	ვალდებულებების კლება	0.0	0.3	0.0	0.0
39 04	ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	6,134.0	6,800.1	6,465.1	6,465.1
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	63	63
	ხარჯები	5,897.9	6,677.9	6,239.1	6,239.1
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	1,623.3	1,623.3
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	236.1	122.2	226.0	226.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	51,992.7	50,170.7	54,050.0	54,050.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,750	3,651	3,634	3,634
	ხარჯები	48,061.2	48,352.1	50,016.0	50,016.0
	შრომის ანაზღაურება	34,733.6	33,661.1	36,119.0	36,119.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,914.1	1,805.1	4,034.0	4,034.0
	ვალდებულებების კლება	17.4	13.5	0.0	0.0
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	45,741.0	46,618.5	46,550.0	46,550.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,550	3,550	3,550	3,550
	ხარჯები	41,952.5	45,246.0	44,115.0	44,115.0
	შრომის ანაზღაურება	32,048.7	32,323.4	34,811.0	34,811.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,786.5	1,363.3	2,435.0	2,435.0
	ვალდებულებების კლება	2.1	9.3	0.0	0.0
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	6,251.7	3,552.1	7,500.0	7,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	200	101	84	84
	ხარჯები	6,108.7	3,106.1	5,901.0	5,901.0
	შრომის ანაზღაურება	2,684.9	1,337.8	1,308.0	1,308.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	127.6	441.8	1,599.0	1,599.0
	ვალდებულებების კლება	15.3	4.2	0.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	3,005.0	3,518.1	4,000.0	4,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	74	91	123	123

	ხარჯები	2,950.4	3,369.5	3,894.0	3,894.0
	შრომის ანაზღაურება	1,385.9	1,681.5	2,530.0	2,530.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	54.6	148.6	106.0	106.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	33,730.7	38,181.9	40,820.0	40,820.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	54	122	184	184
	ხარჯები	23,606.6	31,525.1	34,192.0	34,192.0
	შრომის ანაზღაურება	571.6	408.8	3,877.0	3,877.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,059.8	1,207.0	4,486.0	4,486.0
	ვალდებულებების კლება	9,064.3	5,449.9	2,142.0	2,142.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	0.0	422.9	1,900.0	1,900.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	43	43
	ხარჯები	0.0	300.0	1,774.0	1,774.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	261.6	1,404.0	1,404.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	122.9	126.0	126.0
44 00	სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,764.9	3,479.8	3,500.0	3,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	90	90	90	90
	ხარჯები	3,759.6	3,479.8	3,335.0	3,335.0
	შრომის ანაზღაურება	1,399.2	1,339.2	1,340.0	1,340.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.3	0.0	165.0	165.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	24,996.1	25,630.9	25,000.0	25,000.0
	ხარჯები	21,348.1	21,866.6	21,915.0	21,915.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,493.0	3,695.7	3,012.0	3,012.0
	ვალდებულებების კლება	155.0	68.6	73.0	73.0
45 01	სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	14,592.2	15,272.3	14,683.0	14,683.0
	ხარჯები	12,606.5	13,358.3	13,054.0	13,054.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,985.7	1,914.0	1,629.0	1,629.0

45 02	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	1,244.4	150.0	150.0	150.0
	ხარჯები	1,004.4	150.0	150.0	150.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	240.0	0.0	0.0	0.0
45 03	ა(ა)იპ – ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1,858.0	1,811.0	1,768.0	1,768.0
	ხარჯები	1,340.0	1,483.0	1,440.0	1,440.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	518.0	328.0	328.0	328.0
45 04	საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ნინოს სახელობის ობოლ, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატისათვის გადასაცემი გრანტი	958.4	958.4	959.0	959.0
	ხარჯები	558.4	900.4	580.0	580.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	400.0	58.0	379.0	379.0
45 05	საქართველოს საპატრიარქოს ბათუმის წმინდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	260.8	260.8	261.0	261.0
	ხარჯები	250.8	250.8	251.0	251.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10.0	10.0	10.0	10.0
45 06	საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	446.9	446.9	447.0	447.0
	ხარჯები	372.0	440.0	440.0	440.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	74.9	6.9	7.0	7.0
45 07	წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	230.0	230.0	230.0	230.0
	ხარჯები	220.0	220.0	220.0	220.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10.0	10.0	10.0	10.0
45 08	საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	2,000.1	1,000.0	2,000.0	2,000.0
	ხარჯები	2,000.1	1,000.0	2,000.0	2,000.0

45 09	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,352.3	2,448.4	2,449.0	2,449.0
	ხარჯები	1,252.3	1,200.0	1,950.0	1,950.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	100.0	1,248.4	499.0	499.0
45 10	ა(ა)იპ – სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	99.9	100.0	100.0	100.0
	ხარჯები	99.9	100.0	100.0	100.0
45 11	საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	800.0	1,800.0	800.0	800.0
	ხარჯები	800.0	1,800.0	800.0	800.0
45 12	ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	500.0	500.0	500.0	500.0
	ხარჯები	307.6	361.4	327.0	327.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	37.4	70.0	100.0	100.0
	ვალდებულებების კლება	155.0	68.6	73.0	73.0
45 13	ა(ა)იპ – ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრი	653.1	653.1	653.0	653.0
	ხარჯები	536.1	602.7	603.0	603.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	117.0	50.4	50.0	50.0
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	315	315	315	315
	ხარჯები	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
	შრომის ანაზღაურება	3,500.0	3,500.0	3,500.0	3,500.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	6,381.5	14,949.2	8,900.0	8,900.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	147	211	221	221
	ხარჯები	5,971.5	14,446.0	8,880.0	8,880.0
	შრომის ანაზღაურება	1,981.0	3,012.7	3,525.0	3,525.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	396.9	489.0	20.0	20.0

	ვალდებულებების კლება	13.2	14.2	0.0	0.0
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	2,882.7	4,052.6	4,600.0	4,600.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	147	211	221	221
	ხარჯები	2,829.8	3,738.3	4,580.0	4,580.0
	შრომის ანაზღაურება	1,981.0	3,012.7	3,525.0	3,525.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	39.7	300.3	20.0	20.0
	ვალდებულებების კლება	13.2	14.0	0.0	0.0
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	992.9	1,621.2	1,900.0	1,900.0
	ხარჯები	992.9	1,621.2	1,900.0	1,900.0
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	1,745.0	9,275.4	2,400.0	2,400.0
	ხარჯები	1,387.9	9,086.5	2,400.0	2,400.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	357.1	188.7	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.2	0.0	0.0
47 04	შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა	450.1	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	450.1	0.0	0.0	0.0
47 05	სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევის პროგრამა	310.7	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	310.7	0.0	0.0	0.0
48 00	სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	619.3	1,230.1	1,300.0	1,300.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31	36	39	39
	ხარჯები	569.0	1,215.1	1,285.0	1,285.0
	შრომის ანაზღაურება	441.9	1,035.3	1,096.0	1,096.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.3	14.9	15.0	15.0
49 00	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	1,153.0	2,254.4	2,300.0	2,300.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	29	29	38	38

	ხარჯები	1,106.7	2,223.7	2,275.0	2,275.0
	შრომის ანაზღაურება	614.4	554.8	803.0	803.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	46.3	30.2	25.0	25.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.5	0.0	0.0
50 00	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	577.0	725.5	1,200.0	1,200.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	21	18	26	26
	ხარჯები	559.7	705.4	1,162.8	1,162.8
	შრომის ანაზღაურება	365.2	357.6	675.0	675.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	17.3	20.0	37.2	37.2
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	202.7	588.0	1,450.0	1,450.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	14	14	40	40
	ხარჯები	177.0	562.6	1,197.0	1,197.0
	შრომის ანაზღაურება	134.8	405.0	851.0	851.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	25.7	25.5	253.0	253.0
52 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,290.3	3,655.9	500.0	500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	69	69	68	68
	ხარჯები	1,074.5	3,403.4	500.0	500.0
	შრომის ანაზღაურება	634.4	1,604.4	500.0	500.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	73.2	252.5	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	142.6	0.0	0.0	0.0
52 01	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,290.3	3,060.3	500.0	500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	69	69	68	68
	ხარჯები	1,074.5	2,815.6	500.0	500.0
	შრომის ანაზღაურება	634.4	1,562.6	500.0	500.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	73.2	244.8	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	142.6	0.0	0.0	0.0

52 02	საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრი	0.0	96.5	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	88.8	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	41.8	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	7.7	0.0	0.0
52 03	სხვადასხვა ქვეყანაში საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის წარმომადგენლობების დაფინანსება	0.0	499.1	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	499.1	0.0	0.0
53 00	სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	2,840.5	2,948.9	4,500.0	4,500.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	187	187	235	235
	ხარჯები	2,731.7	2,858.9	4,357.0	4,357.0
	შრომის ანაზღაურება	2,203.3	2,205.0	3,308.0	3,308.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	108.7	90.0	143.0	143.0
54 00	სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	0.0	1,889.1	7,450.0	7,450.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	106	106
	ხარჯები	0.0	1,835.8	5,057.0	5,057.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	823.4	1,810.0	1,810.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	53.3	2,393.0	2,393.0
55 00	სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	0.0	2,237.5	4,200.0	4,200.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	21	21
	ხარჯები	0.0	2,155.1	4,180.0	4,180.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	310.0	500.0	500.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	82.4	20.0	20.0
56 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	0.0	0.0	2,150.0	2,150.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	32	32
	ხარჯები	0.0	0.0	1,820.0	1,820.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	1,362.0	1,362.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	330.0	330.0	
57 00	ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	0.0	58.8	260.0	260.0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	7	7	
	ხარჯები	0.0	58.8	260.0	260.0	
	შრომის ანაზღაურება	0.0	30.6	170.0	170.0	
58 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	1,804,890.6	1,848,467.4	2,215,638.3	2,182,018.3	1
	ხარჯები	1,322,732.0	1,309,468.3	1,730,630.3	1,717,010.3	1
	ფინანსური აქტივების ზრდა	8,807.9	1,640.6	20,000.0	0.0	
	ვალდებულებების კლება	473,350.8	537,358.5	465,008.0	465,008.0	
58 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	564,712.8	638,953.1	613,000.0	613,000.0	
	ხარჯები	134,267.3	139,483.4	218,000.0	218,000.0	
	ვალდებულებების კლება	430,445.5	499,469.7	395,000.0	395,000.0	
58 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	133,550.3	140,181.3	194,000.0	194,000.0	
	ხარჯები	98,550.3	105,181.3	159,000.0	159,000.0	
	ვალდებულებების კლება	35,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0	
58 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	7,391.8	3,557.0	7,000.0	7,000.0	
	ხარჯები	7,391.8	3,557.0	7,000.0	7,000.0	
58 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,068,455.5	1,055,565.4	854,800.0	854,800.0	
	ხარჯები	1,068,455.5	1,055,565.4	854,800.0	854,800.0	
58 04 01	ავტონომიური რესპუბლიკებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	29,656.8	10,595.3	9,000.0	9,000.0	
	ხარჯები	29,656.8	10,595.3	9,000.0	9,000.0	
58 04 01 01	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკისათვის გადასაცემი ტრანსფერი	8,510.0	8,500.0	9,000.0	9,000.0	
	ხარჯები	8,510.0	8,500.0	9,000.0	9,000.0	

58 04 01 02	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისათვის გადასაცემი ტრანსფერი	21,146.8	2,095.3	0.0	0.0	
	ხარჯები	21,146.8	2,095.3	0.0	0.0	
58 04 02	ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,038,798.8	1,044,970.1	845,800.0	845,800.0	
	ხარჯები	1,038,798.8	1,044,970.1	845,800.0	845,800.0	
58 05	საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი	0.0	0.0	5,000.0	5,000.0	
	ხარჯები	0.0	0.0	5,000.0	5,000.0	
58 06	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	0.0	85,000.0	85,000.0	
	ხარჯები	0.0	0.0	85,000.0	85,000.0	
58 07	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	7,895.8	2,888.8	35,000.0	35,000.0	
	ვალდებულებების კლება	7,895.8	2,888.8	35,000.0	35,000.0	
58 07 01	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	7,765.8	2,888.8	35,000.0	35,000.0	
	ვალდებულებების კლება	7,765.8	2,888.8	35,000.0	35,000.0	
58 07 02	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი – საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	130.0	0.0	0.0	0.0	
	ვალდებულებების კლება	130.0	0.0	0.0	0.0	
58 08	საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	0.0	0.0	385,000.0	385,000.0	
	ხარჯები	0.0	0.0	385,000.0	385,000.0	
58 09	საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	1,248.2	564.2	500.0	500.0	
	ხარჯები	1,248.2	564.2	500.0	500.0	
58 10	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელები	21,636.3	6,757.6	35,688.3	2,068.3	1
	ხარჯები	12,818.9	5,117.0	15,680.3	2,060.3	1

	ფინანსური აქტივების ზრდა	8,807.9	1,640.6	20,000.0	0.0	
	ვალდებულებების კლება	9.5	0.0	8.0	8.0	
58 10 01	ორმხრივი, რეგიონალური და რეგიონთაშორისი პროექტები (GIZ)	15.6	19.5	20.0	20.0	
	ხარჯები	6.9	19.5	13.0	13.0	
	ვალდებულებების კლება	8.7	0.0	7.0	7.0	
58 10 02	KfW-ის ადგილობრივი ოფისის საოპერაციო ხარჯების თანადაფინანსება (KfW)	17.9	19.8	20.0	20.0	
	ხარჯები	17.1	19.8	19.0	19.0	
	ვალდებულებების კლება	0.8	0.0	1.0	1.0	
58 10 03	აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	5,000.0	0.0	
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	5,000.0	0.0	
58 10 04	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (III ფაზა) (KfW, EU)	3,254.7	5,047.3	30,448.3	1,828.3	1
	ხარჯები	1,432.8	4,036.5	15,448.3	1,828.3	1
	ფინანსური აქტივების ზრდა	1,821.9	1,010.8	15,000.0	0.0	
58 10 05	განახლებადი ენერჯის პროგრამა II (KfW)	0.0	0.0	200.0	200.0	
	ხარჯები	0.0	0.0	200.0	200.0	
58 10 06	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (II ფაზა) (KfW)	4,426.4	1,459.4	0.0	0.0	
	ხარჯები	300.3	1,041.3	0.0	0.0	
	ფინანსური აქტივების ზრდა	4,126.1	418.1	0.0	0.0	
58 10 07	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (KfW)	1,366.8	7.7	0.0	0.0	
	ფინანსური აქტივების ზრდა	1,366.8	7.7	0.0	0.0	
58 10 08	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (I ფაზა) (KfW)	2,156.8	204.0	0.0	0.0	
	ხარჯები	663.7	0.0	0.0	0.0	
	ფინანსური აქტივების ზრდა	1,493.1	204.0	0.0	0.0	

58 10 09	გოდერძის ხეობაში სათხილამურო საბაგიროების მოწყობა (Unicredit Bank)	9,951.1	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,951.1	0.0	0.0	0.0
58 10 10	რუსთავის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	447.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	447.0	0.0	0.0	0.0
58 11	საერთაშორისო ორგანიზაციებთან არსებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ქართული მხარის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა	0.0	0.0	650.0	650.0
	ხარჯები	0.0	0.0	650.0	650.0
59 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	0.0	0.0	4,567.0	4,567.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	81	81
	ხარჯები	0.0	0.0	3,964.0	3,964.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	2,581.0	2,581.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	603.0	603.0
60 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	0.0	0.0	36,000.0	36,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	3,850	3,850
	ხარჯები	0.0	0.0	35,960.0	35,960.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	29,000.0	29,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	40.0	40.0
61 00	სსიპ – განათლების საერთაშორისო ცენტრი	0.0	0.0	5,768.2	5,768.2
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	12	12
	ხარჯები	0.0	0.0	5,768.2	5,768.2
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	245.0	245.0
62 00	სსიპ – სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	679.9	169.9	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	59	59	0	0
	ხარჯები	679.9	169.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	625.9	156.4	0.0	0.0

63 00	ა(ა)იპ – რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი	550.7	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	14	0	0	0
	ხარჯები	550.7	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	206.9	0.0	0.0	0.0

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

თავი VII

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები

მუხლი 16. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები

განისაზღვროს ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები 8^ლ ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულების დასახელება	სულ ტრანსფერი	გათანაბრებითი ტრანსფერი	მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	9,000.0		
ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	412,682.2	412,282.2	400.0
აჭარის მუნიციპალიტეტი	1,019.4	1,004.4	15.0
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	52,542.3	52,542.3	
ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	7,198.7	7,198.7	
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	9,226.9	9,226.9	
ქედის მუნიციპალიტეტი	3,661.0	3,661.0	
შუახევის მუნიციპალიტეტი	4,232.7	4,232.7	
ხულოს მუნიციპალიტეტი	6,323.5	6,323.5	
ახმეტის მუნიციპალიტეტი	5,223.9	5,093.9	130.0

გურჯაანის მუნიციპალიტეტი	7,145.4	6,985.4	160.0
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	1,925.5	1,740.5	185.0
ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტი	7,223.7	7,061.7	162.0
თელავის მუნიციპალიტეტი	4,118.8	3,994.8	124.0
ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	5,786.1	5,576.1	210.0
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	3,812.0	3,602.0	210.0
სიღნაღის მუნიციპალიტეტი	3,158.0	3,013.0	145.0
ყვარლის მუნიციპალიტეტი	3,873.3	3,738.3	135.0
ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	32,118.0	31,898.0	220.0
ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	7,549.8	7,317.8	232.0
ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	3,007.5	2,867.5	140.0
წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	6,543.8	6,387.8	156.0
ბაღდათის მუნიციპალიტეტი	3,811.2	3,683.2	128.0
ვანის მუნიციპალიტეტი	5,727.2	5,577.2	150.0
ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	6,789.5	6,549.5	240.0
თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	6,686.2	6,534.2	152.0
სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	6,385.1	6,196.1	189.0
საჩხერის მუნიციპალიტეტი	6,644.4	6,454.4	190.0
ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	4,444.1	4,306.1	138.0
ხონის მუნიციპალიტეტი	5,648.3	5,490.3	158.0
ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტი	4,376.8	4,116.8	260.0
ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	11,824.9	11,729.9	95.0
ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	11,685.5	11,455.5	230.0
აბაშის მუნიციპალიტეტი	5,134.7	4,987.7	147.0
მარტვილის მუნიციპალიტეტი	5,485.5	5,322.5	163.0
მესტიის მუნიციპალიტეტი	3,222.3	3,097.3	125.0

სენაკის მუნიციპალიტეტი	5,097.8	4,902.8	195.0
ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	4,426.2	4,264.2	162.0
წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი	4,646.7	4,468.7	178.0
ხობის მუნიციპალიტეტი	1,771.8	1,551.8	220.0
ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტი	10,156.7	9,946.7	210.0
გორის მუნიციპალიტეტი	9,650.1	9,544.1	106.0
ქუთაის მუნიციპალიტეტი	1,995.1	1,915.1	80.0
ერედვის მუნიციპალიტეტი	1,777.0	1,742.0	35.0
კასპის მუნიციპალიტეტი	4,585.0	4,408.0	177.0
ქარელის მუნიციპალიტეტი	6,390.0	6,177.0	213.0
თილვის მუნიციპალიტეტი	1,295.9	1,285.9	10.0
ხაშურის მუნიციპალიტეტი	6,475.7	6,246.7	229.0
ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტი	16,633.8	16,133.8	500.0
ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	305.0	0.0	305.0
გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	4,001.4	3,741.4	260.0
დმანისის მუნიციპალიტეტი	1,770.3	1,655.3	115.0
თეთრი წყაროს მუნიციპალიტეტი	4,225.0	4,008.0	217.0
მარნეულის მუნიციპალიტეტი	9,164.5	8,914.5	250.0
წალკის მუნიციპალიტეტი	2,093.2	1,984.2	109.0
ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	6,101.1	5,881.1	220.0
ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	6,338.1	6,252.1	86.0
ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	5,445.5	5,271.5	174.0
ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	3,313.4	3,130.4	183.0
ადიგენის მუნიციპალიტეტი	3,097.9	2,960.9	137.0
ასპინძის მუნიციპალიტეტი	2,242.4	2,116.4	126.0
ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	6,547.7	6,332.7	215.0
ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტი	5,470.2	5,303.2	167.0

ახალციხის მუნიციპალიტეტი	3,132.6	3,033.6	99.0
ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	190.0	0.0	190.0
ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	3,348.4	3,183.4	165.0
ახალგორის მუნიციპალიტეტი	2,034.0	1,944.0	90.0
დუშეთის მუნიციპალიტეტი	3,755.0	3,645.0	110.0
თიანეთის მუნიციპალიტეტი	3,037.5	2,901.5	136.0
ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტი	1,779.2	1,737.2	42.0
მცხეთის მუნიციპალიტეტი	280.0	0.0	280.0
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	803.1	718.1	85.0
ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	3,660.3	3,579.3	81.0
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	2,688.0	2,633.0	55.0
ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	2,743.6	2,638.6	105.0
ონის მუნიციპალიტეტი	2,852.8	2,749.8	103.0
ცაგერის მუნიციპალიტეტი	4,239.8	4,081.8	158.0
სულ საქართველო	854,800.0	834,233.0	11,567.0

შენიშვნა: დელეგირებულ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შევალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ“, „სამხედრო სარეზერვო სამსახურის შესახებ“ ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“, „სამ დაღუპულთა და ომის შემდეგ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის უკვდავყოფის შესახებ“ საქართველოს განსაზღვრული უფლებამოსილებებით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა დაფინანსება.

თავი VIII

მარეგულირებელი ნორმები

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 17. საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების განკარგვა

ამ კანონით დამტკიცებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების – „58 01 – საგვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა“, „58 02 – საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება“, „58 03 – საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებების მომსახურება“.

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი 09 – საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების უზრუნველყოფა“, „58 10 – დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდე საერთაშორისო ორგანიზაციებთან არსებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ქართული მხარე ვალდებულებების დაფარვა“ – საბიუჯეტო სახსრების განკარგვა განახორციელოს საქართველოს ფინანსთ:

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 18. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდები

1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული გადასახდელების დაფინანსების მიზნად სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი 85 000.0 ათასი ლარ საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი 5 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მათი განკარგვა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი 31 385 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის

3. საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის ფარგლებში განისაზღვრება მხარდაჭერის პროგრამა“ 50 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და ამ თანხის განკარგვა განხორციელდეს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისად.

4. საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის ფარგლებში „სოფლ პროგრამისათვის“ გათვალისწინებული ასიგნებებიდან მუნიციპალიტეტებისათვის გამოყოფილი თანხა შესაბამისი მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოს გადაწყვეტილების არსებობის შემთხვევაში კონკრეტული სოფლის ნაცვლად გამოყენებულ იქნეს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ინფრასტრუქტურის დასაფინანსებლად.

5. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულება განისაზღვროს 35 000.0 ათასი ლარით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მიღებული გადაწყვეტილებებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა და მდგრადი განვითარების ეროვნული ანგარიშიდან, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, იძულებით ჩაწერის სახით წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულება გათვალისწინებულ ასიგნებებში.

6. საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან ან/და საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხის გამოყოფის თაობაზე წინადადებებს საბიუჯეტო ორგანიზაციების, აგრეთვე ერთეულებისა და ავტონომიური რესპუბლიკების შესაბამისი ორგანოების მოთხოვნის საფუძველზე პრემიერ-მინისტრს ან საქართველოს მთავრობას წარუდგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 19. დავალიანებების დაფარვა

წინა წლებში წარმოქმნილი ფაქტობრივი დავალიანებების დასაფარავად საქართველოს სახელმწიფო დაფინანსებაზე მყოფმა საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა შესაძლებელია გამოიყენონ 2015 წელს მათი ასიგნებები იმ პირობით, რომ არ დაიშვება ახალი დავალიანების დაგროვება, რისთვისაც მთელი ეკისრებათ აღნიშნულ ორგანიზაციებს.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

მუხლი 20. სახელმწიფო ვალი

1. საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2015 წლის ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 613 000.0 ათასი ლარი:

ა) ძირითადი თანხის დაფარვა – 395 000.0 ათასი ლარი, მათ შორის:

ა.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 104 000.0 ათასი ლარი;

ა.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 291 000.0 ათასი ლარი;

ბ) პროცენტის გადახდა – 218 000 ათასი ლარი, მათ შორის:

ბ.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 59 400.0 ათასი ლარი;

ბ.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 78 700.0 ათასი ლარი;

ბ.გ) სახელმწიფოს მიერ საგარეო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით წარმოქმნილი ვალდებულებების მონ 79 900.0 ათასი ლარი.

2. უფლება მიეცეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, ამ კანონით საგარეო ვალის მომსახურებისა და გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში, კრედიტორი ქვეყნის მთავრობის თანხმობის შემთხვევაში მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული წესით განახორციელოს საქართველოს იურიდიულ პირად აღნიშნული სახსრებიდან თანხების ანაზღაურება ან შესაბამისი პროგრამების დაფინანსება ამ იურიდიულ კრედიტორი ქვეყნისათვის საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვის ანგარიშში პროდუქციის რეალ მომსახურების გაწევისათვის.

3. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონის საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლ თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად, საქართველოს ეროვნული ბანკისათვის გადასახდელი პროცენტისა და განისაზღვროს 38 112.9 ათასი ლარით, ხოლო დასაფარავი ძირითადი თანხის მოცულობა – 35 000.0 ათასი ლარი.

4. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონის საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლ თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ 2014 წლის 15 მაის 440 846.0 ათასი ლარის სახელმწიფო ობლიგაციების განახლება 400 846.0 ათასი ლარის ოდენობით და 40 ათასი ლარიანი ქაღალდების გადაფორმება სახელმწიფო ობლიგაციებად ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის.

5. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად საშინაო ვალდებულ განისაზღვროს არაუმეტეს 315 000.0 ათასი ლარის წმინდა ზრდით. სახაზინო ვალდებულებების გამოშვების განხორციელოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ „სახელმწიფო საქართველოს კანონის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ სახაზინო ვალდებულებების გამოშვების დაფარვის აღრიცხვა განახორციელოს ბიუჯეტის შემოსულობების შესაბამისი მუხლის შე

6. ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული 315 000.0 ათასი ლარიდან არაუმეტეს 100 000 ათასი ლარი გამოყენებულ იქნეს ეკონომიკის გრძელვადიანი რესურსით უზრუნველყოფის ხელშეწყობის მექანიზმის:

7. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ საქართველოს ეროვნულ ბანკთან შეთანხმებით შეიმუშაოს მთავრობას დასამტკიცებლად წარუდგინოს ამ მუხლის მე-6 პუნქტში აღნიშნული ფასიანი ქაღალდების მიმოქცევის, აღრიცხვისა და დაფარვის წესი.

8. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო უფლებამოსილია სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო გამოშვების ნაცვლად გამოიყენოს ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთი. ამას ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით მიღებული სახსრების წმინდა მოც

გამომწვევის ნაცვლად ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთის გამოყენება ჯ ადელმატებოდეს 315 000.0 ათას ლარს.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 21. თანამდებობრივი სარგოები, პრემიები, დანამატები და დახმარებები

1. უფლება მიეცეთ საქართველოს მინისტრებსა და სახელმწიფო მინისტრებს, მათდამი დ სამინისტროების აპარატების, საქვეუწყებო დაწესებულებებისა და ტერიტორიული ორგანოების სამქ თანამდებობრივი სარგოები განსაზღვრონ საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით. საქართვე ადმინისტრაციის სამტატო ნუსხასა და თანამდებობრივ სარგოებს განსაზღვრავს საქართველოს პრემიერ-

2. საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებას საჭიროებს აგრეთვე ცვლილებები დამტკიცებულ სამქ თანამდებობრივ სარგოებში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც განხორციელებული ცვლილებების ქ რჩება სამტატო რიცხოვნობა, თანამდებობათა დასახელებები და თანამდებობრივი სარგოები.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებას არ საჭირო სახელმწიფო მინისტრების აპარატებისა და საქართველოს სამინისტროებისა და მათდამი დ სამინისტროების აპარატების, საქვეუწყებო დაწესებულებებისა და ტერიტორიული ორგანოების სამქ თანამდებობრივი სარგოები, რომლებიც მოქმედებდა ამ კანონის ამოქმედებამდე.

4. 2015 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის, აქა რესპუბლიკისა და თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი დაწქ ორგანიზაციების მუშაკებზე პრემიები, დანამატები და დახმარებები გაიცეს მათთვის შესაბამ დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში. ამასთანავე, 2015 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელქ ავტონომიური რესპუბლიკის, აქარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და თვითმმართველი ერთეულ დაფინანსებაზე მყოფი მხარჯავი დაწესებულებები უფლებამოსილი არიან, გაზარდონ მათთვის ხარჯქ კლასიფიკაციის „შრომის ანაზღაურების“ მუხლით დამტკიცებული ასიგნებები არაუმეტეს იმავე მუხლქ ასიგნების 1/12-ისა.

5. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში მხარჯავ დაწესებულქ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 71-ე მუხლის მე-3 პუნქტის დებულება გაავრცქ მოსამსახურებზე, რომლებზედაც 2006 წლის 1 იანვრამდე ვრცელდებოდა აღნიშნული მუხლის მოქმედქ

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 22. შტატგარეშე მომუშავეთა რაოდენობა, მათი შრომის ანაზღაურება და საჯარო სამართლის იქ დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება

1. საბიუჯეტო ორგანიზაციებში შტატგარეშე მომუშავეთა რაოდენობა არ უნდა აღელმატებოდეს სამტატო რ იმ ორგანიზაციებში, სადაც სამტატო რიცხოვნობის 2% შეადგენს 5 ერთეულზე ნაკლებს. დაქირავებულთა რაოდენობა არ უნდა აღელმატებოდეს 5 ერთეულს.

2. შტატგარეშე მომუშავეთა საშუალო შრომის ანაზღაურება არ უნდა აღელმატებოდეს შესაბამის საბიუჯეტქ შტატით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრივად დასაქმებული თანამშრომლების ანაზღაურებას.

3. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის ხელმძღვანელის თანამდებობრივი სარგო არ უნქ საქართველოს მინისტრის პირველი მოადგილის თანამდებობრივ სარგოს.

4. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შტატით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრი

თანამშრომლების საშუალო თანამდებობრივი სარგო არ უნდა აღემატებოდეს 1 500 ლარს.

5. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საპრემიო ფონდის წლიური მოცულობა არ უნდა აღემატებოდეს გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრივად დასაქმებულ თანამშრომელთა თანამდებობრივ წლის განმავლობაში გაწეული საკასო ხარჯის 20%-ს.

6. ამ მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვები არ ვრცელდება ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ერთეულებზე და მათ მიერ დაფუძნებულ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებსა და არასამეწარმე იურიდიულ პირებზე, იმ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე, რომლებიც საქართველოს ითვლებიან რელიგიურ ორგანიზაციებად, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირზე – საზოგადოებრივი საჯარო სკოლებზე, პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და უმაღლეს საგანმანათლებლო ცენტრებს, აგრეთვე იმ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებზე, რომელთა საქართველოს სახელმწიფო რესპუბლიკების რესპუბლიკური და თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების ხარჯების ეკონომიკური მუხლით განსაზღვრული დაფინანსება არ აღემატება მათი საერთო შემოსულობების 25%-ს.

7. ამ მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვებიდან გამონაკლისი შესაძლებელია დაშვებულ იქნას მთავრობასთან შეთანხმებით.

8. ამ მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვებიდან გამონაკლისი ამავე მუხლის მე-7 პუნქტით საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებას არ საჭიროებს, თუ იგი არ აღემატება გამონაკლისის იმ შეთანხმებულ რაოდენობას, რომელიც საბიუჯეტო ორგანიზაციისათვის დაშვებული იყო/საბიუჯეტო ორგანიზაციაზე ვრცელდებოდა განმავლობაში.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 23. შეზღუდვები საქართველოს სამინისტროების მიერ საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან

1. საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია შეაჩეროს საქართველოს სამინისტროებისათვის საქართველო ბიუჯეტით გათვალისწინებული თანხების ფარგლებში გადახდის განხორციელება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და მუხლების მიხედვით.

2. საქართველოს სამინისტროებმა ყოველი კვარტლის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში საქართველოს სამინისტროს წარუდგინონ ინფორმაცია მათ მიერ და მათი კონტროლისადმი დაქვემდებარებულ ორგანიზაციების მიერ, ამ კანონით მათთვის გათვალისწინებული საბიუჯეტო სახსრებით, „სახელმწიფო შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად განხორციელებული ტენდერების შედეგად წარმოქმნილი ეკონომიის შემდგომი გამოყენების თაობაზე.

3. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო საქართველოს მთავრობას წარუდგენს ამ მუხლის გათვალისწინებულ ინფორმაციას. საქართველოს მთავრობის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე იმავე პუნქტით განსაზღვრული ეკონომიის ან მისი ნაწილის მიმართვა ამ კანონით გათვალისწინებული სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებში, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 24. საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო შემოსულობათა ხარჯვა

„საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სისტემაში შემავალი ბიუჯეტის მხარჯავი ერთეულები საკონსულო მოსაკრებლის, დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობრივი გაწეული მომსახურების საფასურისა და ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების აღრიცხვისა და გამოყენების საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 15 ოქტომბრის №835 ბრძანებულების შესაბამისად, საზღვარგარეთ“

დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების მიერ მიღებული საკონსულო დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობის პირის მიერ გაწეულ საფასურისა და ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების ხარჯვა განხორციელდეს ადგილზე, შესაბამისი წარმო დაწესებულებისათვის ამ კანონით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 25. საქართველოს პარლამენტის მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

უფლება მიეცეს საქართველოს პარლამენტს, პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში, ამ დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში დააფინანსოს დაკრძალვასთან და სასაფლაოს მოწყობასთან ყველა ღონისძიება.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 26. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

1. უფლება მიეცეს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს, 2014 წელს „ხარჯების“ და „არაფინანსური“ მუხლებით გათვალისწინებული ასიგნებებით შესრულებული სამუშაოების დაფინანსება, რი განხორციელებაც აუცილებელია შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობისა და თავდაცვისუნარიან მიზნით სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, განახორციელოს ამ კანონ თავდაცვის სამინისტროსათვის „ხარჯების“ და „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლებით დამტკიცებული ფარგლებში.

2. საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი შემთხვევაში და დაწესებული ლიმიტის ფარგლებში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს (ერთეულების) მიერ შესასყიდ საქონელზე, სამუშაოსა და მომსახურებაზე საქართველოს თავდაცვის აქტით განსაზღვრული სტრუქტურული ქვედანაყოფები (ერთეულები) ითვლებიან შემსყიდველ ორ ეკისრებათ სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინ მოვალეობები და პასუხისმგებლობა.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 27. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

დევენილთა მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული საცხოვრებელი ფართობის (სადაც დევნილი ს იქნა განსახლებული და რომელიც საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაად განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული იყო, რო კომპაქტურად (ორგანიზებულად) განსახლების ობიექტი, ასევე სადაც სამინისტრო ახორციელებდა საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურების ხარჯების (მათ შორის, ობიექტებში განსახლებ ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა მიერ მოხმარებული წყლის, ნარ ასენიზაციისა და დეზინფექცია-დერატიზაციის, განსახლების ობიექტებში მომსახურებისა და მიმდინა ხარჯები) ანაზღაურებას) ადმინისტრაციული ხარჯის დაფინანსება ერთ დევნილზე განისაზღვროს აღნიშნული დაფინანსება განხორციელდეს სახელმეკრულებო ვალდებულებების შესაბამისად. ხელშეკრ და მის გასაფორმებლად საჭირო დოკუმენტაციას ადგენს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორი გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო.

მუხლი 28. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ გან- ღონისძიებები

1. ამ კანონით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის დამტკიც-
ფარგლებში საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში
ცალკეულ ღონისძიებებში გაგრძელდეს და, აუცილებლობის შემთხვევაში, შემოღებულ იქნეს ღონისძიებათა ნაწ-
მოსახლეობის მიერ თანაგადახდის პრინციპით. თანაგადახდის წესს, ფორმასა და მოცულობას განსაზღ-
მთავრობა.

2. ამ კანონით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პრ-
სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა“, „ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა“, „სამედიცინო-სოცი-
და კონტროლი“, „სამკურნალო საშუალებების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლი“, „სამედიცინო დაწესებულებ-
და აღჭურვა“, „შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა“ – გათვალისწინებული ასიგნ-
განსახორციელებელ ღონისძიებათა დაფინანსების, თანადაფინანსების, ანგარიშსწორების წესებსა და ძირ-
განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

3. „საპენსიო უზრუნველყოფის“ ფარგლებში გაიცეს სახელმწიფო პენსია და სახელმწიფო კომპენსაცია.

4. ასაკით პენსიონერისათვის სახელმწიფო პენსიის ფულადი ოდენობა განისაზღვროს:

ა) 2015 წლის 1 სექტემბრამდე – 150 ლარით;

ბ) 2015 წლის 1 სექტემბრიდან – 160 ლარით.

5. „სოციალური დახმარებების“ ფარგლებში:

ა) დაფინანსდეს „სოციალურ პაკეტში“ შემავალი ფულადი გასაცემელი/გასაცემლები;

ბ) გაიცეს საყოფაცხოვრებო სუბსიდია „სოციალური შეღავათების მონეტიზაციის შესახებ“ საქართველოს მთავ-
რის №4 დადგენილების შესაბამისად;

გ) გაგრძელდეს „სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის №1
გათვალისწინებული საარსებო შემწეობისა და რეინტეგრაციის შემწეობის ანაზღაურების გაცემა საქართველ-
განსაზღვრული წესითა და პირობებით;

დ) გაგრძელდეს დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების გაცე-
ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირზე გასაცემი ყოველთვიური შემწეობა განისაზღვროს 45 (

ე) გაგრძელდეს ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის
შრომისუუნარობის გამო დახმარებების გაცემა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაც-
დადგენილი წესითა და პირობებით;

ვ) დაფინანსდეს დახმარება შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვ-
მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისათვის, რომლის დანიშვნისა და გაცემის წესს განსაზღვრავს საქართველოს მ-

ზ) დაფინანსდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებუ-
ღონისძიება;

თ) დაფინანსდეს საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა ღონისძიებები.

6. უფლება მიეცეს საქართველოს მთავრობას, განსაზღვროს 2014 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოც-
სახელმწიფო პროგრამები/მათი ღონისძიებები/მოცულობები, რომელთა განხორციელებაც უწყვეტად გაგრძელ-
იანვრიდან საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში განსაზ-
წლის სახელმწიფო პროგრამების დამტკიცებამდე და ამ პროგრამებით გათვალისწინებული მიმწოდებლები

სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად ან ვაუჩერის პირობების გ

7. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში ამ კანონით გ შესაბამისი ასიგნებების ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებებისა და მათი კომპონენტების დამგ სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესრულებამდე ან ვაუჩერის პირ შესაბამისი მიმწოდებლების გამოვლენამდე გაგრძელდეს 2014 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და ს სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული ის ღონისძიებები, რომელთა უწყვეტი განხორციელება აუცილებ მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, და ხელშეკრულებები გაფორმდეს იმავე მიმწოდებლებთან კანონმდებლობით სხვა რამ არ იქნა განსაზღვრული; ამასთანავე, აღნიშნულის შესახებ ეცნობოთ საქართვე ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტს და საჯარო სამართლის იურიდიულ პ შესყიდვების სააგენტოს.

8. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამებ წელს შესრულებული სამუშაოები დაფინანსდეს ამ კანონით საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და ს სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

9. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამებ წელს გაცემული ვაუჩერები (შესაბამისი ვაუჩერის პირობების გათვალისწინებით) და „რეფერალური მომსახურ პროგრამის „სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონე მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობი დახმარების გაწევის“ კომპონენტის ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილებები, რომლებიც ვერ დაფი დაფინანსდეს ამ კანონით შესაბამისი პროგრამებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებებიდან.

10. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „35 03 02 02 – იმუნიზაცია“ ფარგლებში ვაქცინებისა და განხორციელდეს გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, გამარტივებული შესყიდვით, ხოლო იმ ვაქცინებისა და რომელთა შესყიდვაც ვერ ხორციელდება გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, – „სახელმწიფო შეს საქართველოს კანონის შესაბამისად.

11. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „35 03 02 07 – ტუბერკულოზის მართვა“ ფარგლ ტუბერკულოზის ხარისხიან დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობის ღონ პროგრამული კოდის „35 03 02 08 – აივ ინფექცია/შიდსი“ ფარგლებში საქართველოში აივ ინფექციის/შიდსის არსებული ეროვნული რეაგირების მხარდაჭერის, აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთა სიცოცხლ გაუმჯობესების/მკურნალობის და მოვლის ღონისძიებებისათვის ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო პრო განხორციელდეს აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვის აგენტების საშუალებით, მათ შორის, ღონისძიებებისათვის აივ ინფექციის/შიდსის და ტუბერკულოზის სამკურნალო პირველი რიგის მედიკამენტებ გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში, ხოლო იმ ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო პროდუქციის შესყიდვაც ვერ ხორციელდება აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძ ფონდის მიერ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვის აგენტების საშუალებით, – „სახელ შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

12. ქალაქ თბილისში სასწრაფო დახმარების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ღონისძიებები დაფინანსდებ იუჯეტიდან, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 29. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მ მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურება

1. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლებში (სეთურნი, ზა ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროლო) მუდ მოსახლეობისათვის (აბონენტებისათვის) ბუნებრივი აირის მოხმარებაზე 2014 წლის 1 დეკემბრიდან 20 ჩათვლით და 2015 წლის 15 ოქტომბრიდან 2015 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდებში განისა თითოეულ აბონენტზე თვეში 700 მ³-ის (მაისსა და ოქტომბერში – 350 მ³-ის) ოდენობით. ამასთანავე, ა შესაძლებლობა, აღნიშნული პერიოდების შესაბამის საანგარიშო თვეში გამოუყენებელი შეღავათით ისარ

თვეში, კერძოდ, 2014 წლის 1 დეკემბრიდან გამოუყენებელი შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2015 წლის 1 პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გაუქმდეს 2015 წლის 16 მაისს, 2015 წლის 15 ოქტომბრიდ. შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2016 წლის 15 მაისის ჩათვლით პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გა 16 მაისს.

2. ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანია ვალდებულია ამ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად მოსარგებლე აბონენტების სააღრიცხვო ბარათებზე ყოველი თვის დასაწყისში ასახოს შეღავათის შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათი.

3. გამანაწილებელი კომპანიის მიერ წარმოდგენილი და მუნიციპალიტეტების გამგებების დამოწმებული შესაბამისი ანგარიშების მიხედვით საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტრომ ანაზღაურა დეკემბრიდან 2015 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2015 წლის 15 ოქტომბრიდან 2015 წლის 30 ნოემბრამდე პერიოდებში ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში (სეიჯაღმანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წვერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროლო) მუც მონახლეობის (აბონენტების) მიერ ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი ლიმიტის და შესაბამის პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათის ფარგლებში ფაქტობრივად მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 30. სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

2015 წლის განმავლობაში სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი უფლებამოსილია ამ კანონით ადგილობრივად დამტკიცებული ასიგნებებიდან თავისი გადაწყვეტილების საფუძველზე გასცეს ერთჯერადი დახმარებები.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 31. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საგანგებო მართვის სააგენტოს ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული ღონისძიებები

1. „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის – საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოსათვის დაკისრებული ფუნქციების განხორციელების მიზნით აჭარის ავტონომიურმა რესპუბლიკამ და თვითმმართველმა ერთეულებმა პუნქტის თანახმად 2015 წლის ბიუჯეტში გაითვალისწინონ ასიგნებები საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის – საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოსათვის გადასაცემად.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანხა არ უნდა იყოს 2014 წელს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტისა და შესაბამისი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტში სახანძრო სამსახურების ფუნქციონირებისათვის გათვალისწინებულ თანხაზე ნაკლები.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად 2015 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებული თანხა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და თვითმმართველმა ერთეულებმა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საგანგებო მართვის სააგენტოს გადაურიცხონ ეტაპობრივად, მისი წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 32. საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი

უფლება მიეცეს საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს, პროგრამის „ბიზნეს-საქართველო“ ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა“ ფარგლებში 2014 წელს სამუშაოების დაფინანსება განახორციელოს ამ კანონით საქართველოს სასჯელაღსრულების სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

მუხლი 33. ზოგიერთი საბიუჯეტო ორგანიზაციის დაფინანსება

1. საქართველოს კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების შედეგად საქართველოს სასჯელაღსრულების სამინისტროს სისტემისა და სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის რეორგანიზაციასთან/ლიკვიდაციასთან დაკავშირებით შესაბამის დაფინანსება განხორციელდეს ამ კანონით საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის ს.გ.ათვალისწინებული ასიგნებებიდან. აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად შესაძლებელია სამინისტროს პროგრამულ კოდებს შორის ასიგნებების გადანაწილებაზე არ გავრცელდეს საქართველოს საბიუჯეტო მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული შეზღუდვა; ამასთანავე, უფლება მიეცეს სამინისტროს ბიუჯეტით გათვალისწინებული საშტატო რიცხოვნობის სამინისტროს ბიუჯეტის პროგრამულ გადანაწილებაზე.

2. საქართველოს კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების შედეგად საქართველოს სახელმწიფო სამსახურის დამოუკიდებელ მხარჯავ დაწესებულებად ჩამოყალიბების შემდეგ მისი დაფინანსება რესურსების მობილიზებისათვის საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და საქართველოს უსაფრთხოების სამსახურს შორის ასიგნებების გადანაწილების საჭიროების შემთხვევაში აღნიშნული გადანაწილებაზე არ გავრცელდეს საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 31-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული შეზღუდვა.

საქართველოს 2015 წლის 17 ივლისის კანონი №4082 – ვებგვერდი, 28.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 27 ნოემბრის კანონი №4576 – ვებგვერდი, 02.12.2015წ.

თავი IX

დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 34. კანონის ამოქმედება

1. ეს კანონი ამოქმედდეს 2015 წლის 1 იანვრიდან.

2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს საქართველოს 2013 წლის 11 იანვრის „საქართველოს 2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე (N 24.12.2013, სარეგისტრაციო კოდი: 190020010.05.001.017238).

საქართველოს პრეზიდენტი

გიორგი მარგველაშვილი

ქუთაისი,

12 დეკემბერი 2014 წ.

N2934-ის

